

Klasický stupeň badenské kultury v Čechách na příkladu sídliště v Kolíně

Die Klassische Stufe der Badener Kultur in Böhmen im Licht der Siedlungsfunde aus Kolín

Miroslav Dobeš — Radka Šumberová

Předloženo redakci v březnu 2015, upravená verze v červnu 2015

Rozsáhlý záchranný výzkum kolínského obchvatu kromě jiného zachytil rovněž stopy osídlení nositelů kultury badenské (pro Čechy ca. 3400–3100 BC). Analýza početné keramiky z celkem devíti objektů ve dvou prostorově oddělených skupinách svědčí pro osídlení starší fáze klasického stupně této archeologické kultury, které se koncentrovalo v místech využívaných již od neolitu, na mírném svahu sklánějícím se k levobřežní nivě meandrujícího Labe. Pozornost byla věnována rovněž distribuci kulturně určitelných badenských keramických intruzí z cca deseti objektů jiného stáří. Lze říci, že v případě kolínského materiálu jde v současné době o nejrepresentativnější soubor daného období v Čechách, který tak poskytuje hodnotné podklady pro řešení otázek spojených s kulturní změnou probíhající v první třetině českého středního eneolitu.

Čechy – eneolit – badenská kultura – sídliště – intruze

The Classic Stage of Baden Culture in Bohemia Based on the Example of Settlement in Kolín. The large-scale rescue excavation conducted during the construction of the Kolín bypass road produced, among other finds, traces of settlement by the bearers of the Baden culture (c. 3400–3100 BC in Bohemia). An analysis of the large amount of pottery from a total of nine features in two spatially distinct groups testifies to occupation in the early phase of the classic stage of this archaeological culture, which was concentrated in areas used since the Neolithic, on a gentle slope running toward the left-bank basin of the meandering Elbe River. Attention was also paid to the distribution of culturally identifiable Baden pottery intrusions from approximately ten features of a different age. It can be stated that the Kolín finds are currently the most representative assemblage from the given period in Bohemia, which as such provides a valuable foundation for addressing questions concerning the cultural transformation that occurred in the early third of the Bohemian Middle Eneolithic.

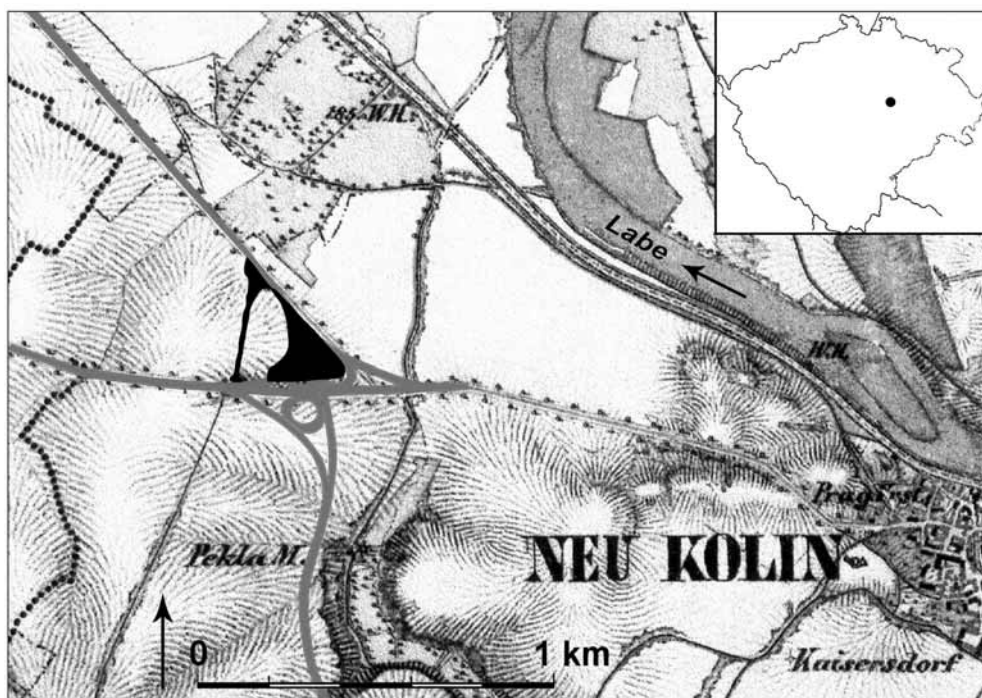
Bohemia – Eneolithic – Baden culture – settlement – intrusion

1. Úvod

Prameny ke studiu českého eneolitu jsou v mnoha obdobích ve srovnání s ostatními úseky domácího pravěku silně podreprezentované, jejich nízká četnost tak přirozeně brání řešení mnoha otázek spojených s jeho studiem. Ze středního eneolitu se výše uvedené týká zejména klasického stupně badenské kultury (poslední přehled viz Neustupný — Zápotocký 2008; 2013), jejíž řádně publikované prameny se omezují na několik výraznějších souborů, a to v podobě dvou základních typů památek. Historicky se zevrubně pozornosti dostalo nejprve nálezově atraktivním picím servisům (Zápotocký 1960b; Novák — Foster 2010), složeným ovšem ze záměrně vybíraných stolních tvarů, které tak v podstatě nic nevyovídají o celkovém typovém spektru keramiky dané doby. Další a v zásadě poslední typ pramene představují pozůstatky sídlišť (pohřebiště prakticky nejsou známa¹), jež v lepším případě sestávají z několika málo menších sil, případně hliníku (srv. Dobeš — Limburský 2014; Motyková — Zápotocký 2002; Pleslová-Štiková 1972; Zápotocký — Pavlí 2004; Zápotocký 2008, 392, obr. 6–7; Zápotocký — Dreslerová 1996, 8–9, Abb. 13).

Česká pramenná základna tak ostře kontrastuje i s kulturně-chronologicky srovnatelnými poměry v okolních regionech, zejména se stavem v jádru badenské oikumeny, v Karpatské kotlině (z novějších zjištění např. vícefázové sídliště v panonské lokalitě Balatonószöd-Te metői dűlő, které čítá na tisíc objektů, viz Horváth — Svingor — Molnár 2008; Horváth 2010; 2012a). Doplnění a alespoň relativní zacelení nálezové mezery je tedy nejvýše žádoucí, kromě studia dynamiky vývoje badenské kultury v neposlední řadě rovněž i kvůli řešení problematiky jejího vztahu k pozdním nálevkovitým pohárům (srv. Dobeš — Zápotocký 2013, 489–493, 498).

¹ Z Čech v současné době disponujeme dvěma žárovými hroby (Český Brod, Rohatce), třemi hroby kostrovými (Holubice) a několika pohřby v sídlištních objektech, viz příložený *Soupis badenských lokalit v Čechách* (kap. 7). Nálezy fáze Kamýk (Neustupný 1959, 274; 1973, 333–334; 2008, 88–89; 2013b, 91–93), mezi nimi i bohatý hrob z Velvar (Moucha 1960), na tomto místě považujeme v kontextu nově publikovaných kvalitních celků a v soulase s dále uvedenými autory již za archaickou fázi kultury řívnácké (Zápotocký — Kudrnáč 2008, 78–80).

Obr. 1. Kolín, okr. Kolín. Levobřeží Labe s vyznačenou trasou části obchvatu města. Plochy I–7 a I–9, pojednáváné v textu, jsou vybarveny černě. Jako podklad posloužila mapa 2. vojenského mapování, list O-8-V (© 2nd Military Survey, Austrian State Archive, © Laboratoř geoinformatiky UJEP). — **Abb. 1.** Kolín, Landkr. Kolín. Linkes Elbufer mit gekennzeichnete Trasse eines Teils der Stadtumgehung. Die im Text besprochenen Flächen I–7 und I–9 sind schwarz markiert. Als Unterlage diente die Karte der zweiten (militärischen) Landesaufnahme, Blatt O-8-V (© 2nd Military Survey, Austrian State Archive, © Labor für Geoinformatik UJEP).

V tomto ohledu lze prameny badenské kultury z kolínského obchvatu nepochybně považovat za velmi přínosné.

2. Nálezový kontext lokality

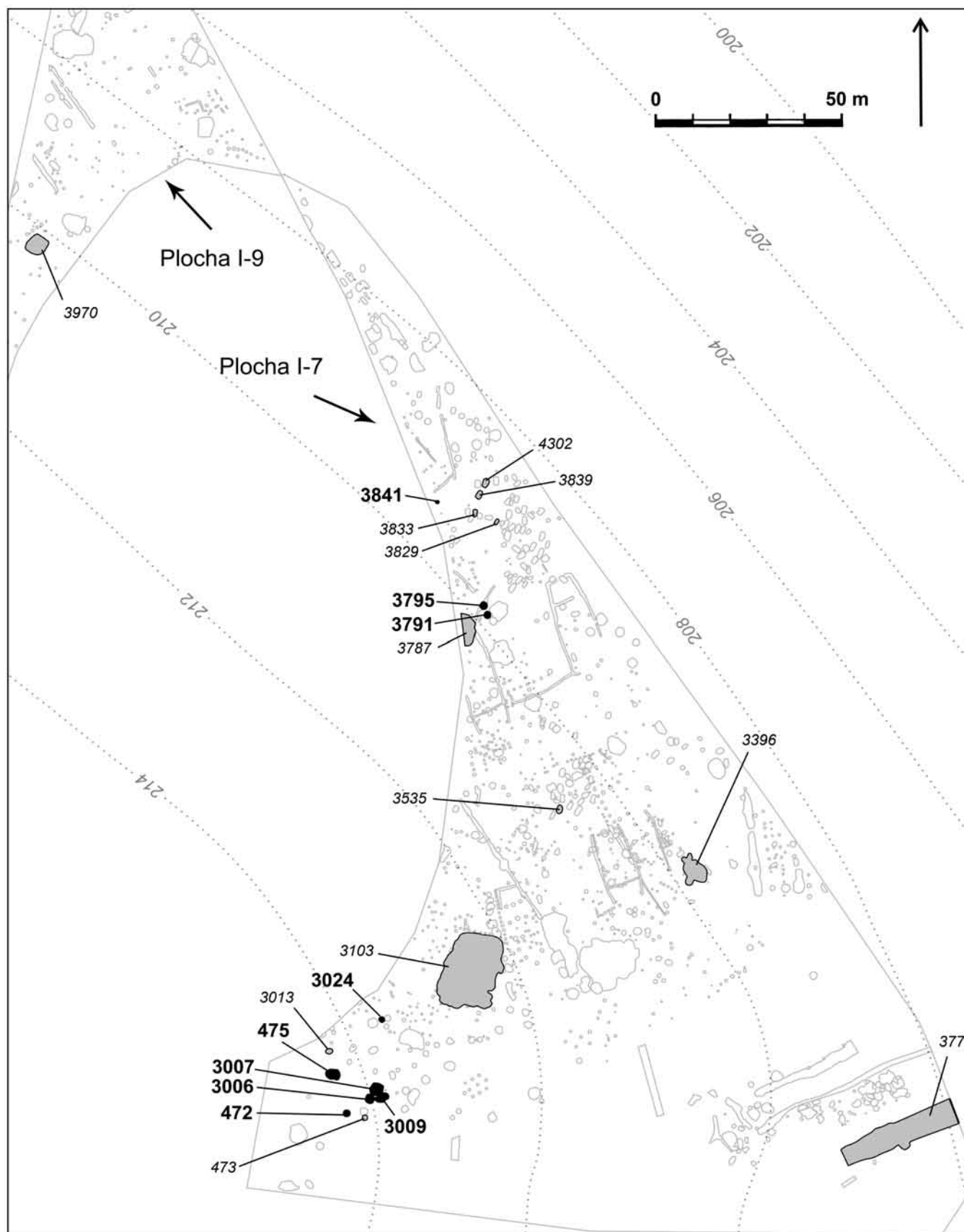
Sídlištní doklady badenské kultury byly objeveny v průběhu rozsáhlého záchranného archeologického výzkumu realizovaného Archeologickým ústavem AV ČR Praha, v. v. i., v letech 2008–2010 těsně za západní a jihozápadní hranicí města Kolína. Akce byla vyvolána stavbou silničního obchvatu města, v jejímž průběhu byla dokumentována sídliště a pohřebiště počínaje nejstarším neolitem a konče hradištním obdobím raného středověku (podrobnosti viz Šumberová *et al.* 2010 a Šumberová *a kol.* 2012). Prameny předložené na tomto místě se týkají výzkumu v jeho severní části, při křížení s výpadovkou směrem na Prahu. Objeveny byly na dvou plochách, pracovně značených symboly I–7 a I–9. První z nich označil úsek obchvatu v místě jeho napojení na silnici do Nymburka a druhý pomocnou komunikaci tvořící její spojnicí s pražskou výpadovkou v době stavby. Prostor mezi nimi nebyl součástí záboru stavby, tudíž zůstal neskrytý a tak i neprozkoumaný (obr. 1).

Na obou plochách o výměře 31078 m² bylo registrováno a prozkoumáno 1498 objektů. V chronologickém sledu šlo v případě neolitu a eneolitu o sídliště kultur s keramikou lineární, vypíchanou a nálevkovitými poháry, zde pojednanou badenskou kulturou, následující kulturou řivnáčskou, kulovitých amfor a pravděpodobně jedním hrobem kultury se šňůrovou keramikou. Z dalších období je v místě doloženo sídliště a pohřebiště kultury únětické, ojediněle jámy kultury mohylové a početněji halštatské osídlení. Nálezový soubor uzavírá několik hrobů z raného středověku (Šumberová *a kol.* 2012; Dobeš — Šumberová 2014).

3. Poloha a přírodní prostředí lokality

Lokalita se nachází ve východní části tzv. staré sídelní oblasti, na hranici mezi středními a východními Čechami, kde řeka Labe a výběžky Železných hor v minulosti často tvořily hranici mezi sídelními komorami odlišnými svým kulturním vývojem. Podle geomorfologického členění (Demek — Mackovčín *a kol.* 2006, 229–230, 536) zkoumané území tvoří součást Kolínské tabule, ploché pahorkatiny sestávající z hornin kutnohorského krystalinika, převrstvenými kvarténními sprašemi a v současnosti pokrytými modální černozemí (půdní mapa 1 : 50 000, © ČGS, <http://mapy.geology.cz/pudy/14.1.2015>). Klimaticky území spadá do oblasti teplé a sušší, s průměrem ročních srážek okolo 500–600 mm a průměrnou roční teplotou 8–9 °C (data © ČHMÚ). Mapa potenciální přirozené vegetace pro zkoumanou lokalitu a její zázemí předpokládá na pravidelně zaplavovaných částech nivy jilmovou doubravu (*Quercus-Ulmetum*), kterou by na nezaplavovaných sušších částech nivy, plošinách a mírných svazích, což by odpovídalo popisované lokalitě, střídala černýšová dubohabřina (*Melampyrum nemorosii-Carpinetum*) a lipová doubrava (*Tilio-Betuletum*), viz Neuhäuslová *a kol.* 1998. Přítomnost kyselých doubrav s borovicí a břízou v okolí neolitických až starobronzových sídlišť, zkoumaných v trase obchvatu, lze dovodit i z antrakologických analýz uhlíků příslušně datovaných objektů s tím, že na bazických substrátech (např. spraších) mohly růst i smíšené doubravy s jasanem (Kočár — Kočárová 2012; Kočár — Šumberová — Kočárová 2014).

Intenzivní pravěké osídlení mírného východně až severovýchodně exponovaného svahu, kde se plochy I–7 a I–9 nalézají, bylo jistě výrazně podmíněno příhodnými klimatickými, půdními a zřejmě i strategickými parametry. Stávající levý břeh Labe je sice od kraje lokality vzdálen ca 800 m, zdrojem vody ovšem mohly být vodo-

Obr. 2. Kolín, okr. Kolín. Plán plochy I-7 a části plochy I-9, na kterém jsou vyneseny všechny dokumentované archeologické objekty. Černá výplň a tučné písmo zvýrazňuje objekty badenské kultury, šedá výplň a kurzíva označuje intruze BaK ze situací jiných archeologických kultur. Sestavili R. Šumberová, M. Dobeš a B. Hrušová. — **Abb. 2.** Kolín, Landkr. Kolín. Plan der Fläche I-7 und eines Teils der Fläche I-9, auf dem alle dokumentierten archäologischen Objekte eingetragen sind. Schwarze Füllung und Fettdruck heben Objekte der Badener Kultur hervor, graue Füllung und Schrägdruck kennzeichnen Intrusionen der BaK aus Objekten anderer archäologischer Kulturen. Zusammengestellt von R. Šumberová, M. Dobeš und B. Hrušová.

teče směřujícími k řece od západu, resp. jihozápadu, které míjí naleziště v přijatelné vzdálenosti 200–300 m. Včetně existujícího Pekelského potoka je lze identifikovat na starších mapách (*obr. 1*), zachyceny byly rovněž v podobě zanesených depresí při výzkumu. Spráše, opakovaně zjišťované i při samotném výzkumu naleziště, nepochybně zvyšovaly přitažlivost místa již od počátků zemědělského pravěku, jak ostatně výzkum potvrdil, stejně jako teplotní poměry dané nízkou nadmořskou výškou (ca 205–215 m, převýšení nad hladinou Labe tak činí ca 15–25 m; *obr. 2*). Nelze opomenout ani důraz na vhodné komunikační umístění v krajině poblíž velkého vodního toku. Ten na jedné straně patrně sloužil jako dopravní tepna, na straně druhé mohl být někde poblíž překonáván brodem.

4. Objekty a nálezy

Metoda výzkumu jednotlivých objektů byla podmíněna rozsahem záchranného výzkumu, čili jámy byly zkoumány zpravidla na poloviny, po mechanických vrstvách. Přiložená kresebná dokumentace objektů (*obr. 3–4*), provedená v měřítku 1 : 50, je výsledkem korekce terénních kreseb fotografickými snímky objektů a jejich částí (zejména popis vrstev). Svrchní půdorysné rozměry objektů jsou udávány v rovině skryté plochy, jejich hloubky měřeny od ní.

Nálezy jsou na obrázcích (*obr. 5–15*) zobrazeny v měřítku 1 : 2.

Zkratky použité při popisu keramiky (srov. *Kalferst — Zápotocký 1991*, pozn. 1 na str. 379, *obr. 17*): D – dno; H – hrdlo; O – okraj; ORN – výzdoba; P – plece; S – spodek; T – tělo nádoby (bez bližšího určení); zl. – zlomek, střep. Z nich jsou vytvořeny zkratky složené, udávající stupeň dochování nádob či částí (fragmentů), kupř.: 1 zl. OS = zlomek, jehož profil sahá, či jej lze rekonstruovat, od okraje po spodek nádoby.

Okraje (O): 1 – oblý; 2 – přihrocený; 3 – vodorovně seříznutý; 9 – s okrajovou lištou vnější hladkou; 10 – s okrajovou lištou vnější nehtovanou/prstovanou; 12 – na vnitřní straně lištovitě zesílený.

Dna (D): 0 – typově neurčitelné; 1 – s přímým kónickým přídním; 2 – s prohnuté kónickým přídním; 3 – nožkovitě odsazené; 4 – se zaobleným obvodem.

Povrch, úprava (p): 1 – leštěný; 2 – hlazený; 20 – otřelý, korodovaný; 21 – jemně hlazený se stopami přeleštění, či otřelý leštěný; 25 – ledabyle, nerovně hlazený; 31 – jemně blátitý; 32 – jemně blátitý přehlazený; 4 – blátitý; 7 – slámovaný; 8 – voštinovaný.

Zkratky archeologických kultur: BaK – kultura badenská; DBr – doba bronzová; HaD – stupeň D doby halštatské; JoK – k. jordanská; KNP – k. nálevkovitých pohárů; KKA – k. kulovitých amfor; KŠK – k. se šňůrovou keramikou; LnK – k. s keramikou lineární; LtA – stupeň A doby laténské; MoK – k. mohylová; ŘiK – k. řívnáčská; StK – k. s keramikou vypíchanou; ÚnK – k. únětická.

Ostatní zkratky: BI – broušená industrie; č. př. – číslo přírůstkové; d. – délka; hl. – hloubka; hm. – hmotnost; KPI – kostěná a parohová industrie; max. – maximální; o. – správný obvod; obj. – objekt; okr. – okres; š. – šířka; ŠI – štípaná industrie; tl. – tloušťka; v. – výška; zach. – zachovaný; ø – průměr.

Rozměry artefaktů jsou udávány v mm.

Objekt 472

Pravidelný kruhový objekt se šikmými stěnami a rovným dnem, ø 175 cm, hl. 39 cm (*obr. 4*).

Výplň v horní části tmavě hnědočerná (1), ve spodní části šedobiločervená, tj. s vysokým podílem mazanice (2). Objekt zkoumán kompletně.

Interpretace: zásobní jáma.

Východní polovina, 0–20 cm, č. př. 13207–13211/08:

Džbány/džbánkovicé čerpáky: 1 zl. PS, p21, ORN svíslé kanelury, *obr. 5: 3.* – Část HP (2 zl.), p21, ORN kanelury uspořádané do nepravidelných vlčích zubů, *obr. 5: 2.* – 1 zl. S, p21, ORN kanelury uspořádané do nepravidelných vlčích zubů, nejspíš patří k položce *obr. 5: 2.* – Část OH (3 zl.), p21, O1 ø 110, *obr. 5: 1.*

Hrnc zásobní: 1 zl. OH, p25, O1, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem, *obr. 5: 4.*

Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p21, O1; 1 zl. OH, p21, O2. – Atypické: 4 zl. T, p20; 4 zl. T, p21; 2 zl. T, p32.

Mazanice: 4 zl. hrubé oranžové mazanice s organickou příměsí, hm. 11 g.

Malakofauna: 5 zl. mušlí (velevrubovití?), hm. 4,3 g.

Kosti zvířecí: 10 ks, hm. 107 g.

Uhličky: 1 ks, hm. 0,4 g.

Východní polovina, 10–20 cm, č. př. 16912–16915/08:

Tvar?: atypické: 2 zl. T, p25; 3 zl. T, p32.

Makrolity: polotovar nebo poškozená část dolního mlýnku ze žuly (?), max. rozměr 200, hm. 7800 g.

Malakofauna: 1 zl. mušle (velevrubovití?), hm. 4,7 g.

Kosti zvířecí: 3 ks, hm. 2,7 g.

Západní polovina, 0–20 cm, č. př. 13346–13352/08:

Čerpák s kónickým tělem: část OD (15 zl.), p2, O2 ø 75/D1 ø 48, čtyři střepy přilepeny z východní poloviny/0–20 cm a jeden z východní poloviny/10–20 cm, *obr. 5: 2.*

Čerpák: 1 zl. drobného ucha, p21.

Hrnc zásobní: část OP (18 zl. ve dvou slepených fragmentech), p32, O1 ø 230, ORN nehtovaná lišta pod okrajem, *obr. 5: 6 a 17: 11.*

Tvar?: okraj: 1 zl. OH, p21, O3. – Atypické: 5 zl. T, p2; 2 zl. T, p20; 8 zl. T, p25; 15 zl. T, p32.

Broušená industrie: břitová část dláta mírně trapézovitěho tvaru s vysoce obdélníkovitým profilem, š. 33, zach. d. 34, tl. 18, hm. 30 g, *obr. 15: 19.*

Štípaná industrie: zahrocený ústěp ze silicitu se zbytky kúry, d. 25, š. 22, tl. 9, hm. 2,7 g.

Makrolity: zl. brousku z červeného jemnozrnného pískovce, max. rozměr 63, hm. 165 g.

Mazanice: 5 zl. jemné bělošedé mazanice, hm. 20 g.

Malakofauna: 1 zl. mušle (velevrubovití?), hm. 3,2 g.

Kosti zvířecí: 15 ks, hm. 73 g.

Objekt 475

Nepravidelně oválný objekt s půdorysnými rozměry 370 × 262 cm, tvořený téměř kruhovou jámou s nálevkovitým ústím a kónicky se rozšiřujícími stěnami směrem k rovnému dnu v hl. 115 cm. Na jámu navazuje ve východní části mělčí předstupeň o hl. 60 cm (*obr. 3*).

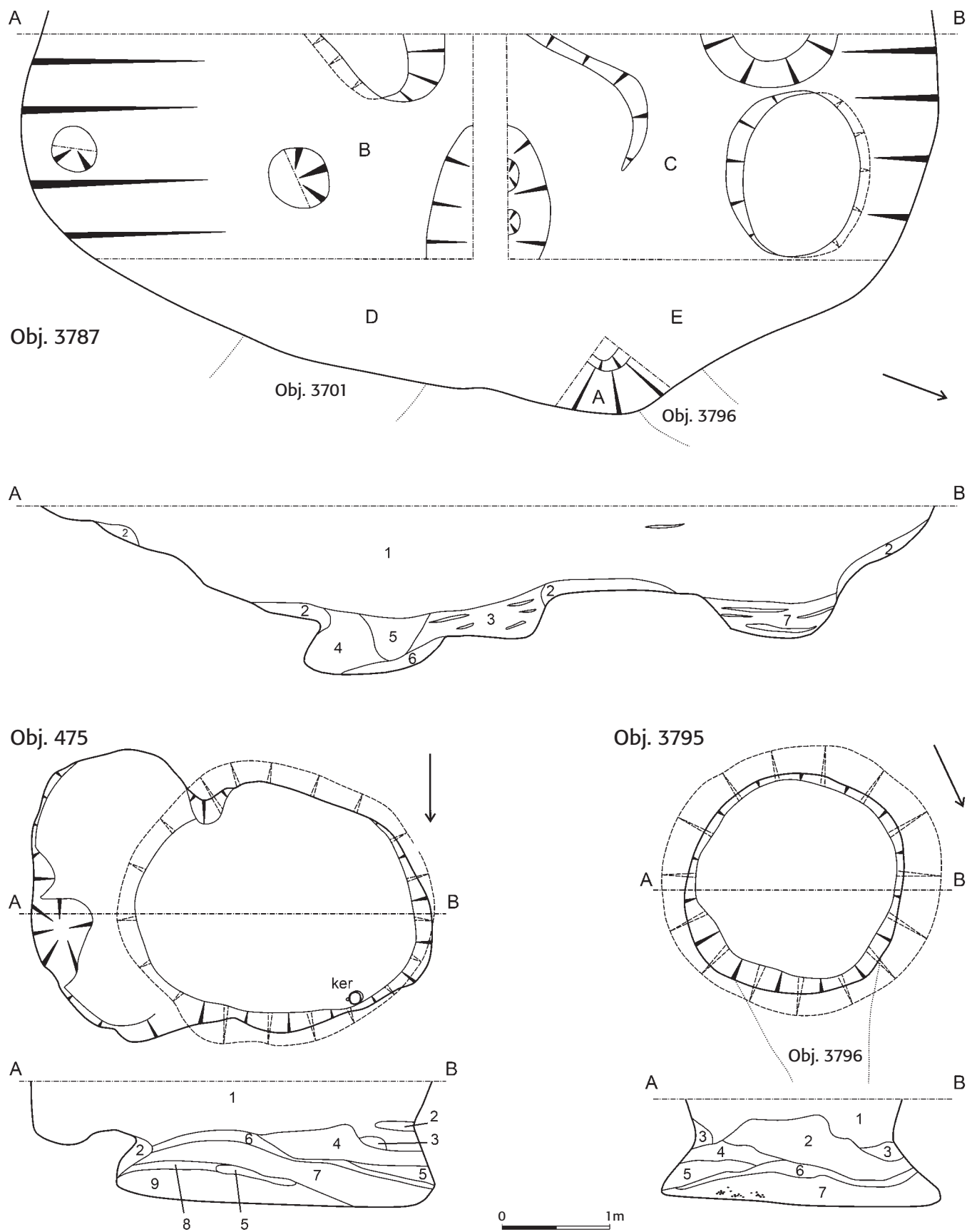
Výplň v horní části jednolitá, včetně předstupně, v dolní části jámy zvrstvená způsobem naznačujícím záměrné zaházení objektu po skončení jeho zásobní funkce. Vrstvy: 1 – tmavě černohnědá; 2 – tmavě šedo-hnědá; 3 – tmavě hnědá; 4 – světle žlutošedá; 5 – světle žlutohnědá; 6 – tmavě hnědošedá; 7 – tmavě černohnědá se spraší; 8 – tmavě šedá; 9 – tmavě hnědočerná se spraší. Objekt zkoumán po sektorech kompletně.

Interpretace: zásobní jáma s předstupněm (srv. *Šumberová 1996*).

Sektor A, 0–20 cm, č. př. 13342, 16840–16841/08:

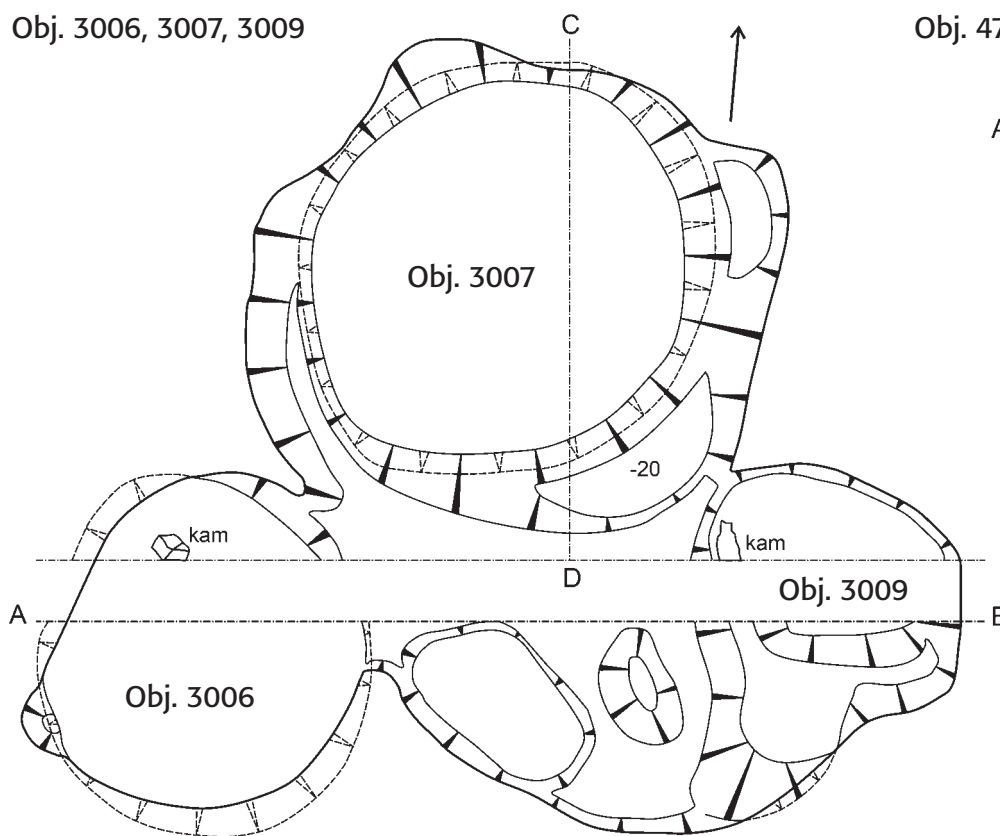
Hrnc zásobní: část OH (3 zl.), p2, O1 ø 230, ORN pod okrajem hladká lišta, částečně odlomená, *obr. 10: 2.*

Amfóra?: 1 zl. páskového ucha š. ? a tl. 12, p25.

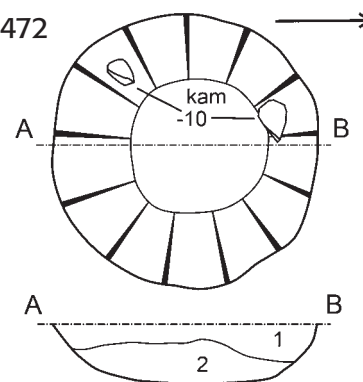

Obr. 3. Kolín, okr. Kolín. Obj. 475, 3787 a 3795. Legenda k popisu objektů viz příslušný text v kap. 4. Na podkladě terénních plánů sestavil M. Dobeš a upravila B. Hružová. — **Abb. 3.** Kolín, Landkr. Kolín. Obj. 475, 3787 und 3795. Zeichenerklärung zur Objektbeschreibung siehe dazu gehöriger Text in Kap. 4. Erstellt von M. Dobeš auf Grundlage von Geländeplänen und bearbeitet von B. Hružová.

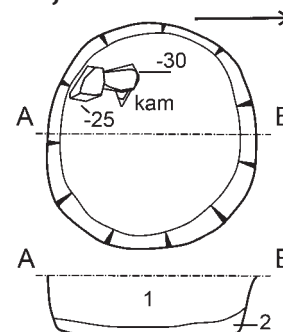
Obj. 3006, 3007, 3009

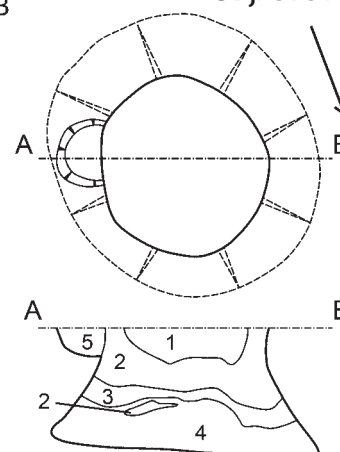
Obj. 472

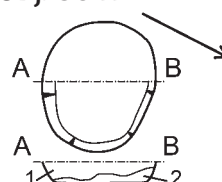
Obj. 3024

Obj. 3791

Obj. 3841

Obr. 4. Kolín, okr. Kolín. Obj. 472, 3006, 3007, 3009, 3024, 3791 a 3841. Legenda k popisu objektů viz příslušný text v kap. 4. Na podkladě terénních plánů sestavil M. Dobeš a upravila B. Hružová. — **Abb. 4.** Kolín, Landkr. Kolín. Obj. 472, 3006, 3007, 3009, 3024, 3791 und 3841. Zeichenerklärung zur Objektbeschreibung siehe dazu gehöriger Text in Kap. 4. Erstellt von M. Dobeš auf Grundlage von Geländeplänen und bearbeitet von B. Hružová.

Tvar?: profilovaný: 1 zl. PS, p2, ORN na max. výduti drobný oble hrotitý pupík. – Dna: část TD (3 zl.), p32, D2 ø 150; 1 zl. TD, p32, D2. – Atypické: 2 zl. T, p2; 5 zl. T, p25; 7 zl. T, p32.
Kosti zvířecí: 9 ks, hm. 112 g.

Sektor A, 20–40, č. př. 16842–16844, 16845/08:

Tvar?: dno: 1 zl. TD, p21, D3. – Atypické: 5 zl. T, p2; 2 zl. T, p21; 2 zl. T, p32.

Štípaná industrie: drobný silicitový úštěp, max. rozměr 16, hm. 0,8 g.

Mazanice: 3 zl. jemné růžové mazanice lícované, s bílým povrchem, hm. 153 g.

Kosti zvířecí: 12 ks, hm. 59 g.

Sektor A, 40–60 cm, č. př. 16916–16919, 17015, 29765/08:

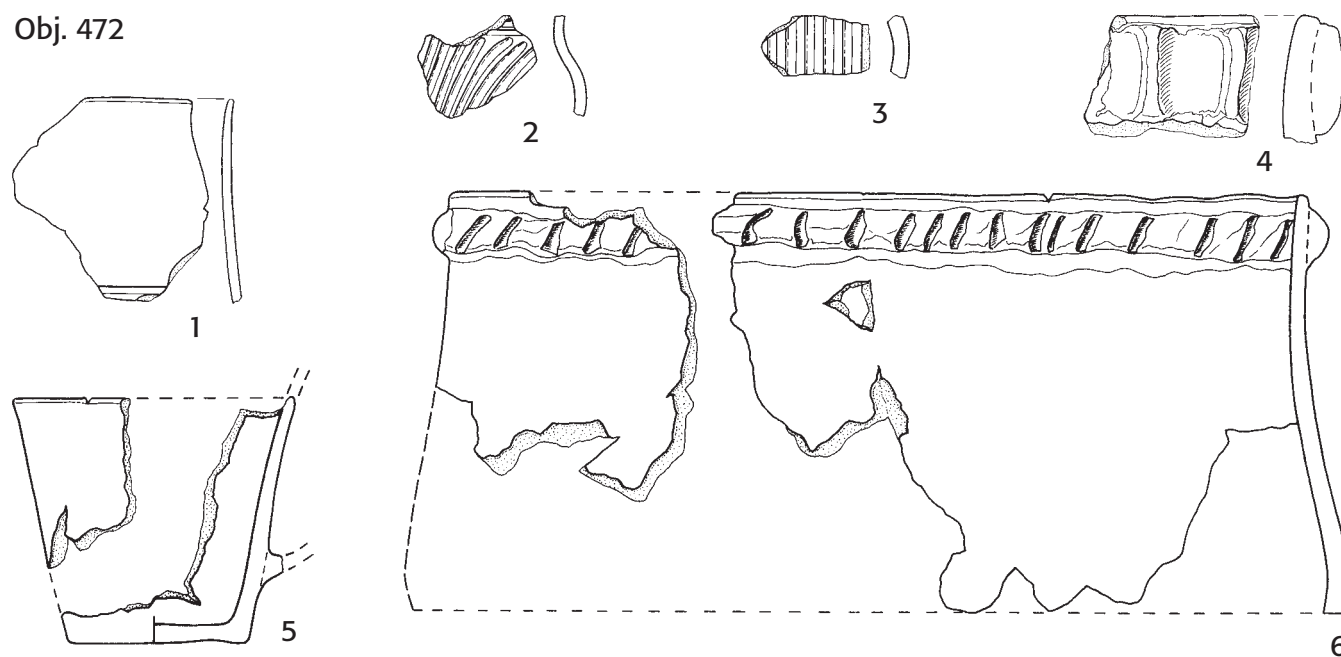
Čerpáky džbánkovidé: část OD (4 zl.) s kořenem páskového ucha š. 18 a tl. 10, p 21, O2 ø 80/D4 ø 40, ORN nedbalé vislé kanelury na PS, obr. 6: 13. – Část HS (2 zl.), p21, ORN pás vodorovných kanelur nad lomem H/P a vislé kanelury na PS, občas lineárně proložené drobnými vpichy/důlky, obr. 7: 2 a 16: 1.

Čerpák s kónickým tělem: část OS (2 zl.), p25, O2 ø 70, obr. 8: 7.

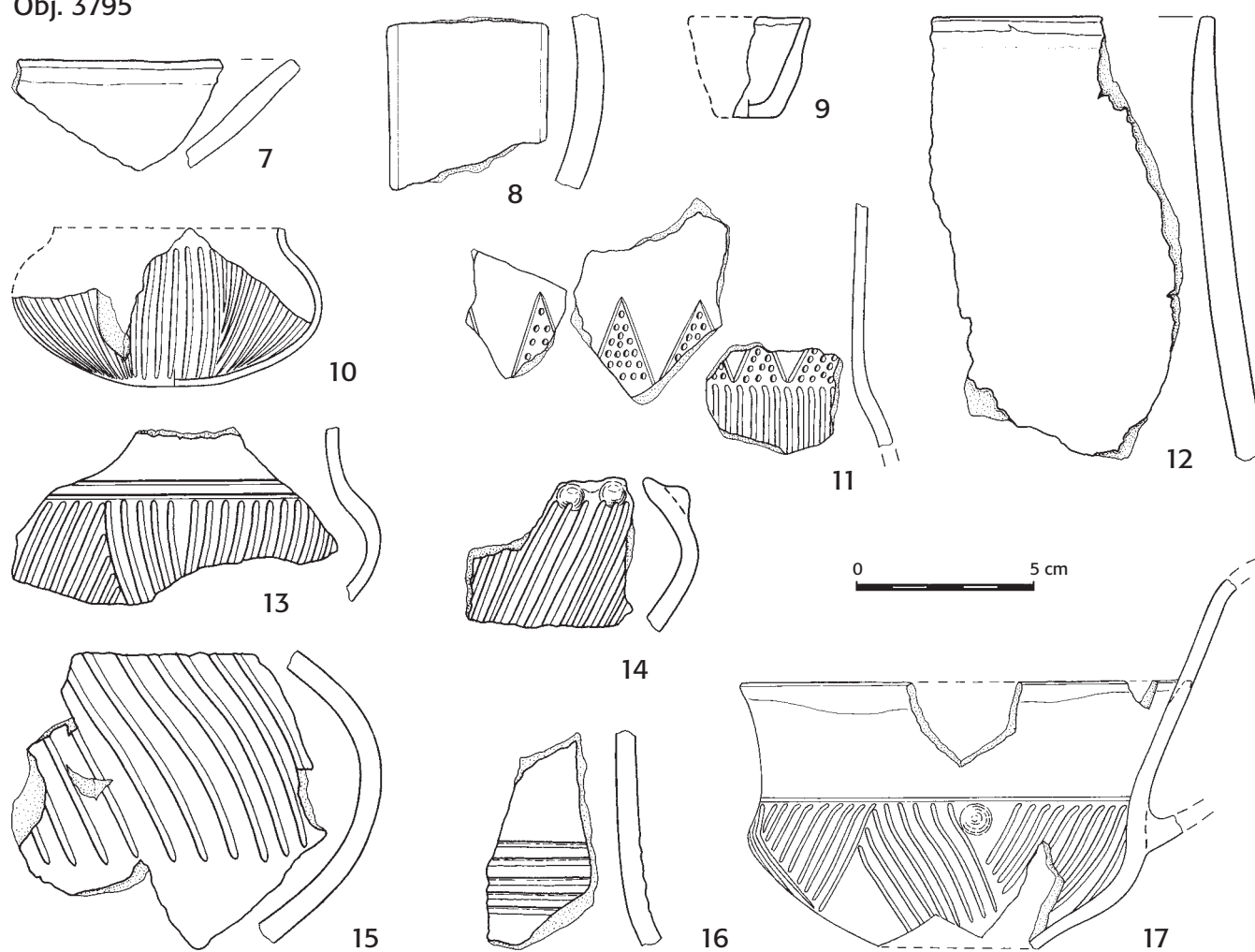
Čerpák: 1 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 4, p21.

Mísa kónická: část OS (4 zl.), p25, O2 ø 160, ORN sekaný okraj, jeden střep přilepen ze sektoru C/30–40 cm a dva ze sektoru D/40–60 cm, obr. 10: 1.

Obj. 472

Obj. 3795

Obr. 5. Kolín, okr. Kolín. Keramika k badenské z obj. 472 a 3795. Kreslil O. Vlasák, upravila B. Hřůzová. — **Abb. 5.** Kolín, Landkr. Kolín. Keramik der Badener Kultur aus Obj. 472 und 3795. Zeichnung O. Vlasák, Bearbeitung B. Hřůzová.

Hrnc zásobní?: 1 zl. OP, p25, O1 ø ±200, ORN svislá hladká lišta, obr. 8: 6.

Tvar?: profilovaný: 1 zl. T, p25, ORN dvojice oble hrotitých pupků. – Atypické: 3 zl. T, p2; 5 zl. T, p21; 7 zl. T, p32.

KPI: kostěné dlátko, d. 68, š. ostří 10, hm. 8,7 g, obr. 15: 13. – Kostěný štěpinový hrot, d. 105, max. š. 22, hm. 15 g, obr. 15: 12.

Mazanice: 2 zl. jemné růžové mazanice a 1 zl. hrubé s organickou příměsí, hm. 80 g.

Kosti zvířecí: 20 ks, hm. 348 g.

Uhlíky: 2 ks, hm. 1,7 g.

Sektor A, 60–80 cm, č. př. 17126–17130/08:

Džbán: část P (2 zl.), p21, ORN kanelury uspořádané do vlčích zubů, obr. 7: 11 a 16: 8.

Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p21, O1 ø 110; část OH (2 zl.), p21, O2. – Dno: 1 zl. TD, p32, D1. – Atypické: 4 zl. T, p2; 1 zl. T, p20; 4 zl. T, p21; 4 zl. T, p25; 2 zl. T, p32.

KPI: část kostěného kladiwa rozlomeného v místě otvoru pro topůrko, zešikmená úhozová část, ø 42, zach. d. 56, hm. 60 g, obr. 15: 23.

Mazanice: 3 zl. jemné běžové mazanice – ploché lícované kusy (dno pece?), hm. 348 g.

Malakofauna: 1 zl. mušle (velevrubovití?), hm. 0,9 g.

Kosti zvířecí: 16 ks, hm. 200 g.

Intruze: 1 zl. s dvojpichem, StK.

Sektor B, 0–20 cm, č. př. 13117–13123/08:

Džbán: 2 zl. páskového ucha š. 30 a tl. 7, p21.

Čerpák džbánkovitý: 1 zl. HS, p21, ORN dvojité linie vpichů na lomu HP a na P na ni navazující šikmý svazek kanelur, obr. 7: 10.

Čerpák s kónickým tělem: část OD (5 zl.), p21, O2 ø 100/D1 ø 45, jeden střepep přilepen ze sektoru B/20–30 cm, obr. 8: 11.

Čerpáky: část (2 zl.) páskového ucha š. 25 a tl. 7, p2, jeden střepep přilepen ze sektoru B/20–30 cm, obr. 9: 1. – 1 zl. páskového ucha š. ? a tl. 5, p21. – 1 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 4, p21. – Část OH (2 zl.) s náběhem na převýšené páskové ucho š. 25, p25, O1.

Mísa s nálevkovitým hrdlem: část OD (3 zl.), p2, O2 ø 230/D2 ø 90, jeden střepep přilepen ze sektoru B/20–30 cm a další ze sektoru B/30–40 cm, obr. 9: 9.

Mísy kalotovitě: část OS (5 zl.), p32, O2 ø 220, jeden střepep přilepen ze sektoru B/20–30 cm, obr. 9: 10. – 1 zl. OS, p25, O1.

Amfora?: část OH (2 zl.), p2, O3 ø ±300, obr. 9: 8.

Hrnc zásobní: část OP (3 zl.), p32, O3 ø 210, obr. 7: 18. – 1 zl. OP, p2, O2 ø 210, obr. 9: 5.

Cívka: 2 zl., p25, ø podstavy 25 a 28, max. rozměry 35 a 25, obr. 6: 9, 11.

Tvar?: profilované: 1 zl. P, p2, ORN oválný mírně rozeklaný pupek; 1 zl. T, p2, ORN drobný oblý pupík; 1 zl. T, p32, ORN oválný mírně zploštělý pupek. – Okraje: 1 zl. OH, p2, O1; 3 zl. OH, p21, O2. – Dno: 1 zl. TD, p2, D1 ø 70; 3 zl. TD, p25, D1 ø 140; 1 zl. TD, p25, D3. – Atypické: 51 zl. T, p2; 24 zl. T, p20; 10 zl. T, p21; 19 zl. T, p25; 18 zl. T, p32.

Štípaná industrie: čepelové škrabadlo z jemnozrnného křemence, d. 23, š. 17, tl. 5, hm. 2,1 g, obr. 15: 15.

Mazanice: 5 zl. jemné růžové mazanice, hm. 7 g.

Malakofauna: 9 zl. mušle (velevrubovití?), hm. 8,9 g.

Kosti zvířecí: 35 ks, hm. 233 g.

Uhlíky: 1 ks, hm. 0,6 g.

Sektor B, 20–30 cm, č. př. 13220–13224/08:

Čerpák džbánkovitý: 1 zl. PS, p21, ORN svislé kanelury na PS a pás kanelur těsně nad lomem H/P, první zdobeno hrdlo a pak spodek – kanelury na spodku překrývají výzdobný pás na hrdle, obr. 7: 5.

Džbány/džbánkovité čerpáky: 1 zl. HS, p21, ORN svislé kanelury na PS a pás kanelur těsně nad lomem H/P. – 1 zl. T, p21, ORN kanelury uspořádané do vlčích zubů. – 2 zl. PS, p21, ORN svislé kanelury.

Mísa s nálevkovitým hrdlem: část OH (2 zl.), p21, O2 ø 190, obr. 9: 2.

Mísa kalotovitě: 1 zl. OS, p21, O1 ø ±300.

Amfory?: 1 zl. subkutánního ucha, p32, obr. 8: 5. – 1 zl. OH, p21, O3, obr. 9: 3. – 1 zl. OH, p21, O3, patrně ze stejného exempláře jako položka obr. 9: 3.

Hrnc zásobní: 2 zl. OH, p32, O1, ORN široká promačkávaná lišta těsně pod okrajem, obr. 8: 2 a 17: 3. – 1 zl. OH, p25, O1, ORN promačkávaná lišta pod okrajem. – 1 zl. odloupené prstované lišty, p25.

Cívka: 1 kus, p25, ø podstavy 25, v. 35, obr. 6: 12.

Tvar?: profilované: 1 zl. PS, p21; 1 zl. T, p32, ORN menší nepravidelný pupík; 1 drobný zl. páskového ucha, p2. – Okraje: část OH (4 zl.), p21, O2, dva střepy přilepeny ze sektoru B/30–40 cm; 5 zl. OH, p21, O2; 1 zl. OH, p2, O3; 1 zl. OH, p21, O3. – Dno: část TD (2 zl.), p21, D2 ø 70; 1 zl. TD, p2, D2; 2 zl. TD, p21, D2. – Atypické: 32 zl. T, p2; 26 zl. T, p21; 20 zl. T, p25; 14 zl. T, p32.

KPI: kostěné hladítko, d. 61, hm. 19 g.

Mazanice: 2 zl. jemné růžovoběžové mazanice, hm. 5 g.

Malakofauna: 34 mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 52 g.

Kosti zvířecí: 15 ks, hm. 135 g.

Sektor B, 30–40 cm, č. př. 13225–13228/08:

Džbány/džbánkovité čerpáky: část HP (2 zl.), p21, ORN vodorovný pás kanelur těsně nad lomem H/P, na P svislé kanelury, obr. 7: 12. – 2 zl. PS, p21, ORN na PS svislé úzké hustě kladené kanelury.

Mísa kónická: 1 zl. OD, p2, O2 ø 120/D2 ø 60, obr. 6: 14.

Hrnc zásobní: část OP (5 zl.), p25, O1 ø ±300, ORN úzká prstovaná lišta pod okrajem, jeden střepep přilepen ze sektoru D/20–40 cm, obr. 6: 15. – Část OH (4 zl.), p32, O1 ø 165, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem, jeden střepep přilepen ze sektoru C/30–40 cm a dva další ze sektoru C/50–60 cm, obr. 8: 10 a 17: 6. – 1 zl. OH, p32, O1, ORN široká promačkávaná lišta těsně pod okrajem.

Tvar?: profilované: 1 zl. HS, p21, ORN drobný oble kuželovitý pupík na rozhraní H/P; 1 zl. T, p21, ORN drobný oble kuželovitý pupík.

– Okraj: 1 zl. OH, p21, O3. – Dno: 1 zl. TD, p21, D1; 1 zl. TD, p2, D2 ø 50; 1 zl. TD, p21, D2 ø 60; 1 zl. TD, p20, D2 ø 150. – Atypické: 7 zl. T, p2; 6 zl. T, p20; 4 zl. T, p21; 2 zl. T, p25; 2 zl. T, p32.

Mazanice: 1 zl. jemné růžovoběžové mazanice, hm. 20 g.

Malakofauna: 9 mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 9,4 g.

Kosti zvířecí: 10 ks, hm. 168 g.

Sektor B, 40–60 cm, č. př. 13304–13309/08:

Džbán?: 1 zl. PD, p21, D2, ORN kanelury uspořádané do nepravidelných vlčích zubů, obr. 7: 6.

Čerpáky džbánkovité: 1 zl. HS, p21, ORN na PS kanelury ve svazcích, obr. 7: 8. – 3 zl. HS, p21, ORN svislé kanelury na PS, hrdlo patrně bez kanelovaného pásu.

Džbány/džbánkovité čerpáky: 1 zl. T, p21, ORN šikmo vedené kanelury. – 1 zl. drobného svisle kanelovaného ucha, p21. – 6 zl. PS, p21, ORN svislé kanelování.

Koflík: část OD (4 zl.), p21, O2 ø 70/D2 ø 35, ORN nad lomem H/P pás vodorovných kanelur a na PS plošně svislé kanelury, dva zl. přilepeny ze sektoru D, 40–60 cm, obr. 7: 13.

Mísy se zataženým okrajem: část OD (13 zl.), p21, O1 ø 160/D2 ø 70, ORN kanelury uspořádané do vlčích zubů, zasahující od O po S, přilepeno pět střepů ze sektoru A/40–60 cm, jeden fragment z téhož sektoru, vrstvy 60–80 cm, a jeden zl. ze sektoru B/90–100 cm. K dané položce patrně dle materiálu a výzdoby patří i čtyři další střepy z tohoto kontextu, dále jeden zl. ze sektoru A/40–60 cm, další ze sektoru B/30–40 cm a tři střepy ze sektoru B/40–60 cm, obr. 7: 17 a 16: 14. – Část PD (3 zl.), p21, D3 ø 100, ORN na PS kanelury v nepravidelných vlčích zubech, obr. 7: 19.

Amfora?: část OH (2 zl.), p21, O3 ø 250, přilepen jeden střepep ze sektoru B/20–30 cm, obr. 9: 6.

Hrnc zásobní: část OS (2 zl.), p32, O3 ø 220, ORN dvě prstované lišty pod okrajem, jeden střepep přilepen ze sektoru C/30–40 cm, obr. 6: 16 a 17: 10.

Cívka: 1 artefakt splepený ze dvou kusů, p25, ø podstavy 30, v. 40, obr. 6: 10.

Tvar?: okraj: 1 zl. OH, p21, O1. – Dno 1 zl. TD, p2, D2. – Atypické: 17 zl. T, p2; 12 zl. T, p21; 11 zl. T, p25; 5 zl. T, p32.

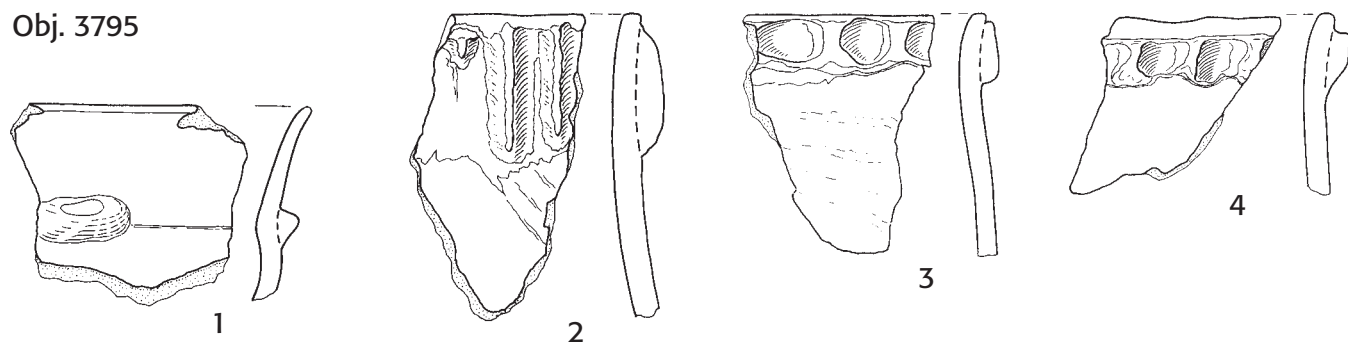
Štípaná industrie: silicitový úštěp, max. rozměr 15, hm. 1,3 g. – Oboustranně retušovaný zahrocený křemencový úštěp, d. 25, š. 19, tl. 5, hm. 2,3 g, obr. 15: 14.

Mazanice: 5 zl. jemné růžovoběžové mazanice, z toho 1 zl. lícovaný s bílým povrchem, hm. 67 g.

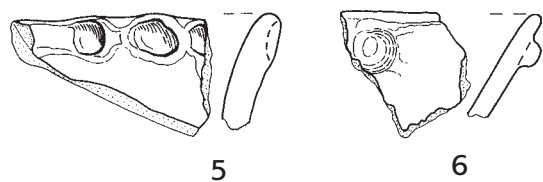
Malakofauna: 8 mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 7,3 g.

Kosti zvířecí: 20 ks, hm. 137 g.

Obj. 3795

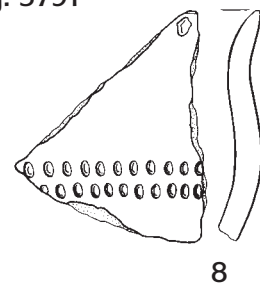
0 5 cm

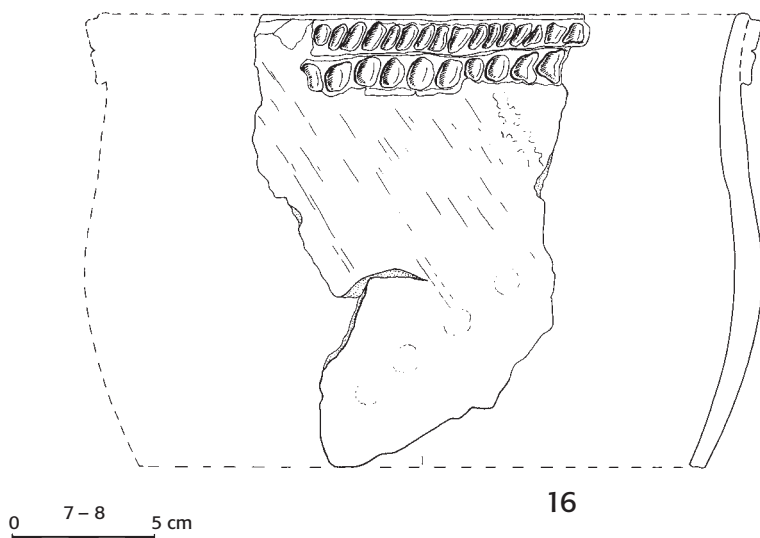
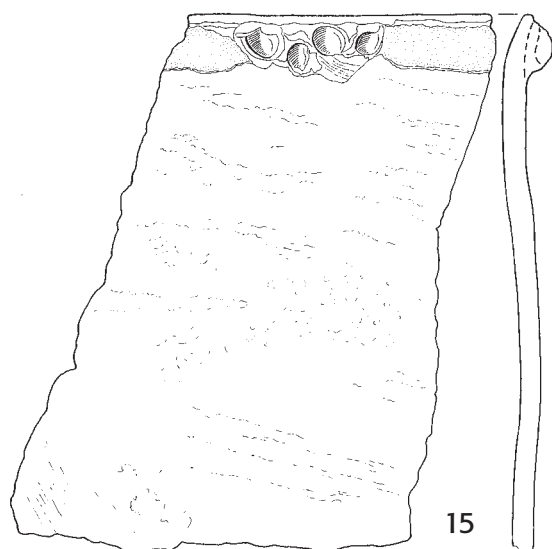
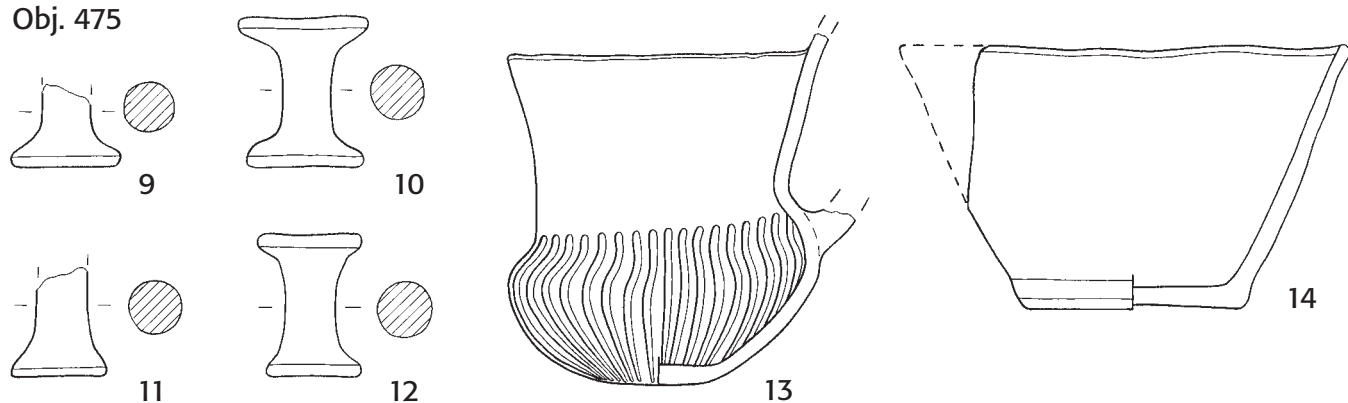
Obj. 3841

Obj. 3791

Obj. 475

0 7-8 5 cm

Obr. 6. Kolín, okr. Kolín. Keramika k. badenské z obj. 475, 3791, 3795 a 3841. Kreslil O. Vlasák, upravila B. Hrůzová. — **Abb. 6.** Kolín, Landkr. Kolín. Keramik der Badener Kultur aus Obj. 475, 3791, 3795 und 3841. Zeichnung O. Vlasák, Bearbeitung B. Hrůzová.

Sektor B, 90–110 cm, č. př. 13384–13387, 13404/08:

Džbán/džbánkovitý čerpák: část TD (3 zl.), p21, D2 ø 55, ORN svislé kanelury na S, jeden střepek přilepen ze sektoru B/0–20 cm. *Tvar?:* okraj: 1 zl. OH, p2, O3. – Atypické: 4 zl. T, p2; 5 zl. T, p21; 2 zl. T, p25.

Štípaná industrie: ústěpové vějířovité škrabadlo ze silicitu, d. 33, š. 31, tl. 9, hm. 9,1 g, obr. 15: 18.

Malakofauna: 2 zl. mušlí (velevrubovití?), hm. 1 g.

Kosti zvířecí: 10 ks, hm. 18 g.

Sektor C, 0–20 cm, č. př. 13229–13234/08:

Džbán?: část OH (4 zl.), p21, O1 ø 110, jeden střepek přilepen ze sektoru C/50–60 cm a další ze sektoru C/20–30 cm, obr. 9: 7.

Čerpáky džbánkovitě: část HS (3 zl.), p21, ORN nad lomem H/P pás vodorovných kanelur a na PS husté hlubší kanelury v nepravidelných vlčích zubech, obr. 7: 9. – 1 zl. OH, p21, O1 ø 130, ORN zbytek horizontálního svazku kanelur těsně nad lomem H/P, zachována jedna kanelura. – 1 zl. PS, p21, ORN svislé kanelury ve svazcích. – 2 zl. PS, p21, ORN kanelury uspořádané do vlčích zubů. *Čerpáky:* 1 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 6, p21. – 2 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 5, p21.

Hrnc z násobní: část OH (2 zl.), p25, O1, ORN široce promačkávaná lišta těsně pod okrajem, obr. 8: 1.

Tvar?: profilované: výčnělek ve tvaru nosu, plastika?, p25, obr. 8: 9 a 16: 3. – Atypické: 15 zl. T, p2; 29 zl. T, p20; 10 zl. T, p21; 5 zl. T, p25; 6 zl. T, p32.

Broušená industrie: ústěp ze suroviny na výrobu BI (výrobní odpad?), max. rozměr 20, hm. 0,8 g.

Štípaná industrie: 2 silicitové ústěpy, max. rozměry 26 a 17, hm. 2,2 a 0,5 g.

Makrolity: zl. brousku z jemnozrnného pískovce, max. rozměr 48, hm. 30 g.

Mazanice: 5 zl. jemné běžové mazanice, hm. 22 g.

Malakofauna: 4 zl. mušlí (velevrubovití?), hm. 8,2 g.

Kosti zvířecí: 30 ks, hm. 155 g.

Sektor C, 20–30 cm, č. př. 13235–13237/08:

Džbány: 1 zl. páskového ucha š. 40 a tl. 6, p21, ORN kanelury uspořádané do vlčích zubů, obr. 7: 1. – 1 zl. páskového ucha š. 45 a tl. 6, p21, ORN svislé kanelury, obr. 7: 7 a 16: 6. – Část OH (3 zl.), p21, O1 ø 80, obr. 9: 4. – 1 zl. HS, p21, ORN kanelovaný pás těsně nad lomem H/P a svislé kanelury na P až S. – 1 zl. H, p21, ORN pás vodorovných kanelur těsně nad lomem H/P.

Džbán/džbánkovitý čerpák: 1 zl. TD, p21, D1, ORN na S kanelury uspořádané do vlčích zubů.

Čerpák džbánkovitě: 1 zl. H, p21, ORN pás vodorovných kanelur těsně nad lomem H/P.

Mísa kónická: 1 zl. OS, p2, O2.

Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p21, O1; 1 zl. OS, p2, O2 ø 140; 1 zl. OH, p21, O2; 1 zl. OH, p25, O2. – Atypické: 7 zl. T, p2; 11 zl. T, p20; 5 zl. T, p21; 7 zl. T, p25; 3 zl. T, p32.

Mazanice: 30 zl. jemné běžové mazanice, převážně ploché lícované s bílým povrchem (dno pece?), hm. 900 g.

Kosti zvířecí: 30 ks, hm. 310 g.

Sektor C, 30–40 cm, č. př. 13310–13316, 29828/08:

Džbány: 1 zl. PS, p21, ORN na PS svislé kanelury a na max. výduti subkutánní ucho, obr. 8: 4. – Část HP (5 zl.), p21, ORN nad lomem H/P pás mělkých kanelur a na PS kanelury uspořádané do vlčích zubů, dva střepky přilepeny ze sektoru C/50–60 cm, obr. 7: 16. – 1 zl. páskového ucha š. 35 a tl. 6, p2. – 1 zl. páskového ucha š. 34 a tl. 5, p21.

Džbány/džbánkovitě čerpáky: 1 zl. PS, p21, ORN svislé kanelury. – 3 zl. páskového ucha š. ? a tl. 5, p21.

Čerpáky džbánkovitě: 1 zl. OH, p21, O2 ø 90, ORN kanelovaný pás těsně nad lomem H/P, obr. 7: 14. – 1 zl. PS, p21, ORN svislé kanelury. – 1 zl. HS, p21, ORN kanelovaný pás těsně nad lomem H/P a na PS svislé kanelury. – 1 zl. SD, p21, D4 ø 35, ORN na S svislé kanelury.

Čerpáky: 3 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 5, p21. – 1 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 6, p21. – 1 zl. ploše válečkovitého ucha š. 16 a tl. 6, p2.

Mísy kónické: 1 zl. OS, p32, O2, obr. 8: 8. – 1 zl. OS, p21, O2, obr. 9: 11. – 1 zl. OS, p2, O1. – 1 zl. OS, p21, O2. – 2 zl. OS, p2, O2 ø 170. *Hrnc z násobní?:* 1 zl. OP, p2, O1 ø 160, ORN na H čtyři odlomené svisle protáhlé pupky, obr. 8: 3.

Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p2, O1; 1 zl. OH, p21, O1; 5 zl. OH, p21, O2; 1 zl. OS, p25, O2. – Dna: 1 zl. TD, p2, D1; 2 zl. TD, p21, D1; 1 zl. TD, p32, D1 ø 110; 3 zl. TD, p32, D1. – Atypické: 18 zl. T, p2; 10 zl. T, p20; 27 zl. T, p21; 22 zl. T, p25; 26 zl. T, p32.

Štípaná industrie: zl. jednostranně retušované čepelky ze silicitu, d. 19, š. 11, tl. 4, hm. 0,8 g, obr. 15: 17. – Křemencový ústěp, max. rozměr 27, hm. 1,8 g. – Silicitový ústěp se zbytkem kúry, max. rozměr 16, hm. 1,1 g.

KPI: drobný kostěný hrot nebo šídlo, d. 54, hm. 1,8 g, obr. 15: 6.

Makrolity: 2 zl. brousku ze střednězrnného pískovce, max. rozměr 60, hm. 67 g.

Mazanice: 47 zl. jemné růžovoběžové mazanice, převážně ploché lícované s bílým povrchem (dno pece?), hm. 1284 g.

Malakofauna: 1 zl. mušle (velevrubovití?), hm. 1,6 g.

Kosti zvířecí: 20 ks, hm. 104 g.

Uhlíky: 1 ks, hm. 0,2 g.

Sektor C, 50–60 cm, č. př. 13317–13321/08:

Džbán: část PS (2 zl.), p21, ORN svislé kanelury na PS a zbytek vodorovného pásu kanelur nad lomem H/P, jeden střepek přilepen ze sektoru B/40–60 cm, obr. 7: 3.

Džbány/džbánkovitě čerpáky: 2 zl. H, p21, ORN pás kanelur na hrdle při lomu H/P.

Čerpák džbánkovitě: 1 zl. HS, p21, ø hrdla ±90, ORN na spodku H dva důlkované řádky, ze spodního vyběhají na PS kanelury (vše provedeno týměž nástrojem), obr. 7: 15.

Čerpák s kónickým tělem: 1 zl. OS, p2, O3 ø 100.

Tvar?: okraje: 2 zl. OH, p21, O2. – Atypické: 10 zl. T, p2; 4 zl. T, p25; 8 zl. T, p32.

Mazanice: 4 zl. jemné růžovošedé mazanice, hm. 30 g.

Malakofauna: 6 zl. mušlí (velevrubovití?), hm. 5,8 g.

Kosti zvířecí: 6 ks, hm. 18 g.

Uhlíky: 12 ks, hm. 0,8 g.

Sektor C, 80–100 cm, č. př. 13388–13389/08:

Tvar?: atypické: 3 zl. T, p21; 2 zl. T, p32.

Kosti zvířecí: 2 ks (z toho jeden přepálený), hm. 4 g.

Sektor D, 0–20 cm, č. př. 16678–16680/08:

Tvar?: atypické: 2 zl. T, p2; 2 zl. T, p20; 1 zl. T, p25; 3 zl. T, p32.

Mazanice: 18 zl. jemné běžovorůžové mazanice, z toho 1 zl. lícovaný, hm. 180 g.

Kosti zvířecí: 6 ks, hm. 60 g.

Sektor D, 20–40 cm, č. př. 16771–16774/08:

Nálevkovitý pohár?: část OD (14 zl.), p21, O1 ø 165/D1 ø 70, ORN na lomu H/P čtyři (?) pupíky, přilepeny střepky ze sektoru B/0–20 cm (2 zl.), 20–30 cm (1 zl.) a 40–60 cm (5 zl.), obr. 8: 12.

Mísa se zataženým okrajem: dvě části OS (3+3 zl.), p2, O3 ø 350, něco střepů pochází ze sektorů B/0–20 cm (1 zl.) a C/0–20 cm (1 zl.), obr. 9: 12.

Hrnc z násobní: 1 zl. OH, p25, O1, ORN široká promačkávaná lišta těsně pod okrajem.

Tvar?: dna: 2 zl. TD, p21, D1. – Atypické: 3 zl. T, p2; 2 zl. T, p20; 4 zl. T, p21; 1 zl. T, p25; 3 zl. T, p32.

Makrolity: valounový drtič se stopami ohlazení na dvou třetinách obvodu, max. rozměr 70, hm. 398 g.

Mazanice: 1 zl. jemné běžové mazanice, hm. 26 g.

Kosti zvířecí: 14 ks, hm. 172 g.

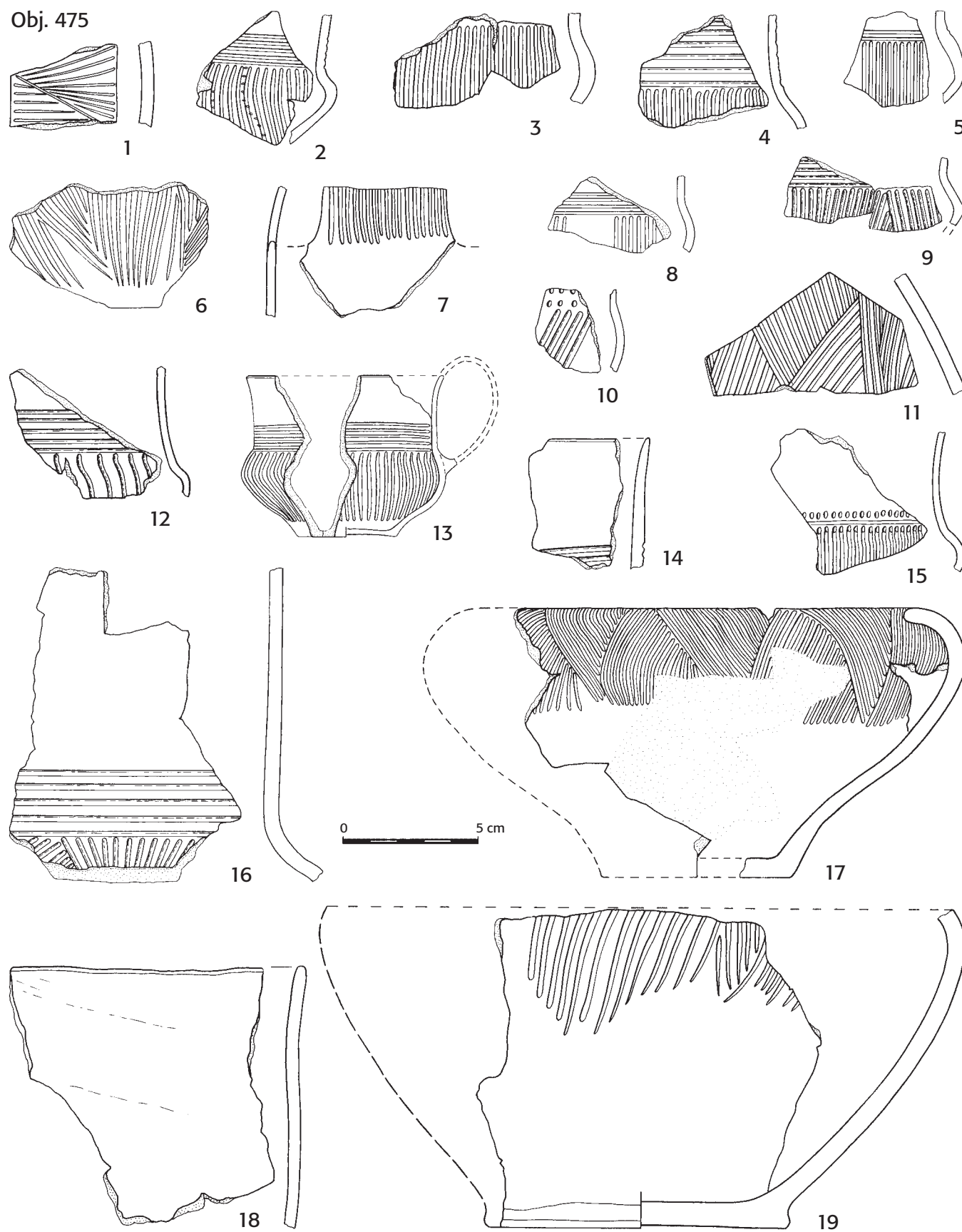
Intruze: 1 zl. OH s nehtovanou lištou pod okrajem, StK.

Sektor D, 40–60 cm, č. př. 16847–16851/08:

Džbány/džbánkovitě čerpáky: 1 zl. HP, p21, ORN nad lomem H/P kanelovaný pás, na P svislé kanelury, obr. 7: 4. – 1 zl. TD, p2, D1, ORN na S zbytky šikmých kanelur.

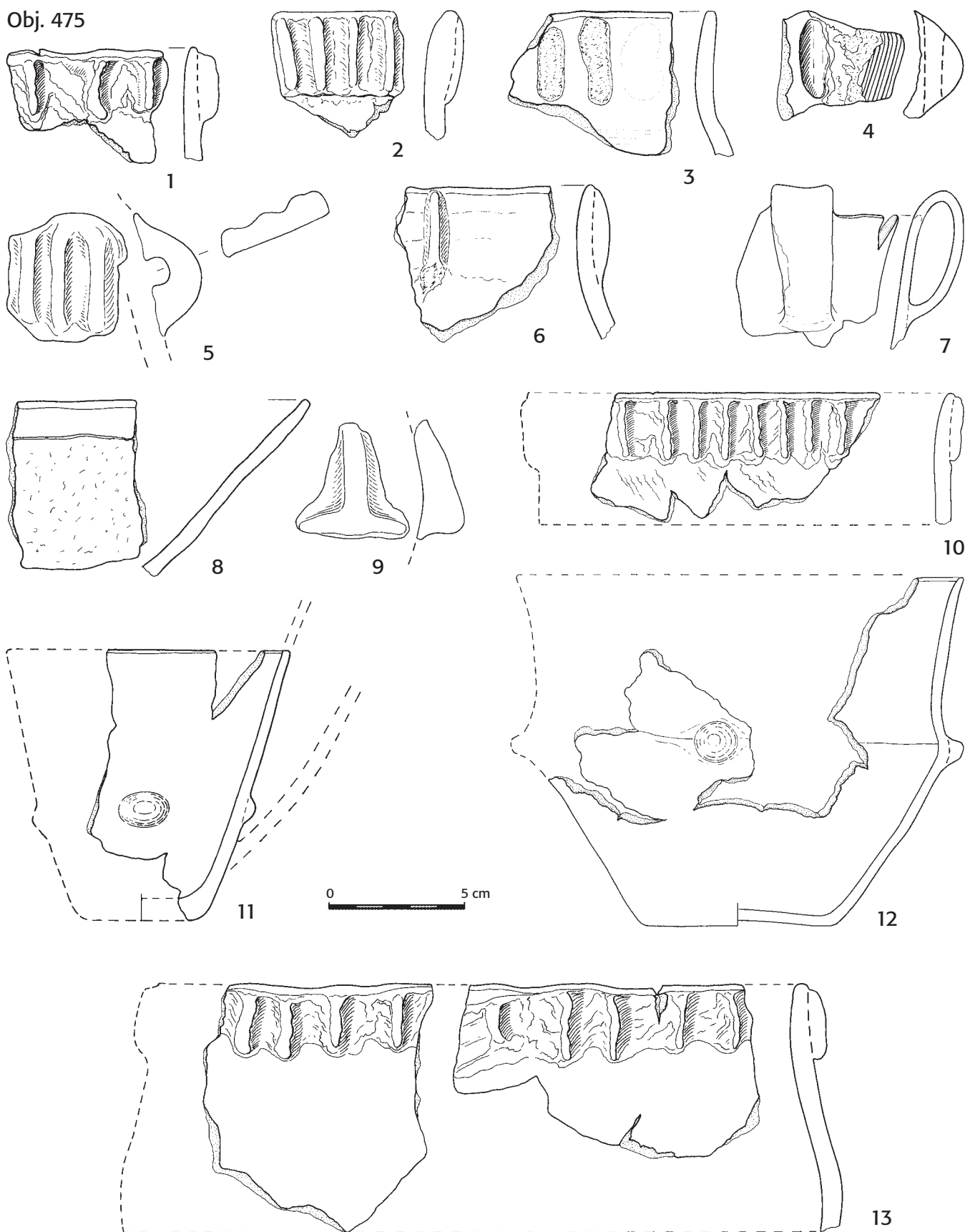
Hrnc z násobní: dvě části OP (3+1 zl.), p32, O1 ø 230, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem, jeden střepek pochází ze sektoru

Obj. 475

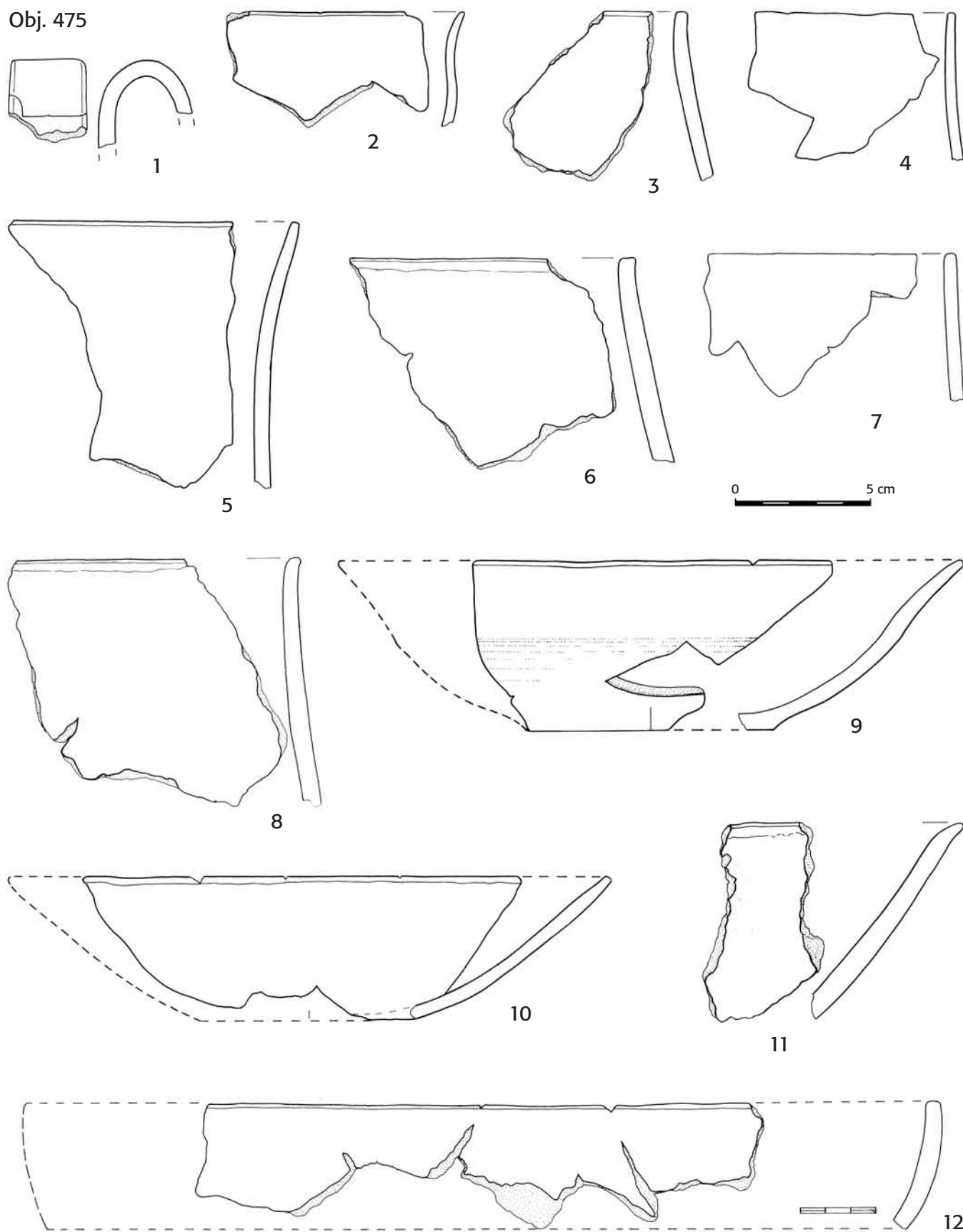
Obr. 7. Kolín, okr. Kolín. Keramika k. badenské z obj. 475. Kreslil O. Vlasák, upravila B. Hřůzová. — **Abb. 7.** Kolín, Landkr. Kolín. Keramik der Badener Kultur aus Obj. 475. Zeichnung O. Vlasák, Bearbeitung B. Hřůzová.

Obj. 475

Obr. 8. Kolín, okr. Kolín. Keramika k badenské z obj. 475. Kreslil O. Vlasák, upravila B. Hrůzová. — **Abb. 8.** Kolín, Landkr. Kolín. Keramik der Badener Kultur aus Obj. 475. Zeichnung O. Vlasák, Bearbeitung B. Hrůzová.

Obj. 475

Obr. 9. Kolín, okr. Kolín. Keramika k. badenské z obj. 475. Kreslil O. Vlasák, upravila B. Hřůzová. — **Abb. 9.** Kolín, Landkr. Kolín. Keramik der Badener Kultur aus Obj. 475. Zeichnung O. Vlasák, Bearbeitung B. Hřůzová.

B/20–30 cm, *obr. 8: 13 a 17: 8.*

Tvar?: okraje: 2 zl. OH, p2, O2. – Dna: část TD (3 zl.), p2, D2 ø 100; 1 zl. TD, p32, D2. – Atypické: 6 zl. T, p2; 2 zl. T, p21; 4 zl. T, p25; 2 zl. T, p32.

Broušená industrie: část miniaturního dlátka mírně trapézovitěho tvaru se zaobleným ostrím šikmým k ose artefaktu, d. 47, š. 14, tl. 9, hm. 9,3 g, *obr. 15: 20.*

Mazanice: 1 zl. jemné růžovobéžové mazanice, hm. 18 g.

Kosti zvířecí: 6 ks (z toho jeden přepálený), hm. 111 g.

Uhlíky: 11 ks, hm. 0,1 g.

Intruze?: 1 zl. T, p4, KNP?

Objekt 3006

Pravidelná kruhová jáma s kónicky se rozšiřujícími stěnami směrem k téměř rovnému dnu, o půdorysných rozměrech 240 × 200 cm a hl. 60 cm (*obr. 4*).

Výplň převážně jednotná tmavá, místy se světlejšími proplásky a čockami. Vrstvy (profil A–B): 1 – tmavě černohnědá; 2 – světle šedá; 3 – světle žlutošedá; 4 – tmavě šedá; 5 – světle žlutá; 6 – světle žlutohnědá; 7 – tmavě hnědá se spráší. Objekt zkoumán kompletně.

Interpretace: zásobní jáma ve skupině (s obj. 3007 a 3009).

Jižní polovina, 0–20 cm, č. př. 13593–13595/08:

Džbán: 1 zl. páskového ucha š. 40 a tl. 5, p21.

Čerpák: 1 zl. páskového ucha š. 23 a tl. 6, p2.

Mísa kónická: 1 zl. OS s reparačním otvorem, p2, O1.

Hrnc z zásobní: dvě části OS (5+3 zl.), p2+p32, O1 ø 270, druhá část pochází z jižní poloviny/20–40 cm, *obr. 11: 9.* – K položce *obr. 11: 9* patrně dále patří: 4 zl. OH, p2, O1; 6 zl. H, p2; 43 zl. T, p32; 3 zl. TD, p32, D2.

Tvar?: profilovaný: 1 zl. T, p21, ORN na T vertikálně uspořádaná dvojice drobných hrotitých pupíků. – Okraj: 1 zl. OH, p21, O2.

KPÍ: kostěné jehlovité šídlo, d. 99, hm. 3,7 g, *obr. 15: 7.* – Drobný kostěný hrot, d. 42, hm. 1,2 g, *obr. 15: 4.*

Kosti zvířecí: 10 ks, hm. 209 g.

Jižní polovina, 20–40 cm, č. př. 13626–13628/08:

Čerpáky džbánkovité: 1 zl. HD s kořenem páskového ucha š. 24 a tl. 6, D1, p21, ø hrdla 60. ORN na PS plošně svislé kanelury, *obr. 11: 8.* – 1 zl. HS, p21, ORN šikmé kanelury na PS, *obr. 11: 5.* – 1 zl. PS, p21, ORN svislé kanelury na P.

Hrnc z zásobní: 16 zl. T, p32, patrně k položce *obr. 11: 9.*

Přeslen?: 1 zl., p2, ø 35, hm. 7 g, *obr. 11: 7.*

Tvar?: atypické: 2 zl. T, p21.

Kosti zvířecí: 5 ks, hm. 37 g.

Jižní polovina, 40–60 cm, č. př. 13653–13655/08:

Hrnc z zásobní: část HS (3 zl.), p32, přilepeny dva střepy z jižní poloviny/20–40 cm, vše patrně k hrnci *obr. 11: 9.*

Mazanice: 1 zl. hrubší oranžovorůžové mazanice s organickou příměsí, hm. 63 g.

Kosti zvířecí: 3 ks, hm. 250 g.

Kontrolní blok, č. př. 19975–19977/08:

Čerpák džbánkovitý: 2 zl. PS, p21, ORN kanelury uspořádané do vlčích zubů, *obr. 11: 6 a 16: 4.*

Čerpák: 1 zl. páskového ucha š. 20 a tl. 4, p21.

Tvar?: atypické: 3 zl. T, p2; 2 zl. T, p32.

Malakofauna: 13 mušlí a jejich zlomků (velevrubovití?), hm. 35 g.

Kosti zvířecí: 20 ks (z toho jeden přepálený), hm. 130 g.

Severní polovina, 20–40 cm, č. př. 13810/08:

Kosti zvířecí: 1 ks, hm. 4 g.

Objekt 3007

V půdorysu nepravidelně kruhová jáma s nálevkovitým ústím a stěnami kónicky se rozšiřujícími směrem k rovnému dnu, ø 270 cm, hl. 90 cm (*obr. 4*).

Výplň převážně jednotná tmavá se světlými proplásky (vrstvičky spláchnutého podloží). Vrstvy (profil C–D): 1 – tmavě černohnědá; 8 – tmavě hnědožlutá s hnědými skvrnami; 9 – tmavě šedožlutá; 10 – tmavě hnědožlutošedá promíchaná tmavě šedočernou; 11 – šedožlutá; 12 – tmavě šedočerná. Objekt zkoumán kompletně.

Interpretace: zásobní jáma ve skupině (s obj. 3006 a 3009).

Východní polovina, 30–40 cm, č. př. 16690–16697/08:

Džbány: 1 zl. HP s kořenem páskového ucha š. 40 a tl. 7, p21, ORN kanelovaný pás těsně nad lomem H/P, *obr. 10: 15.* – Část (2 zl.) páskového ucha š. 35 a tl. 7, p21, ORN kanelované vlčí zuby, *obr. 10: 3 a 16: 9.* – 1 zl. páskového ucha š. 33 a tl. 7, p21. – 1 zl. páskového ucha š. 35 a tl. 5, p21.

Džbány/džbánkovité čerpáky: 1 zl. H, p20, ORN kanelovaný pás těsně nad lomem H/P. – 4 zl. páskových uch š. ? a tl. 5–7, p2.

Čerpáky džbánkovité: část PD (7 zl.), p21, D1, ORN na PS kanelované nepravidelné vlčí zuby, *obr. 10: 5.* – Část HS (2 zl.), p21, ORN kanelovaný pás těsně nad lomem H/P, na PS kanelury uspořádané do nevýrazných vlčích zubů, jeden střep přilepen z východní poloviny/40–60 cm, *obr. 10: 7.* – 1 zl. H, p21, ORN kanelovaný pás těsně nad lomem H/P, náběh na kořen ucha. – 1 zl. PS, p21, ORN šikmé kanelury na ostře zalomeném těle. – 1 zl. TD, p21, D1 ø 40, ORN spodky nevýrazných kanelur na přídlní.

Čerpák: 1 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 7, p21.

Mísy kónické: část OS (2 zl.), p21, O2. – 1 zl. OS, p2, O2 ø ±250. – 1 zl. OS, p21, O2.

Hrnc z zásobní: 1 zl. OH, p31, O2, ORN nehtovaná lišta pod okrajem, *obr. 10: 9 a 17: 4.* – 1 zl. OH, p32, O1, ORN široká promačkávaná lišta těsně pod okrajem, *obr. 10: 6.* – 2 zl. OH, p25, O1, ORN široká promačkávaná lišta těsně pod okrajem.

Cívka: 1 zl., p2, ø podstavy 30, *obr. 10: 12.*

Přeslen: 1 zl., p2, ø 70, hm. 78 g, *obr. 10: 16.*

Tvar?: profilované: 1 zl. T, p2, ORN drobný pupík. – Okraje: 1 zl. OH, p25, O1; 2 zl. OH, p21, O2 ø 170; 5 zl. OH, p21, O2; 1 zl. OH, p21, O3. – Dna: 1 zl. TD, p25, D1; 1 zl. TD, p25, D2; 1 zl. TD, p32, D2. – Atypické: 4 zl. T, p1; 13 zl. T, p2; 12 zl. T, p20; 19 zl. T, p21; 8 zl. T, p25; 2 zl. T, p31; 24 zl. T, p32.

Broušená industrie: část sekery trapézovitěho tvaru s lehce obloukovitým ostrím, na řezu s lehce konvexními stěnami a přímými bočnicemi, š. 52, zach. d. 62, tl. 22, hm. 118 g, *obr. 15: 21.* – Střední část masivního artefaktu, max. rozměr 70, hm. 92 g. – Zl. artefaktu, max. rozměr 35, hm. 11 g.

Štěpaná industrie: část oboustranně retušované silicitové čepelky, d. 20, š. 19, tl. 6, hm. 2,3 g, *obr. 15: 16.*

KPÍ: kostěné jehlovité šídlo, d. 90, hm. 2,8 g, *obr. 15: 8.* – Dva kostěné hroty, d. 47 a 95, hm. 1,4 a 5,7 g, *obr. 15: 1 a 15: 11.* – Kostěné hladítko s rovnou pracovní plochou, d. 117, š. pracovní plochy 12, hm. 8 g, *obr. 15: 9.*

Mazanice: 46 zl. hrubé oranžové mazanice s organickou příměsí, 1 otisk ø 20, hm. 604 g.

Malakofauna: 15 mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 22 g.

Kosti zvířecí: 60 ks, hm. 257 g.

Intruze: 1 zl. okraje, ÚnK. – 1 zl. s dvojpíchem, StK.

Východní polovina, 40–60 cm, č. př. 16732–16736/08:

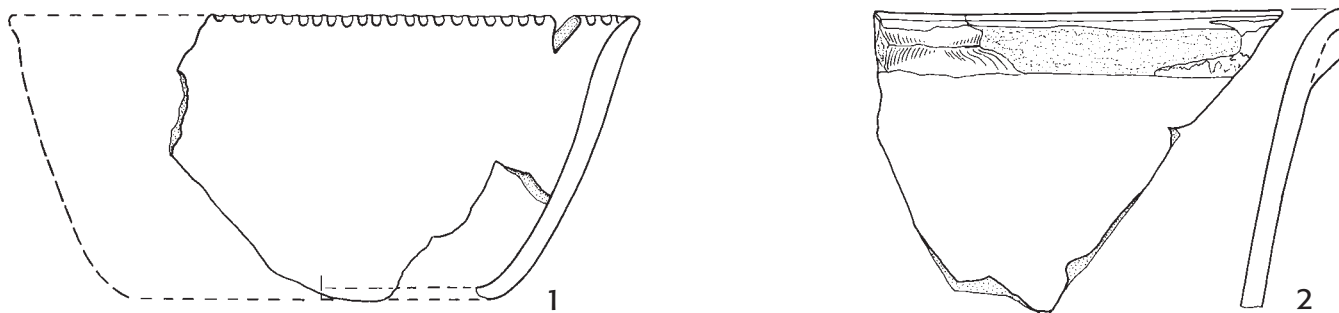
Džbány: 1 zl. páskového ucha š. 38 a tl. 7, p2, ORN mělké kanelury, *obr. 10: 8.* – 1 zl. páskového ucha š. 33 a tl. 6, p21.

Džbán/džbánkovitý čerpák: 1 zl. T, p21, ORN svislé kanelury.

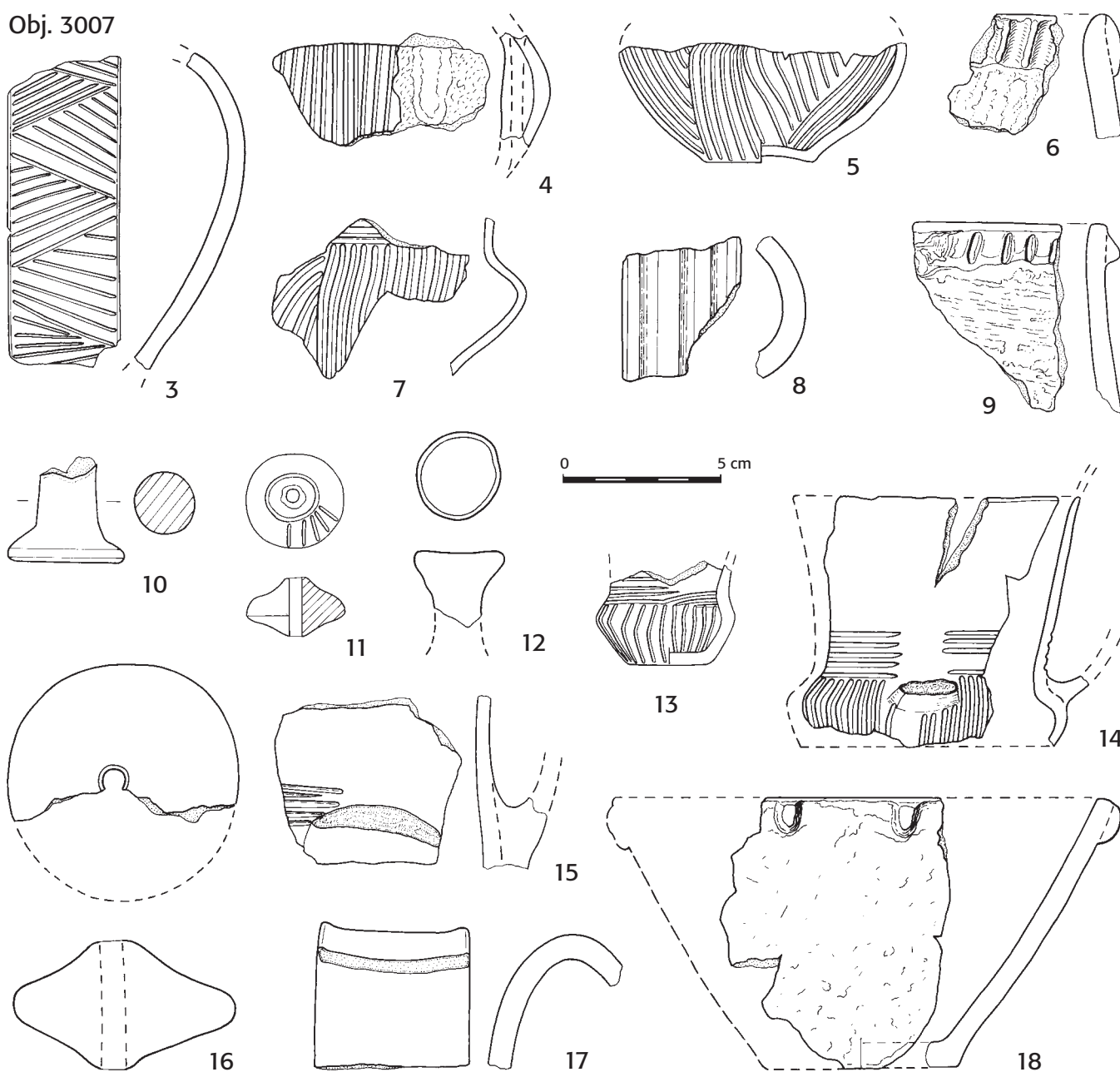
Čerpák: 1 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 6.

Tvar?: profilovaný: 1 zl. T, p2, ORN linie nepravidelně okrouhlých kolků, BaK? – Dno: 1 zl. TD, p25, D2 ø 90. – Atypické: 1 zl. T, p21; 1 zl. T, p25.

Obj. 475

Obj. 3007

Obr. 10. Kolín, okr. Kolín. Keramika k. badenské z obj. 475 a 3007. Kreslil O. Vlasák, upravila B. Hrzůvová. — **Abb. 10.** Kolín, Landkr. Kolín. Keramik der Badener Kultur aus Obj. 475 und 3007. Zeichnung O. Vlasák, Bearbeitung B. Hrzůvová.

Makrolity: silně přepálený střednězrný pískovec rozpukaný zárem, původně mohl být drtič, max. rozměr 80, hm. 330 g.

Mazanice: 9 zl. hrubé oranžové mazanice s organickou příměsí, hm. 72 g.

Malakofauna: 3 zl. mušlí (velevrubovití?), hm. 4,8 g.

Kosti zvířecí: 4 ks, hm. 124 g.

Západní polovina, 0–10 cm, č. př. 13587–13589/08:

Džbány/džbánkovicé čerpáky: 1 zl. TD, p2, D1, ORN na S šikmé úzké kanelury. – Část PS (2 zl.), p21, ORN na PS svislé kanelury. **Čerpáky džbánkovicé:** 2 zl. PS, p21, ORN svislé kanelování na PS. – 1 zl. TD, p2, D4 ø 35.

Čerpáky: 2 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 5, p21.

Mísa se zataženým okrajem: část OS (5 zl.), p2, O2 ø 195, ORN svislé kanelované svazky doplněné klikátkou, dva střepy přilepeny ze západní poloviny/20–40 cm, obr. 11: 3 a 16: 7.

Amfora: 1 zl. masivního páskového ucha š. 50 a tl. 10, p25.

Amfora?: část OH (2 zl.), p25, O1 ø 200, obr. 11: 2.

Hrnc zázobní: 1 zl. OH, p32, O1, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem.

Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p2, O1; 3 zl. OH, p21, O2; 1 zl. OH, p21, O3. – Dno: 1 zl. TD, p2, D1. – Atypické: 27 zl. T, p2; 8 zl. T, p20; 6 zl. T, p21; 6 zl. T, p25; 6 zl. T, p32.

Mazanice: 9 zl. hrubší oranžové mazanice s organickou příměsí, hm. 88 g.

Kosti zvířecí: 57 ks, hm. 182 g.

Intruze: 1 ledabyle prstovaný zl., DBr?

Západní polovina, 20–40 cm, č. př. 13666–13670, 29760/08:

Džbány: 1 zl. páskového ucha š. 47 tl. 8, p21, obr. 10: 17. – 1 zl. OH s náběhem na převýšené páskové ucho, p21, O3. – 4 zl. páskových uch š. 34–36 a tl. 5–7, p2. – 1 zl. HS s kořenem páskového ucha š. 35 a tl. 7, p21, ORN na PS svislé kanelury.

Džbány/džbánkovicé čerpáky: 1 zl. H, p21, ORN pás kanelur těsně nad lomem H/P. – 2 zl. HS, p21, ORN na PS lehce šikmé kanelury. – 4 zl. PS, p21, ORN na PS kanelury uspořádané do vlčích zubů. – 4 zl. PS, p2, ORN svislé až šikmé kanelování. – 1 zl. páskového ucha š. ? a tl. 7, p21. – 1 zl. páskového ucha š. ? a tl. 4, p21.

Čerpák džbánkovicí: 1 zl. HP s kořenem páskového ucha š. 25 a tl. 5, p21, ORN na PS svislé kanelury.

Čerpáky: 1 zl. páskového/ploše válečkovitého ucha š. 17 a tl. 7, p21. – 1 zl. HP s kořenem páskového ucha š. 25 a tl. 5, p25. – 4 zl. páskových uch š. 25 a tl. 5, p21.

Mísy kónické: část OD (6 zl.), p21, O2 ø 160/D2 ø 55, tři střepy přilepeny ze západní poloviny/60–80 cm, obr. 11: 1. – Část OS (2 zl.), p25, O2, obr. 11: 4. – 1 zl. OS, p32, O1, ORN pupík těsně pod okrajem.

Hrnc zázobní: 2 zl. OH, p32, O2, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem.

Miniatura kónická: 1 zl. TD, p25, D1 ø 25.

Cívka: část (4 zl.), p2, ø podstavy 35, obr. 10: 10.

Tvar?: okraje: 3 zl. OH, p21, O2; 2 zl. OH, p21, O3. – Dna: 1 zl. TD, p2, D1 ø 100; 1 zl. TD, p25, D2 ø 50; 1 zl. TD, p32, D2 ø 80; 1 zl. TD, p25, D2; 1 zl. TD, p32, D2; 2 zl. TD, p25, D3 ø 50. – Atypické: 17 zl. T, p2; 39 zl. T, p21; 13 zl. T, p25; 20 zl. T, p32, z toho 2 zl. částečně prstované.

KPI: kostěné hladítko se zaoblenou pracovní plochou, d. 117, š. pracovní plochy 22, hm. 12 g, obr. 15: 10. – Drobný kostěný štěpinový hrot, d. 53, hm. 1,2 g, obr. 15: 5. – Drobné kostěné dlátko, d. 43, š. ostří 7, hm. 1,9 g, obr. 15: 2.

Mazanice: 40 zl. převážně hrubší oranžové mazanice s organickou příměsí, z toho 3 zl. lícované s bílým povrchem a 3 zl. s otisky štípaného dřeva, hm. 686 g.

Malakofauna: 12 mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 17,8 g.

Kosti zvířecí: 80 ks (1 paroh), hm. 416 g.

Intruze: 1 zl. s vícenásobným vpichem, StK.

Západní polovina, 60–80 cm, č. př. 13766–13771/08:

Džbány: 1 zl. PS, p21, ORN subkutánní svislé ucho v místě max. výdutě, na PS svislé kanelury, obr. 10: 4. – 1 zl. páskového ucha š. 30 a tl. 8, p21.

Džbány/džbánkovicé čerpáky: 1 zl. H, p21, ORN vodorovný pás kanelur těsně nad lomem H/P. – 1 zl. OH s náběhem na převýšené ucho, p21, O2.

Čerpáky džbánkovicé: část OS (4 zl.), p21, O2 ø 90, ORN pás kanelur těsně nad lomem H/P, na PS svislé kanelury, páskové ucho š. 20 a tl. 4, obr. 10: 14 a 16: 10. – 1 zl. HD, p2, D1 ø 25, ø hrdla 40, ORN na PS nedbalé svislé kanelury a pás vodorovných kanelur nad lomem H/P, obr. 10: 13.

Čerpák s kónickým tělem: 1 zl. TD přepálený/deformovaný, p25, D4 ø 40.

Čerpáky: 1 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 5, p21. – 1 zl. páskového ucha š. 23–30 a tl. 5, p21.

Mísy kónické: část OD (6 zl.), p32, O1 ø 150/D2 ø 60, ORN pod okrajem řídká linie pupíků, obr. 10: 18 a 17: 7. – Část OS (3 zl.), p21, O2 ø 300, dva střepy přilepeny z východní poloviny/30–40 cm. **Přeslen:** 1 kus zdobený svazkem čtyř radiálně orientovaných kanelur, p2, ø 30, hm. 14 g, obr. 10: 11.

Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p2, O3; 1 zl. OH, p21, O1. – Dno: část TD (3 zl.), p2, D2. – Atypické: 1 zl. T, p2; 2 zl. T, p21; 8 zl. T, p32 (z toho jeden ještě upraven nedbalým prstováním).

Mazanice: 20 zl. hrubší oranžové mazanice s organickou příměsí, na 1 zl. otisk tyčoviny ø 15, hm. 448 g.

Malakofauna: 5 zl. mušlí (velevrubovití?), hm. 11,5 g.

Kosti zvířecí: 40 ks (včetně části páteře), hm. 1236 g.

Objekt 3009

Nepravidelně oválná jáma se šikmými stěnami a téměř rovným předstupněm a dnem, š. na profilu 175 cm, hl. 60 cm (obr. 4). Na západní straně nezřetelně spojena s obj. 3006 a 3007 (překopáno?).

Výplň převážně jednotná tmavá, u východního okraje vrstvená. Vrstvy: viz popis obj. 3006. Objekt zkoumán kompletně.

Interpretace: pravděpodobně zásobní jáma ve skupině (s obj. 3006 a 3007).

Jižní polovina, 0–20 cm, č. př. 13761–13763/08:

Tvar?: okraj: 1 zl. OH, p2, O1. – Atypické: 2 zl. T, p2.

Mazanice: 6 zl. jemné písčité růžové mazanice, hm. 16 g.

Kosti zvířecí: 20 ks, hm. 182 g.

Kontrolní blok mezi severní a jižní polovinou, 0–10 cm, č. př. 19960/08:

Čerpáky džbánkovicé: 1 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 6, p21, ORN svislé kanelury, obr. 12: 7. – 1 zl. páskového ucha š. 30 a tl. 5, p21, ORN svislé kanelury, z téhož tvaru jako položka obr. 12: 7?

Tvar?: okraje: 2 zl. OH, p21, O2; 1 zl. OH, p21, O3. – Dna: 1 zl. TD, p2, D4 ø 40; část TD (3 zl.), p2 – místy špachtlované, D2 ø 120. – Atypické: 3 zl. T, p2; 7 zl. T, p21; 3 zl. T, p32.

Kontrolní blok mezi severní a jižní polovinou, 0–50 cm, č. př. 19961–19965/08:

Makrolity: zl. spodního mlýnku ze žuly, max. rozměr 154, hm. 974 g.

Mazanice: 5 zl. jemné tmavě oranžové písčité mazanice, hm. 17 g.

Malakofauna: 8 zl. mušlí (velevrubovití?), hm. 22,6 g.

Kosti zvířecí: 30 ks, hm. 196 g. – 3 zl. parohu, hm. 336 g.

Severní polovina, 20–40 cm, č. př. 16762–16764, 19992–19995/08:

Čerpák: 1 zl. páskového ucha š. 21 a tl. 5, p21.

Hrnc zázobní: 1 zl. OH, p32, O2, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem, obr. 12: 6 a 17: 9. – 1 zl. OH, p32, O2, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem, jiný jedinec než položka obr. 12: 6.

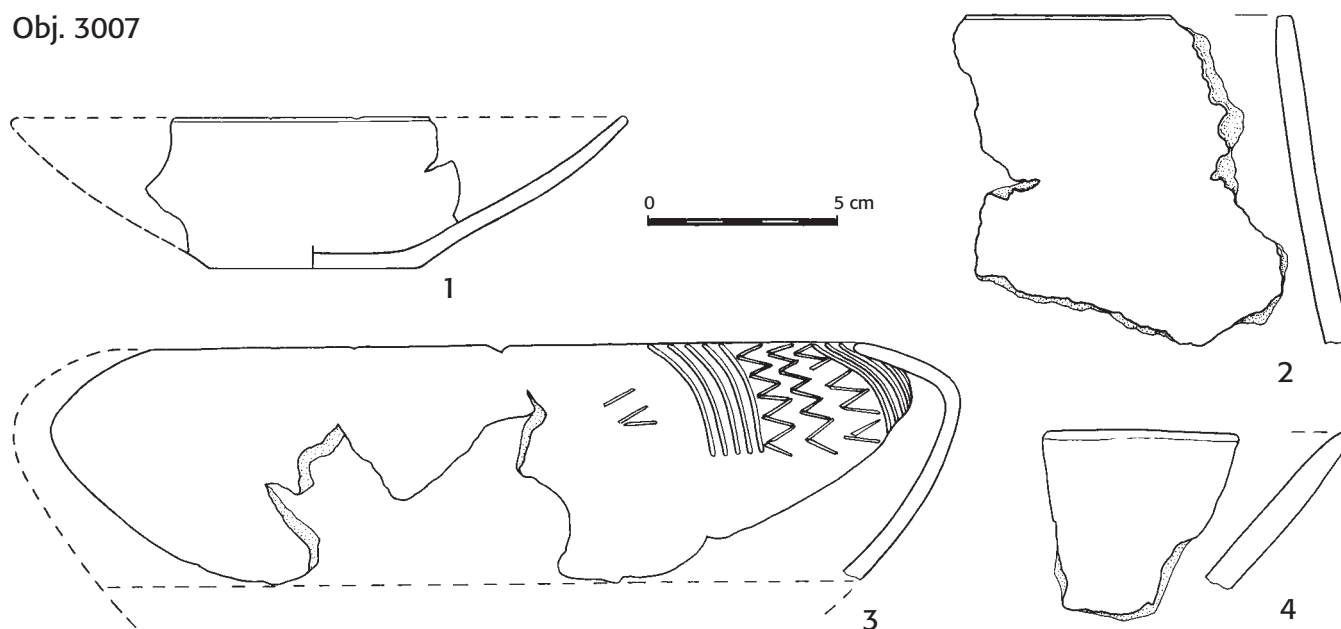
Tvar?: okraje: 2 zl. OH, p2, O2. – Dno: část D (7 zl.), p25, D0. – Atypické: 6 zl. T, p2; 1 zl. T, p21; 2 zl. T, p32.

Malakofauna: 3 zl. mušlí (velevrubovití?), hm. 2,5 g.

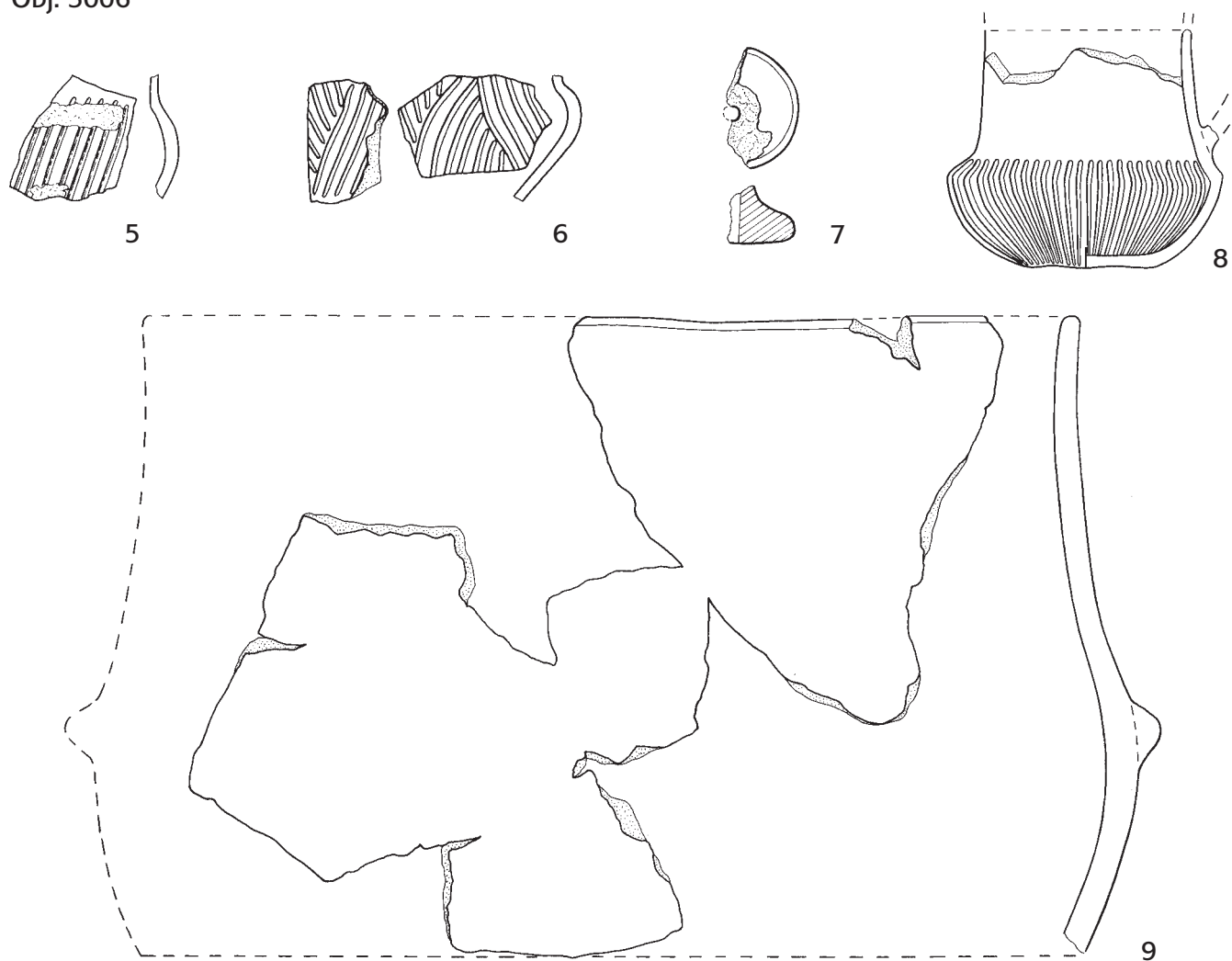
Kosti zvířecí: 9 ks, hm. 72 g.

Uhličky: 13 ks, hm. 0,3 g.

Obj. 3007

Obj. 3006

Obr. 11. Kolín, okr. Kolín. Keramika k. badenské z obj. 3006 a 3007. Kreslil O. Vlasák, upravila B. Hrůzová. — **Abb. 11.** Kolín, Landkr. Kolín. Keramik der Badener Kultur aus Obj. 3006 und 3007. Zeichnung O. Vlasák, Bearbeitung B. Hrůzová.

Severní polovina, 40–50 cm, č. př. 16797–16798/08:

Mísa se zataženým okrajem: 1 zl. OS, p2, O1 ø 110, obr. 12: 5.
Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p32, O1; 1 zl. OH, p32, O2. – Atypické: 2 zl. T, p2; 1 zl. T, p21; 11 zl. T, p32.
Kosti zvířecí: 3 ks, hm. 153 g.

Objekt 3024

Pravidelná kruhová jáma se šikmými až téměř svislými stěnami a rovným dnem, ø 130 cm, hl. 42 cm (obr. 4).

Výplň téměř jednotná s hrudkami spraše. Vrstvy: 1 – středně hnědošedá; 2 – tmavě šedá.

Interpretace: zásobní jáma.

Východní polovina, 0–20 cm, č. př. 13538–13539/08:

Džbán: 1 zl. páskového ucha š. 31 a tl. 5, p2.
Džbány/džbánkované čerpáky: 1 zl. T, p21, ORN svislé kanelury. – 2 zl. T, p2, ORN stopy kanelování.
Čerpáky džbánkované: 1 zl. SD, p21, D4, ORN na S svislé kanelury. – 1 zl. TD, p21, D1, ORN na S svislé úzké kanelury.
Čerpák pohárovitý?: 1 zl. OD, p25, O3, D4 ø 40, obr. 12: 1.
Mísa s nálevkovitým hrdlem: 1 zl. OD, p25, D2 ø 130, obr. 12: 3.
Hrnc zásobní: 1 zl. OH, p32, O3, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem.
Tvar?: dna: 1 zl. TD, p25, D1; 1 zl. TD, p25, D2 ø 100; 1 zl. TD, p2, D2. – Atypické: 7 zl. T, p2; 14 zl. T, p25; 13 zl. T, p32.
Kosti zvířecí: 2 ks, hm. 3 g.

Východní polovina, 20–30 cm, č. př. 13870–13871/08:

Tvar?: dno: část TD (2 zl.), p25, D2 ø ±150. – Atypické: 1 zl. T, p2; 2 zl. T, p32.
Kosti zvířecí: 1 ks, hm. 1 g.
Intruze?: 2 zl., dle materiálu (slída) a způsobu drsnění povrchu spíše DBr než BaK.

Západní polovina, 20–40 cm, č. př. 16721–16723/08:

Džbán: část (2 zl.) páskového ucha š. 30 a tl. 6, p21, obr. 12: 2.
Džbán/čerpák: 1 zl. páskového ucha š. ? a tl. 6, p21.
Čerpák: 1 zl. T s kořenem páskového ucha š. 15 a tl. 4, p25.
Hrnc zásobní: 1 zl. OH, p32, O3 ø ±250, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem, obr. 12: 4 a 17: 5. – 2 zl. OH, p32, O2, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem.
Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p21, O1; 3 zl. OH, p32, O1. – Dno: 1 zl. TD, p2, D2 ø 120. – Atypické: 8 zl. T, p2; 8 zl. T, p25; 9 zl. T, p32.
Mazanice: 1 zl. jemné písčité béžové mazanice, hm. 6 g.
Kosti zvířecí: 10 ks, hm. 32 g.

Objekt 3787

Rozsáhlý nepravidelný objekt zabíhající pod okraj skryté plochy (obr. 3), s nepravidelnými šikmými stěnami a nerovným dnem s četnými prohlubněmi (snad i zásobnicemi mladšího než eneolitického stáří, viz kap. 5.3). D. 800 cm, zachycená š. 350 cm, max. hl. 160 cm. V superpozici s dalšími objekty (3701 a 3796).

Výplň v horní části jednotná tmavá, v dolní části různě vrstvená. Vrstvy: 1 – tmavě černohnědá; 2 – světle žlutohnědá; 3 – šedá; 4 – tmavě hnědočerná; 5 – světle šedá; 6 – bílá; 7 – světle hnědá. Ve vrstvách 1, 3 a 7 číselně neoznačeny proplástky žluté spraše.

Interpretace: hliník.²

Sběr při začišťování povrchu, č. př. 17205–17208/08:

K. řivnáčská:

Amfora: část PS (2 zl.) s páskovým uchem š. 50 a tl. 10, p7, obr. 13: 1.
Amfory?: 1 zl. OH, p21, O2 ø 140, obr. 12: 22. – 2 zl. HP, p2, ORN nehtovaný řádek na rozhraní H/P, zřejmě z amfory obr. 13: 4.

Hrnc zásobní: 1 zl. OH, p2, O1, ORN široký nízký výčnělek na rozhraní H/P, obr. 12: 21. – Část OP (7 zl.), p7, O9, jeden střep přilepen ze sektoru C/0–10 cm, obr. 13: 5. – 1 zl. HP, p2, ORN olámaná lišta na rozhraní H/P. – 1 zl. OH, p2, O9.

Zásobní tvary slámané/voštinované: 1 zl. TD, p7, D2. – 18 zl. T, p7. – 3 zl. T, p8.

K. řivnáčská?:

Tvar?: dno: 1 zl. TD, p21, D2. – Atypické: 1 zl. T, p25.

Pravěk:

Tvar?: atypické: 5 zl. T, p2; 2 zl. T, p21.

Broušená industrie: fragment trapézovité sekerky/tesly s tenkým (?) týlem, d. 57, š. 41, tl. 15, hm. 62 g, obr. 15: 22.

Mazanice: 1 zl. jemné amorfní oranžovorůžové mazanice, hm. 65 g.
Kosti zvířecí: 5 ks, hm. 50 g.

Sektor A, 50–60 cm, č. př. 17277/08:

Pravěk:

Kosti zvířecí: 1 ks, hm. 5 g.

Sektor B, 0–10 cm, č. př. 19382–19383, 19385–19386/08:

K. řivnáčská:

Amfora: část HP (2+3 zl.: tři poslední střepy evidentně z popisovaného tvaru, nejdou ovšem přilepit k hlavnímu fragmentu), p2+p7, ORN řádek nehtovitých záseků na lomu H/P a na něm zavěšená klikatkovitá lišta, obr. 13: 4. – Část HP (3 zl.), p7, ORN řádek nehtovitých záseků na lomu H/P, pod ním linie zátkovitých pupků a počínající klikatkovitá lišta, patrně patří k položce obr. 13: 4, keramika odpovídá i totožnou sílou a strukturou střepu, obr. 13: 3.
Mísa s nálevkovitým hrdlem: 1 zl. HP, p2, ORN tunelovité ucho na lomu H/P, obr. 12: 20.

Hmoždír: 1 zl. TD, p2, D2 ø 110.

Zásobní tvary slámané a voštinované: 4 zl. TD, p7, D2. – 38 zl. T, p7.

K. řivnáčská?:

Tvar?: profilované: 1 zl. T s nepravidelným výčnělkem, p25; 1 zl. T s rozeklaným výčnělkem, p2. – Okraj: 1 zl. OH, p2, O1. – Dno: 1 zl. TD, p2, D2 ø 60. – Atypické: 52 zl. T, p2.

K. badenská:

Hrnc?: část (3 zl.) páskového ucha š. 45 a tl. 10, p25, ORN svislé hrubé kanelury, obr. 13: 10.

K. badenská?:

Čerpák džbánkovaný?: 1 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 10, p2.

Tvar?: profilovaný: 1 zl. T s kořenem ucha, p2. – Okraje: 1 zl. OH, p2, O2, ORN nehtovaný řádek pod okrajem, obr. 14: 2; 1 zl. OH, p2, O1; 1 zl. OH, p21, O2; 1 zl. OH, p32, O2. – Dna: 1 zl. TD, p2, D1; 1 zl. TD, p32, D2. – Atypické: 2 zl. T, p2; 6 zl. T, p32.

K. nálevkovitých pohárů?:

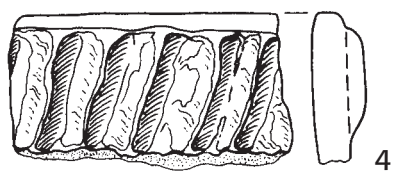
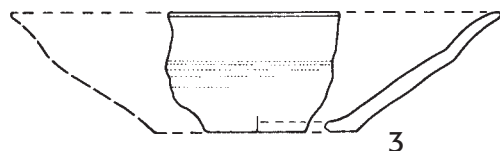
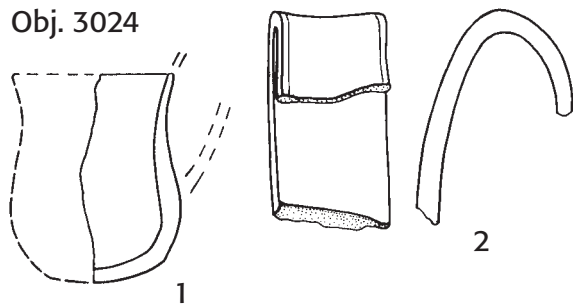
Tvar?: atypický: 1 zl. T, p31.

Pravěk:

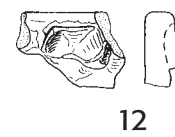
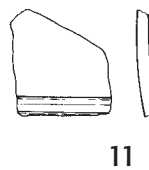
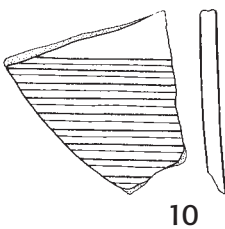
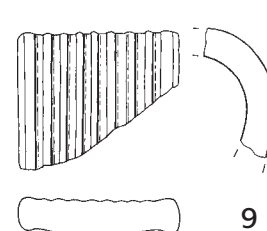
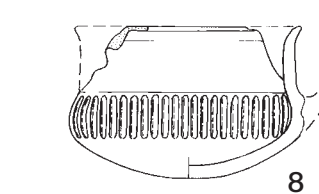
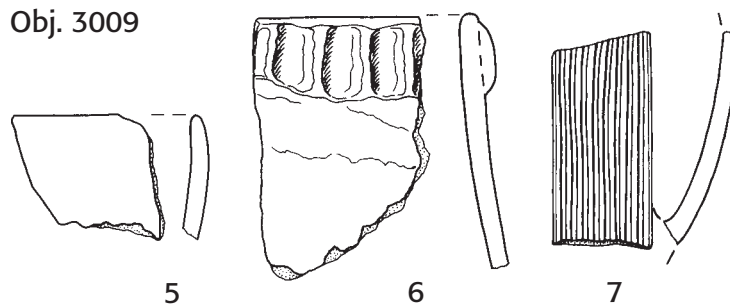
Tvar?: profilovaný: 1 zl. HP, p2. – Dno: 1 zl. TD, p2, D2 ø 50.

² Při určení chronologicky nejednotné keramiky z výplně objektu (viz tab. 2) bylo kromě kulturně specifických zlomků (tj. tzv. typické keramiky) u zbylých (atypických) přihlédnuto ke vzhledu a složení keramického těsta, které se u materiálu jednotlivých archeologických kultur alespoň částečně liší. Řivnáčská keramika je v lokalitě často příznačná vysokým podílem ostřiva složeného ze slídy a jemného písku, badenská keramika je spíše blátitá, ostřená kaménky, s matným povrchem a keramika KNP ostrohranná, dobře pálená, s jemným ostřivem bez výrazného podílu slídy, převážně hlazená, občas se stopami po pohybu hladítka. Obdobným způsobem šlo vydělit i část keramiky halštatské. Nutno však dodat, že míra spolehlivosti taxace jednotlivých atypických střepů založená na složení a vzhledu keramického těsta je pochopitelně proměnlivá, přičemž ji lze spolehlivěji aplikovat pouze v intencích té které zkoumané lokality. Zkušenost získaná studiem keramiky jednoho naleziště je dle našeho soudu na jiné zpravidla nepřenositelná.

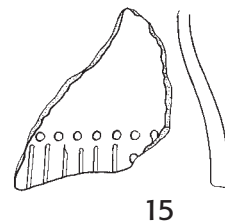
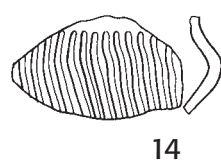
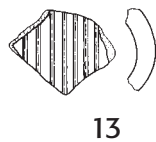
Obj. 3024

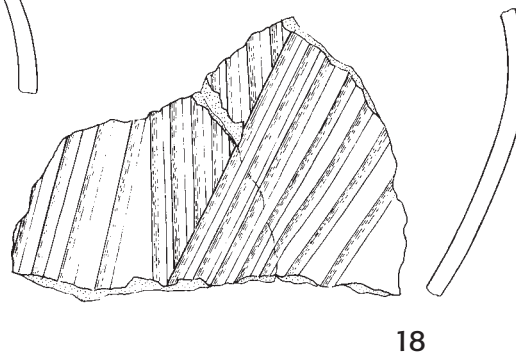
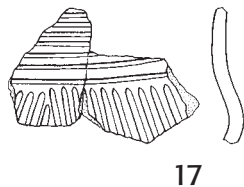
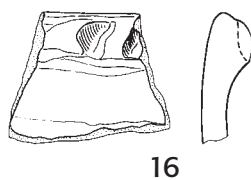
Obj. 3009

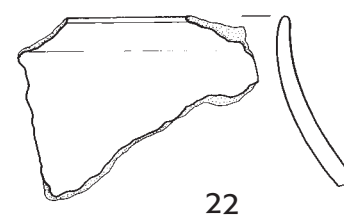
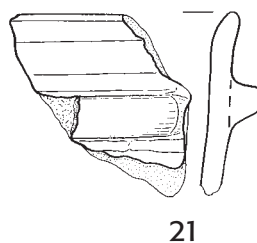
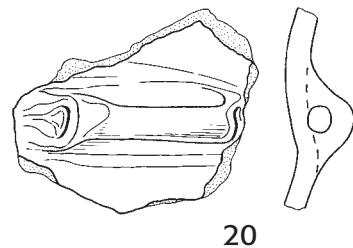
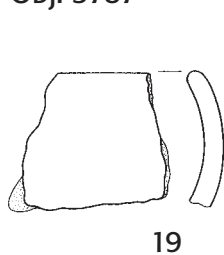
Intruze

0 5 cm

Obj. 3787

Obř. 12. Kolín, okr. Kolín. Keramika k. badenské z obj. 3009, 3024, badenské intruze z objektů jiného stáří a keramika k. řivnáčské z obj. 3787. Detailní informace k intruzím viz tab. 3, podrobnosti k obj. 3787 viz tab. 2. Kreslil O. Vlasák, upravila B. Hřůzová. — **Abb. 12.** Kolín, Landkr. Kolín. Keramik der Badener Kultur aus Obj. 3009, 3024, Badener Intrusionen aus Objekten anderer Perioden und Keramik der Rívnáč-Kultur aus Obj. 3787. Detaillierte Informationen zu den Intrusionen siehe Tab. 3, Einzelheiten zu Obj. 3787 siehe Tab. 2. Zeichnung O. Vlasák, Bearbeitung B. Hřůzová.

Štípaná industrie: oboustranně retušovaná čepelka ze silicitu, d. 50, š. 16, tl. 5, hm. 3,8 g, obr. 15: 25.

Makrolity: zl. dolního mlýnku z jemnozrnného pískovce, max. rozměr 132, hm. 583 g.

Mazanice: 7 zl. jemné měkké oranžovošedé mazanice s organickou příměsí, silně omleté, hm. 175 g.

Kosti zvířecí: 25 ks, hm. 460 g.

Sektor B, 10–20 cm, č. př. 19469–19471/08:

K. řivnáčská:

Mísa se zataženým okrajem: 1 zl. OS, p2, O1.

Hrnec zásobní/amfora: 1 zl. OH, p25, O10.

Zásobní tvary slámované a voštinované: 9 zl. T, p7.

K. řivnáčská?:

Amfora: 1 zl. páskového ucha š. 32 a tl. 14, p2.

Tvar?: atypické: 7 zl. T, p2.

K. badenská?:

Džbán: 1 zl. T s páskovým uchem o š. větší než 32 a tl. 7, p2, spíše BaK než ŘiK.

Hrnec zásobní: 1 zl. OP, p25, O2, obr. 14: 4.

Tvar?: atypické: 5 zl. T, p32.

K. nálevkovitých pohárů?:

Tvar?: atypický: 1 zl. T, p4.

Pravěk:

Tvar?: atypické: 8 zl. T, p2.

Mazanice: 5 zl. hrubé oranžové mazanice s organickou příměsí, 1 velký zl. profilovaný, hm. 121 g.

Kosti zvířecí: 25 ks, hm. 278 g.

Sektor B, 30–50 cm, č. př. 19490–19491/08:

K. řivnáčská:

Zásobní tvary slámované a voštinované: 1 zl. T, p7.

K. badenská:

Džbán/džbánkovitý čerpák: 1 zl. H, p21, ORN pás kanelur těsně nad lomem H/P, obr. 14: 3.

K. badenská?:

Tvar?: okraj: 1 zl. OH, p25, O2. – Atypické: 5 zl. T, p2; 5 zl. T, p32.

Pravěk:

Tvar?: dno: 1 zl. TD, p2, D1 ø 110.

Kosti zvířecí: 10 ks, hm. 130 g.

Sektor B, 50–70 cm, č. př. 19492–19494/08:

Pravěk:

Tvar?: profilované: 2 zl. HP, p21. – Atypické: 5 zl. T, p2/25.

Mazanice: 1 zl. jemné oranžové, hm. 1 g.

Kosti zvířecí: 15 ks, hm. 322 g.

Sektor C, 0–10 cm, č. př. 19308–19310/08:

K. řivnáčská:

Mísa s nálevkovitým hrdlem: 1 zl. HP, p2, ORN tunelovitě ucho na lomu H/P.

Mísa se zataženým okrajem: 1 zl. OS, p2, O1, ORN bradavkovitý výčnělek na okraji a odlomený svisle vrtný pupek na P, obr. 13: 2.

Hrnec zásobní: 1 zl. T s hrubým jazykovitým výčnělkem, p7. – 1 zl. OH, p2, O9.

Zásobní tvary slámované a voštinované: 23 zl. T, p7.

K. badenská:

Džbány/džbánkovité čerpáky: 1 zl. T, p21, ORN kanelury uspořádané do vlčích zubů, obr. 13: 7. – 1 zl. T, p2, ORN kanelury, orientace?

Hrnec zásobní?: 1 zl. OH, p25, O2, ORN úzká prstovaná lišta těsně pod okrajem.

K. badenská?:

Džbán: část (2 zl.) páskového ucha š. 40 a tl. 10, p2, obr. 13: 9.

Tvar?: atypické: 12 zl. T, p25/32.

K. nálevkovitých pohárů:

Láhev s luncem: 1 zl. H s lištou, p2, obr. 14: 6.

K. únětická/mohylová:

Tvar?: 1 zl. OH, p2, typický ven vyhnutý okraj ÚnK/MoK.

D. bronzová?:

Tvar?: 1 zl. HP, povrch prstovaný, ORN prstovaná lišta na lomu H/P.

D. halštatská:

Hrnec a ostatní: 12 zl. OH/OS s charakteristickými halštatskými výzdobně-morfologickými prvky, p2/21/25. – 37 zl. T tuhovaných, p21.

D. halštatská?:

Tvar?: 1 zl. T, p25, ORN plošně řídké nehtovité záseky.

Pravěk:

Tvar?: profilované: 1 zl. T s kořenem páskového ucha, p2; 3 zl. páskových uch š. 22–26 a tl. 6, p2. – Okraje: 3 zl. OH, p2, O1; 2 zl. OH, p2, O2; 3 zl. OH, p2, O3. – Dna: 2 zl. D, p2/25, D0; 9 zl. TD, p2/25, D1; 7 zl. TD, p2/25, D2; 2 zl. TD, p2/25, D3. – Atypické: 213 zl. T, p2.

KPř: kostěné dlátko, d. 134, hm. 35 g.

Makrolity: zl. brousku z jemnozrnného pískovce, max. rozměr 70, hm. 53 g.

Mazanice: 17 zl. jemné oranžové mazanice s organickou příměsí, silně omleté, hm. 126 g.

Kosti zvířecí: 40 ks, hm. 525 g.

Sektor C, 10–20 cm, č. př. 19319–19322/08:

K. řivnáčská:

Mísa se zataženým okrajem: 1 zl. OS, p2, O1, obr. 12: 19.

Hrnec zásobní: 4 zl. OH, p2+p7, O9.

Zásobní tvary slámované a voštinované: 16 zl. T, p7. – 1 zl. T, p8.

K. řivnáčská?:

Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p21, O3; 3 zl. OH, p21, O2. – Dna: 2 zl. TD, p2, D2. – 112 zl. T, p2.

K. badenská:

Hrnec zásobní: 1 zl. OH, p32, O2, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem, obr. 14: 5. – 1 zl. OH, p25, O2, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem, obr. 14: 1. – 1 zl. OH, p2, O1, ORN prstovaná lišta pod okrajem.

K. badenská?:

Tvar?: okraje: 3 zl. OH, p2, O2; 3 zl. OH, p2, O3. – Atypické: 29 zl. T, p32, místy přechod z p32 k nedbalému prstování; 60 zl. T, p2.

Broušená industrie: mírně trapézovitá tesla se silným týlem a přímým ostřím, na řezu s přímými stěnami i bočnicemi, ze spilitu, d. 72, š. 43, tl. 21, hm. 128 g, obr. 15: 26.

Pravěk:

Mazanice: 15 zl. jemné i hrubší oranžové mazanice s organickou příměsí + 1 zl. hrubé s otiskem o ø 30, hm. 192 g.

Kosti zvířecí: 40 ks, hm. 625 g.

Sektor C, 20–30 cm, č. př. 19346–19347/08:

K. řivnáčská:

Hrnec zásobní/amfora: 1 zl. OH, p2, O10.

Zásobní tvary slámované a voštinované: 5 zl. T, p7.

K. badenská:

Džbán/džbánkovitý čerpák: 1 zl. PS, p2, ORN svislé řídké kanelury.

Hrnec zásobní: část OP (3 zl.), p32, O1, ORN prstovaná lišta pod okrajem, obr. 13: 8.

K. badenská?:

Tvar?: atypické: 5 zl. T, p32.

K. nálevkovitých pohárů?:

Poháry/hrnce nálevkovité: 1 zl. OH, p21, O2 ø ±250. – 1 zl. HP, p2.

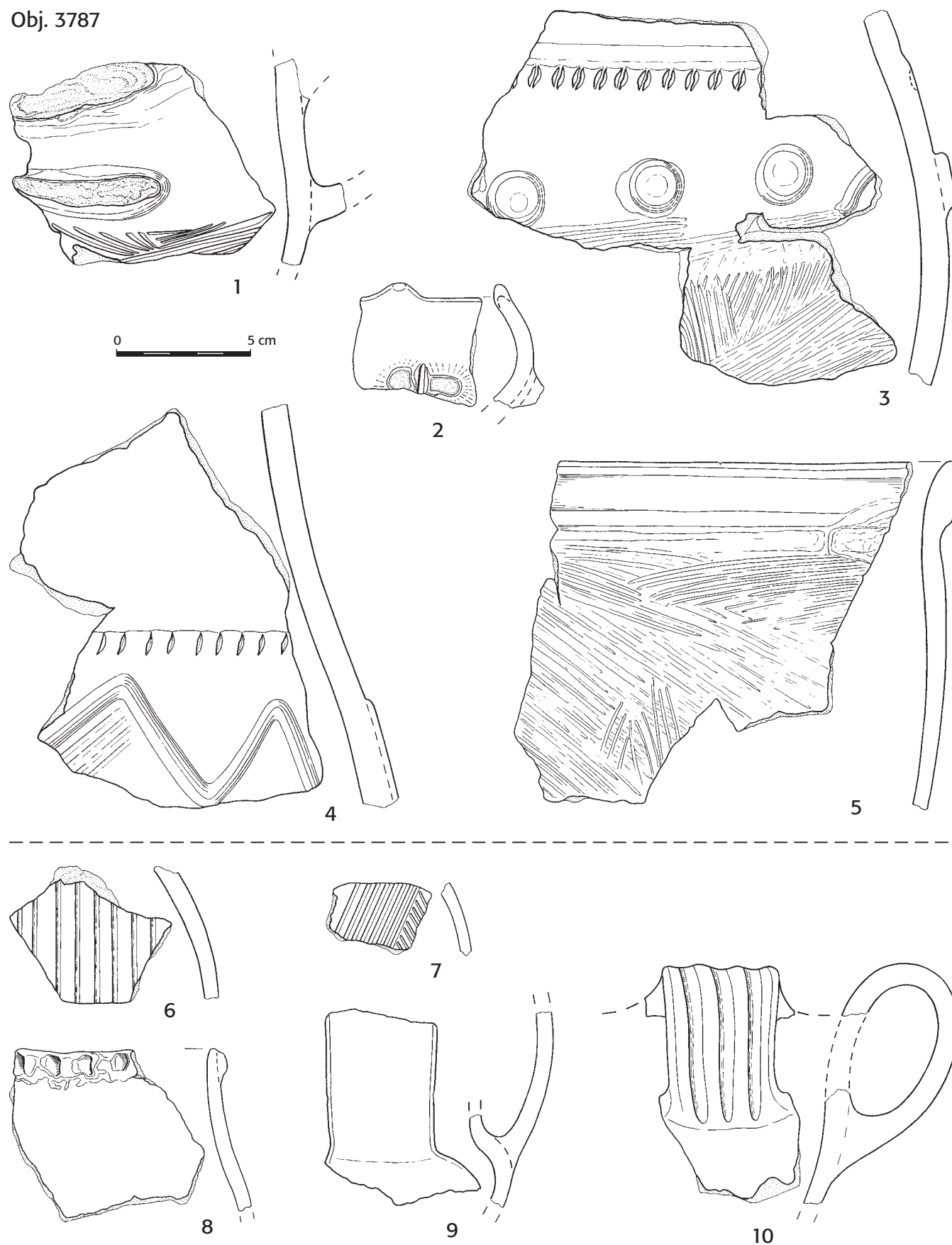
Tvar?: okraj: 1 zl. OH, p2, O3. – Atypické: 4 zl. T, p31.

Pravěk:

Tvar?: profilovaný: 1 zl. páskového ucha, p2. – Okraje: 1 zl. OH, p2, O1; 2 zl. OH, p2, O2. – Atypické: 119 zl. T, p2.

Kosti zvířecí: 20 ks, hm. 318 g.

Obj. 3787

Obr. 13. Kolín, okr. Kolín. Keramika k řivnáčské (1–5) a badenské (6–10) z obj. 3787. Podrobnosti k obj. 3787 viz tab. 2. Kreslil O. Vlasák, upravila B. Hružová. — **Abb. 13.** Kolín, Landkr. Kolín. Keramik der Rivnáčé (1–5) und der Badener Kultur (6–10) aus Obj. 3787. Einzelheiten zu Obj. 3787 siehe Tab. 2. Zeichnung O. Vlasák, Bearbeitung B. Hružová.

StK:

Tvar?: 1 zl. T se vpichy.

Sektor C, 30–40 cm, č. př. 19371–19374/08:**K. řivnáčská?:**

Tvar?: atypické: 3 zl. T, p2.

K. badenská:

Hrnec zásobní: 1 zl. OH, p25, O1, ORN prstovaná lišta pod okrajem.

K. nálevkovitých pohárů:

Pohár: 1 zl. OH, p21, O12, obr. 14: 11.

K. nálevkovitých pohárů?:

Poháry/hrnce nálevkovité: 1 zl. OH, p21, O2 \varnothing \pm 200, obr. 14: 10. – 3 zl. OH, p21, O3. – 2 zl. HS, p21.

Tvar?: profilovaný: 1 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 6. – Dna: 2 zl. TD, p2, D2. – Atypický: 1 zl. T, p31.

Pravěk:

Tvar?: atypické: 84 zl. T, p21; 31 zl. T, p2.

Štípaná industrie: křemencový ústěp, max. rozměr 22, hm. 4,2 g.
Mazanice: 10 zl. jemné růžové mazanice s organickou příměsí, silně omlété, hm. 118 g.

Kosti zvířecí: 8 ks, hm. 145 g.

StK:

Tvar?: 1 zl. T se vpichy.

Sektor C, 30–50 cm, č. př. 19375–19377/08:**K. badenská:**

Džbán/džbánkovitý čerpák: 1 zl. P, p2, ORN řídké svíslé kanelury, obr. 13: 6.

K. badenská?:

Tvar?: atypické: 4 zl. T, p32.

D. bronzová:

Tvar?: 3 zl. T, povrch prstovaný.

D. halštatská:

Hrnce a ostatní: 13 zl. OH/OS s charakteristickými halštatskými výzdobně-morfologickými prvky, p2/25. – 2 zl. TD, povrch tuhovavý. – 20 zl. T s tuhovaným povrchem.

D. halštatská?:

Tvar?: 69 zl. T, p2/25.

Pravěk:

Tvar?: dna: 2 zl. TD, p2, D2.

Mazanice: 17 zl. hrubé oranžové mazanice s organickou příměsí a 1 zl. jemné růžové lícované s bílým povrchem (dno pece?), hm. 118 g.

Kosti zvířecí: 20 ks, hm. 129 g.

Sektor C, 40–50 cm, č. př. 19405–19407/08:**K. nálevkovitých pohárů:**

Poháry/hrnce nálevkovité: část HS (2 zl.), p21, obr. 14: 8. – Část HS (2 zl.), p21. – 2 zl. HP, p21.

K. nálevkovitých pohárů?:

Poháry/hrnce nálevkovité: 1 zl. OH, p21, O2. – 5 zl. OH, p21, O3. – 1 zl. OH, p2, O10.

Tvar?: atypické: 4 zl. T, p2; 3 zl. T, p20; 76 zl. T, p21; 1 zl. T, p31.
Mazanice: 14 zl. jemné oranžové mazanice s organickou příměsí a 1 zl. šedý s otisky prutů (1 \times \varnothing 30, 2 \times \varnothing 15) a drobných větviček, hm. 195 g.

Kosti zvířecí: 20 ks, hm. 205 g.

Sektor C, 40–60 cm, č. př. 19466–19468/08:**K. nálevkovitých pohárů:**

Poháry/hrnce nálevkovité: 4 zl. HS, p21.

K. nálevkovitých pohárů?:

Poháry/hrnce nálevkovité: 1 zl. OH, p21, O2. – 1 zl. OH, p21, O3.
Tvar?: okraje: 4 zl. OH, p21, O2. – Dna: 2 zl. TD, p2, D2. – Atypické: 6 zl. T, p2; 65 zl. T, p21; 1 zl. T, p4.

Mazanice: 7 zl. hrubé oranžové mazanice s organickou příměsí, silně omlété, hm. 170 g.

Kosti zvířecí: 10 ks, hm. 42 g.

Sektor C, 60–70 cm, č. př. 19487–19489/08:**K. nálevkovitých pohárů:**

Pohár: 1 zl. HS, p21, obr. 14: 12.

Hrnce zásobní: 1 zl. OH, p2, O10, obr. 14: 9. – 1 zl. P, p2, ORN svíslé vrtaný jazykovitý pupek, obr. 14: 7. – 1 zl. OH, p2, O9 doplněný jazykovitým pupkem.

K. nálevkovitých pohárů?:

Poháry/hrnce nálevkovité?: 3 zl. OH, p21, O2. – 2 zl. OH, p21, O3.
Tvar?: dna: část TD (2 zl.), p21, D1 \varnothing 90; 2 zl. TD, p2, D2. – Atypické: 6 zl. T, p2; 53 zl. T, p21.

Mazanice: 1 zl. jemné oranžové písčité mazanice, hm. 17 g.

Kosti zvířecí: 18 ks, hm. 436 g.

Sektor C, 100–110 cm, č. př. 19542–19543/08:**K. nálevkovitých pohárů?:**

Poháry/hrnce nálevkovité?: 1 zl. HP, p21. – 1 zl. OH, p21, O3.

Pravěk:

Tvar?: atypické: 2 zl. T, p21.

Kosti zvířecí: 7 ks, hm. 237 g.

Objekt 3791

Pravidelná kruhová jáma s kónicky se rozšiřujícími stěnami směrem k rovnému dnu. \varnothing okraje v úrovni skrývky 100 cm, \varnothing u dna 190 cm, hl. 84 cm (obr. 4).

Výplň vrstvená, ve spodní části tvoří vrstvy „záhozový kužel“, u východního okraje superpozice se starší kúlovou jamkou. Vrstvy: 1 – tmavě hnědošedá; 2 – středně šedohnědá se spraší; 3 – spraš promísená šedohnědou; 4 – tmavě hnědočerná; 5 – světle šedohnědá se spraší.

Interpretace: zásobní jáma.

Jihozápadní polovina, 60–80 cm, č. př. 19980/08:

Mísa s nálevkovitým hrdlem: 1 zl. OS, p2, O2, ORN jednoduchý řádek záseků pod okrajem a dvojitý řádek dutých kruhových kolků na lomu H/P, obr. 6: 8 a 16: 5.

Severovýchodní polovina, 20–50 cm, č. př. 17265, 17267, 19279–19280/08:

Tvar?: atypické: 1 zl. T, p2; 1 zl. T, p25; 1 zl. T, p32.

Mazanice: 5 zl. jemné růžové mazanice, hm. 5 g.

Kosti zvířecí: 2 ks, hm. 4 g.

Severovýchodní polovina, 50–80 cm, č. př. 19302 a 19334/08:

Zásobní tvary slámované a voštinované: 1 drobný zl. T, p7 (intruze?).

Tvar?: dna: 1 zl. TD, p25, D2 \varnothing 60. – Atypické: 1 zl. T, p21; 1 zl. T, p25.

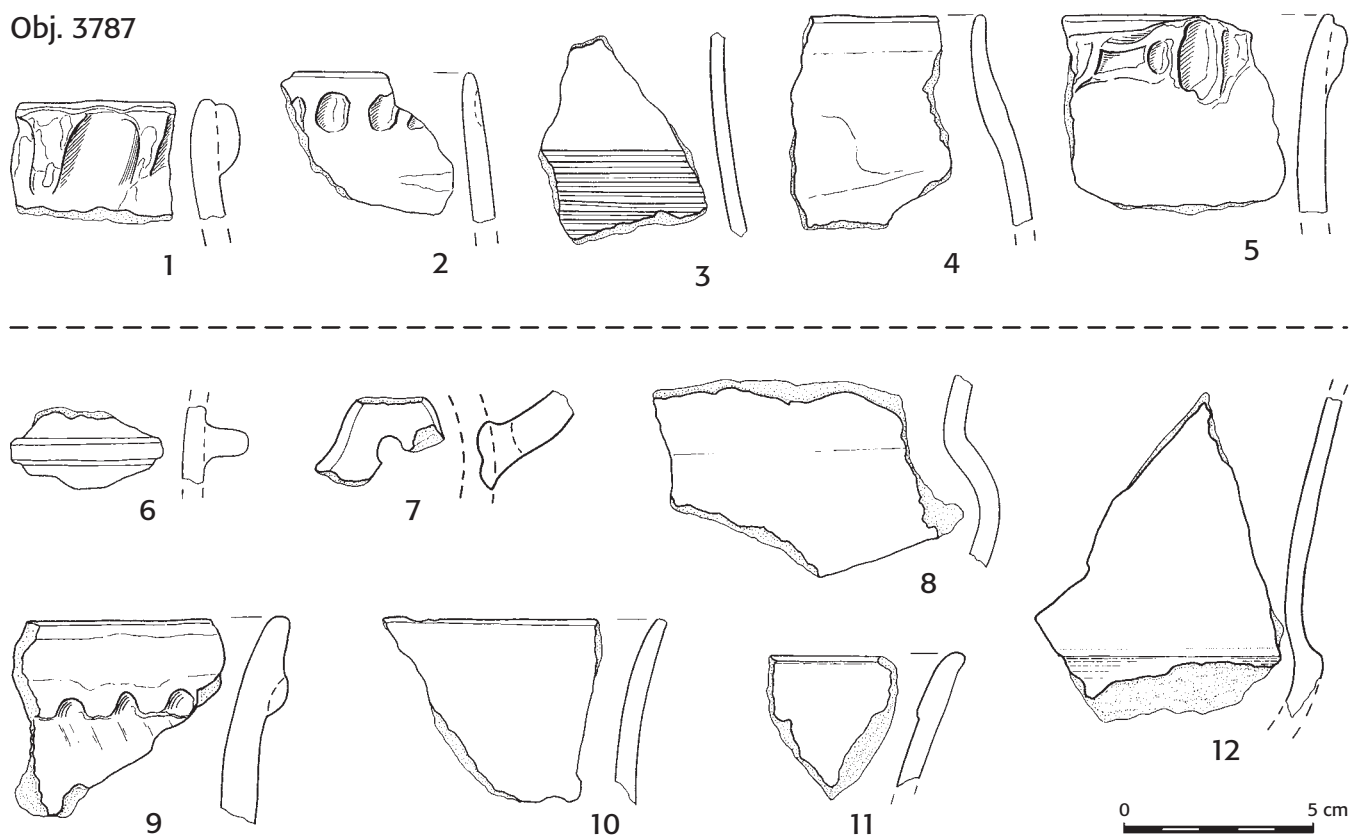
Kosti zvířecí: 2 ks, hm. 20 g.

Objekt 3795

Pravidelná kruhová jáma s nálevkovitým ústím a kónicky se rozšiřujícími stěnami směrem k rovnému dnu. \varnothing okraje v úrovni skrývky 200 cm, \varnothing u dna 250 cm, hl. 100 cm (obr. 3).

Výplň převážně tmavá se světlým pásem ve středu, ve spodní části velké množství mušlí, v severozápadní části vrstva mazanice. V superpozici s objektem 3796 (LnK). Vrstvy: 1 – tmavě černohnědá; 2 – tmavě šedočernohnědá; 3 – světle žlutohnědá; 4 – středně šedo-

Obj. 3787

Obr. 14. Kolín, okr. Kolín. Keramika k. badenské (1–5) a nálevkovitých pohárů (6–12) z obj. 3787. Podrobnosti k obj. 3787 viz tab. 2. Kreslil O. Vlasák, upravila B. Hružová. — **Abb. 14.** Kolín, Landkr. Kolín. Keramik der Badener (1–5) und der Trichterbecherkultur (6–12) aus Obj. 3787. Einzelheiten zu Obj. 3787 siehe Tab. 2. Zeichnung O. Vlasák, Bearbeitung B. Hružová.

žlutá; 5 – tmavě šedá; 6 – tmavě hnědošedá; 7 – tmavě hnědočerná. Ve vrstvě 7 bodově vyznačeny koncentrace schránek sladkovodních mlžů.

Interpretace: zásobní jáma.

Sektor A, 0–20 cm, č. př. 19996–20001 a 29764/08:

Džbány/džbánkované čerpáky: 1 zl. H, p21, ORN vodorovný pás kanelur těsně nad lomem H/P, obr. 5: 16. – 1 zl. OH, p21, O2 ø 110. – 1 zl. PS, p21, ORN šikmé kanelury, původně asi součást motivu vlčích zubů.

Čerpáky džbánkované: část TD (2 zl.), p21, D4 ø 25, ORN svislé/šikmé kanelury až k přídnní, částečně uspořádané do nepravidelných vlčích zubů, jeden střep přilepen ze sektoru B/20–40 cm, obr. 5: 10. – 2 zl. OH s vyběhlejším převýšeným páskovým uchem š. 25 a tl. 6, p2, O1.

Čerpák: 1 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 7, p21.

Mísa s nálevkovitým hrdlem: 1 zl. OP, p21, O2 ø ±200, obr. 6: 1.

Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p2, O2; 1 zl. OH, p21, O2; 1 zl. OH, p21, O3. – Dno: 1 zl. TD, p2, D1 ø 90. – Atypické: 10 zl. T, p2; 3 zl. T, p21; 1 zl. T, p25; 6 zl. T, p32.

Broušená industrie: drobný odštěpek artefaktu ze spilitu, zřejmě sekundárně retušován a použit jako škrabadlo (?), max. rozměr 47, hm. 12,4 g, obr. 15: 24.

KPI: část zahroceného kostěného nástroje, zach. d. 42, hm. 3,5 g, obr. 15: 3.

Makrolity: zl. brousku z jemnozrnného pískovce oboustranným používáním zbroušený do sedlovitého tvaru, max. rozměr 78, hm. 112 g.

Mazanice: 8 zl. hrubé mazanice s příměsí kaménků, z toho 1 zl. masivní s otisky prutů ø 10, hm. 676 g.

Malakofauna: 2 zl. mušlí (velevrubovití?), hm. 3,1 g.

Kosti zvířecí: 20 ks, hm. 72 g.

Sektor A, 20–40 cm, č. př. 20002–20007/08:

Džbán: část HS (2 zl.), p21, ORN vodorovný pás kanelur těsně nad lomem H/P a na P kanelury uspořádané do vlčích zubů, jeden střep přilepen ze sektoru B/20–40 cm, obr. 5: 13.

Džbán/čerpák: 1 zl. páskového ucha š. ? a tl. 5, p21.

Čerpák džbánkovaný: část TD (2 zl.), p21, D4 ø 25, ORN až ke dnu patrně kanelury uspořádané do vlčích zubů.

Mísy kónické: 1 zl. OS, p21, O1 ø 150, obr. 5: 7. – 1 zl. OS, p21, O2.

Amfory?: část OH (4 zl.), p21, O3, obr. 5: 12. – 1 zl. P, p2, ORN zátkovitý pupek, k položce obr. 5: 12?

Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p21, O1; 3 zl. OH, p21, O2; 1 zl. OH, p21, O3 (k položce obr. 5: 12?). – Dno: 1 zl. TD, p21, D1. – Atypické: 12 zl. T, p2; 3 zl. T, p20; 5 zl. T, p21; 3 zl. T, p25; 6 zl. T, p32 (na 1 zl. nepravidelně prstování).

Makrolity: 2 zl. brousku z jemnozrnného pískovce, max. rozměr 36, hm. 13 g.

Mazanice: 30 zl. hrubší oranžové mazanice s příměsí kaménků, hm. 390 g.

Malakofauna: 98 mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 179 g.

Kosti zvířecí: 35 ks (z toho jedna přepálená), hm. 328 g.

Sektor A, 40–60 cm, č. př. 20008–20011/08:

Džbány/džbánkované čerpáky: 2 zl. T, p21, ORN svislé kanelury.

Tvar?: okraj: 1 zl. OH, p2, O2. – Atypické: 6 zl. T, p2; 3 zl. T, p21; 3 zl. T, p32; 1 zl. T, p. špachtlovaný.

Mazanice: 20 zl. jemné růžové mazanice, hm. 239 g.

Malakofauna: 45 mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 82 g.

Kosti zvířecí: 5 ks, hm. 7 g.

Sektor A, 70–90 cm, č. př. 20050–20054/08:

Džbány: 1 zl. páskového ucha š. 45 a tl. 7, p21, obr. 5: 8. – 1 zl. páskového ucha š. 30 a tl. 6, p21.

Džbány/džbánkovicé čerpáky: část HP (3 zl.), p1, ORN nad lomem H/P trojúhelníky vymezené kanelurami a vyplněné okrouhlými vpichy, na P svislé kanelury, jeden střep přilepen ze sektoru B/90–100 cm, obr. 5: 11 a 16: 11–12. – 1 zl. H, p21, ORN vodorovný pás kanelur nad lomem H/P. – 1 zl. OH s náběhem na převýšené ucho, p1, O2. – Část T (2 zl.), p21, ORN kanelury uspořádané do vlčích zubů. – 1 zl. T, p21, ORN kanelury.

Hrnc zázobní: 1 zl. OH, p32, O2, ORN prstovaná lišta umístěná těsně pod okrajem, obr. 6: 3 a 17: 2.

Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p21, O2; 1 zl. OH, p32, O1; 1 zl. OH, p32, O2. – Dno: 1 zl. TD, p32, D2 ø 120. – Atypické: 16 zl. T, p2; 10 zl. T, p21; 16 zl. T, p32; 6 zl. T, povrch prstovaný – prstování nevýrazné, na podkladu p32.

Mazanice: 25 zl. hrubší oranžové mazanice s organickou příměsí, z toho 1 zl. s otiskem ø 15, hm. 880 g.

Malakofauna: 431 mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 905 g.

Kosti zvířecí: 18 ks (z toho dvě přepálené), hm. 139 g.

Uhlíky: 2 ks, hm. 2,2 g.

Intruze: 1 zl. OH, p2, O10, KNP.

Sektor B, 0–10 cm, č. př. 19339–19341/08:

Čerpák džbánkovicí: 1 zl. HP, p21, ORN vodorovný pás kanelur těsně nad lomem H/P, na P kanelury uspořádané do nepravidelných vlčích zubů.

Džbány/džbánkovicé čerpáky: 2 zl. T, p21, ORN kanelury uspořádané do nepravidelných vlčích zubů.

Tvar?: atypické: 12 zl. T, p2; 4 zl. T, p21; 6 zl. T, p25; 7 zl. T, p31. *Mazanice*: 32 zl. jemné růžové mazanice, 3 zl. hrubší šedé s organickou příměsí a 1 zl. s otiskem tyčoviny o ø 20, hm. 365 g.

Kosti zvířecí: 18 ks, hm. 80 g.

Sektor B, 20–40 cm, č. př. 19417–19421/08:

Džbány/džbánkovicé čerpáky: 1 zl. H, p21, ORN vodorovný pás kanelur těsně nad lomem H/P. – 1 zl. T, p21, ORN kanelury uspořádané do vlčích zubů. – 1 zl. T, p21, ORN svislé řidší kanelury.

Čerpák: 1 zl. páskového ucha š. 18 a tl. 6, p21.

Miniatura kónická: 1 zl. OD, p25, O1 ø 30/D1, v. nádoby 28.

Hrnc zázobní: 1 zl. OH, p32, O1 ø ±200, ORN prstovaná lišta pod okrajem, obr. 6: 4 a 17: 1.

Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p21, O1; 3 zl. OH, p21, O2; 1 zl. OH, p21, O3. – Dna: 1 zl. TD, p21, D2; 4 zl. TD, p32, D2 ø 120; 1 zl. TD, p21, D3. – Atypické: 25 zl. T, p2; 9 zl. T, p21; 10 zl. T, p25; 12 zl. T, p32; 1 zl. T, p. špachtlovaný.

Broušená industrie: týlní část sekery, max. rozměr 36, hm. 21 g.

Mazanice: 56 zl. převážně jemné růžové písčité a 4 zl. hrubší organické s otisky tyčoviny o ø 30, hm. 1163 g.

Malakofauna: 40 mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 63 g.

Kosti zvířecí: 61 ks, hm. 348 g.

Intruze: 1 zl. T s vícenásobným vpichem, StK.

Sektor B, 60–70 cm, č. př. 19472–19475/08:

Džbán: část PS (4 zl.), p2, ORN šikmé řidší kanelury, jeden střep přilepen ze sektoru B/70–80 cm a další z téhož sektoru, vrstvy 80–90 cm, obr. 5: 15 a 16: 13.

Džbán/džbánkovicí čerpák: 1 zl. PS, p21, ORN na P kanelury uspořádané do nepravidelných vlčích zubů.

Mísa kónická: 1 zl. OS, p32, O2, ORN řádek řídkých oble kuželovitých pupíků pod okrajem, obr. 6: 6.

Hrnc zázobní: 1 zl. OH, p32, O1, ORN široká promačkávaná lišta pod okrajem, obr. 6: 2. – 1 zl. OH, p2, O2, ORN nehtovaná lišta níže pod okrajem.

Tvar?: okraje: 1 zl. OH, p21, O1; 1 zl. OH, p21, O2 ø ±250; 1 zl. OH, p21, O2. – Dno: 1 zl. TD, p21, D3 ø 50. – Atypické: 3 zl. T, p2; 1 zl. T, p20; 3 zl. T, p21; 2 zl. T, p25.

Mazanice: 100 zl. hrubé oranžové mazanice s organickou příměsí i s kaménky, z toho 2 zl. lícované a 3 zl. s otisky o ø 20 až 40, hm. 1846 g.

Malakofauna: 153 mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 279 g.

Kosti zvířecí: 13 ks, hm. 100 g.

Sektor B, 70–80 cm, č. př. 19513–19516/08:

Džbán: 1 zl. páskového ucha š. 32 a tl. 6, p21.

Džbány/džbánkovicé čerpáky: 2 zl. T, p21, ORN nepravidelné šikmé kanelury.

Hrnc zázobní: 1 zl. OH s úzkou prstovanou lištou na okraji, p31, obr. 6: 5.

Tvar?: okraj: 1 zl. OH, p21, O3. – Dno: 1 zl. TD, p2, D1 ø 60. – Atypické: 7 zl. T, p2; 3 zl. T, p20; 7 zl. T, p21; 2 zl. T, p25; 3 zl. T, p32 (povrch občas přechází v nedbalé prstování).

Mazanice: 70 zl. hrubé mazanice s organickou příměsí, z toho 4 zl. s otisky o ø 20 až 30, hm. 898 g.

Malakofauna: velké množství mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 646 g.

Kosti zvířecí: 1 ks (stopy ořezu), hm. 5 g.

Sektor B, 80–90 cm, č. př. 19506, 19517–19520, 19782–19786/08:

Džbány/džbánkovicé čerpáky: 1 zl. PS, p21, ORN pod lomem H/P dvojice oble kuželovitých pupíků, na PS šikmo hustě kladené kanelury, obr. 5: 14 a 16: 2. – 1 zl. P s kořenem páskového ucha š. 40 a tl. 7, p21. – 3 zl. T, p21, ORN kanelury uspořádané do vlčích zubů.

Čerpáky: 1 zl. páskového ucha š. 20 a tl. 4, p21. – 1 zl. páskového ucha š. 25 a tl. 4, p21.

Koflík: část OS (9 zl.), p21, O2 ø 120, ORN na PS kanelury uspořádané do vlčích zubů, na P řídké proložené drobnými oble kuželovitými pupíky, tři střepy přilepeny ze sektoru A/70–90 cm a tři další ze sektoru B/90–100 cm, obr. 5: 17.

Mísa kónická: 1 zl. OS, p25, O1 ø ±250, ORN odlomený pupek či kořen ucha pod okrajem.

Miniatura kónická: 1 zl. OD, p25, O1 ø 30, obr. 5: 9.

Hrnc zázobní: 1 zl. OH, p25, O1, ORN prstovaná lišta těsně pod okrajem. – 1 zl. OH, p32, O1, ORN řádek podlouhlých šikmých hrubých vpichů pod okrajem.

Tvar?: okraje: 5 zl. OH, p21, O2; 3 zl. OH, p21, O3. – Dno: 1 zl. TD, p21, D1 ø 50. – Atypické: 24 zl. T, p2; 6 zl. T, p21; 10 zl. T, p25; 2 zl. T, p32.

Mazanice: 200 zl. hrubé oranžovošedé mazanice s organickou příměsí, z toho 4 zl. lícované, 10 zl. s otiskem ø 15 až 20, 4 zl. s otiskem ø 25 až 30 a 2 zl. s otiskem ø 35 až 40, hm. 6845 g (několik velkých kusů).

Malakofauna: velké množství mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 3085 g.

Kosti zvířecí: 18 ks, hm. 80 g.

Uhlíky: 21 ks, hm. 2,2 g.

Intruze: 1 zl. OH, p25, O9, KNP.

Sektor B, 90–100 cm, č. př. 19837–19841/08:

Mísa kónická: 1 zl. OS, p32, O1, ORN drobný okrouhlý pupík pod okrajem, tvar podobný položce obr. 6: 6.

Tvar?: okraje: 2 zl. OH, p32, O2. – Dno: část TD (2 zl.), p25, D2 ø 80. – Atypické: 11 zl. T, p2; 3 zl. T, p20; 5 zl. T, p21; 3 zl. T, p25; 9 zl. T, p32, z toho jeden částečně prstovaný.

Mazanice: 60 zl. hrubé mazanice s organickou příměsí a kaménky, z toho 4 zl. lícované, 6 zl. s otisky ø 20 až 30, hm. 2440 g.

Malakofauna: velké množství mušlí a jejich zl. (velevrubovití?), hm. 2500 g.

Kosti zvířecí: 12 ks, hm. 84 g.

Uhlíky: 12 ks, hm. 2,7 g.

Objekt 3841

Mírně oválná jáma se šikmými stěnami a rovným dnem, s půdorysnými rozměry 85 × 66 cm a hl. 14 cm (obr. 4).

Výplň velmi světlá, nevýrazná. Vrstvy: 1 – světle hnědá; 2 – světle žlutá.

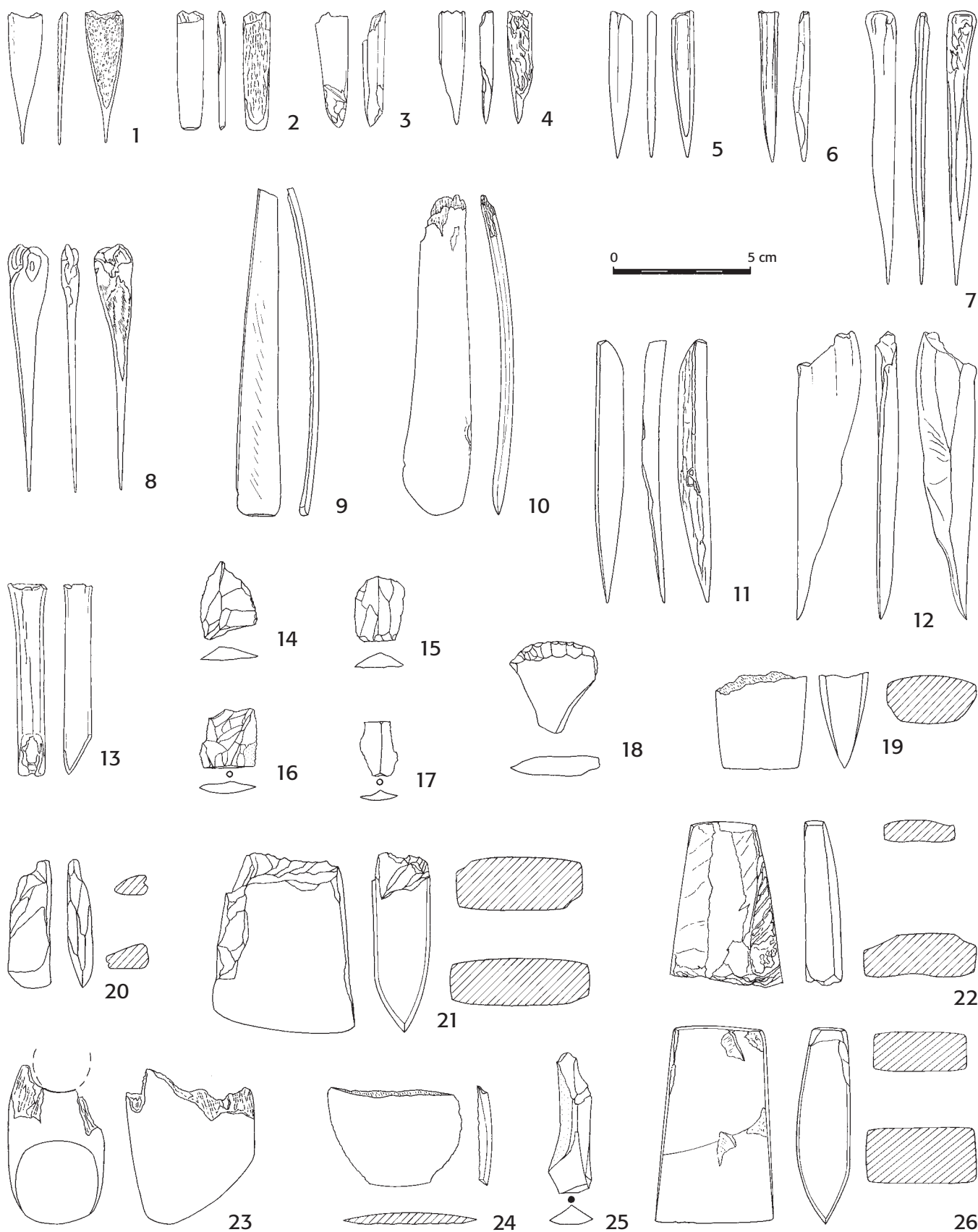
Interpretace: torzo zásobní jámy.

Východní polovina, 0–10 cm, č. př. 19703–19704/08:

Džbán/džbánkovicí čerpák: 1 zl. H, p21, ORN kanelovaný pás těsně nad lomem H/P, obr. 6: 7.

Tvar?: atypické: 1 zl. T, p2; 4 zl. T, p25; 2 zl. T, p32.

Kosti zvířecí: 3 ks, hm. 1g.

Obr. 15. Kolín, okr. Kolín. Nekeramické nálezy z kontextů k. badenské (1–21, 23–24), resp. s převahou materiálu k. řivnáčské (22, 25–26). 19 – obj. 472; 6, 12–15, 17–18, 20 a 23 – obj. 475; 4, 7 – obj. 3006; 1–2, 5, 8–11, 16 a 21 – obj. 3007; 22, 25–26 – obj. 3787; 3 a 24 – obj. 3795. 1–13, 23 – kostěná industrie; 14–18, 25 – štípaná industrie; 19–22, 24, 26 – broušená industrie. Kreslil O. Vlasák, upravila B. Hružová. — **Abb. 15.** Kolín, Landkr. Kolín. Nichtkeramische Funde aus dem Kontext der Badener K. (1–21, 23–24), bzw. überwiegend mit Funden der Rívnáč-Kultur (22, 25–26). 19 – Obj. 472; 6, 12–15, 17–18, 20 und 23 – Obj. 475; 4, 7 – Obj. 3006; 1–2, 5, 8–11, 16 und 21 – Obj. 3007; 22, 25–26 – Obj. 3787; 3 und 24 – Obj. 3795. 1–13, 23 – Knochenindustrie; 14–18, 25 – Spaltindustrie; 19–22, 24, 26 – Felsgesteingeräte. Zeichnung O. Vlasák, Bearbeitung B. Hružová.

5. Vyhodnocení

5.1. Prostorové uspořádání objektů a jejich funkční určení

Na plochách I–7 a I–9 bylo badenské kultuře připsáno celkem 9 objektů, přičemž polykulturní charakter lokality v případě souborů s nízkou četností připouští i jinou dataci. To se týká zejména objektů č. 3791 a 3841, kde bylo v každém nalezeno pouze do deseti keramických jedinců, z toho většinou kulturně indiferentních atypických zlomků (srv. příslušné hodnoty v *tab. 1*), případně kombinovaných s keramikou jiné datace (drobný slámovaný zlomek řivnáčského stáří v obj. 3791). I kdybychom však oba dva nezapočítali do množiny jam badenské kultury, tak se zbylé stejně rozpadají do dvou shluků, jak můžeme pozorovat na plánu výzkumu (*obr. 2*). Lze tedy počítat s dvěma skupinami objektů záměrně vhloubených nositeli badenské kultury, vzdálených od sebe ca 100 metrů. Získaný materiál ovšem neopravňuje k interpretaci případného posunu sídliště z jednoho místa na druhé v čase (viz *kap. 5.2*), i když jej vzhledem k limitům chronologické výpovědi stylové analýzy keramiky ani nevyklučuje, stejně jako paralelní existenci dvou sídlištních jednotek. Nutno předeslat, že v lokalitě nebyly nalezeny žádné pozůstatky obytných staveb diskutovaného období, ostatně stejně jako na jiných českých lokalitách, jejich distribuce v místě tak může být pouze předpokládána někde poblíž výše uvedených skupin jam. Kvalitu výpovědi bohužel ovlivňuje i umístění badenských objektů při západní hraně plochy I–7. Tímto směrem mohly pozůstatky sídliště/sídlišť pokračovat, jak naznačuje badenská intruze v objektu 3970 (viz *tab. 3*) na ploše I–9 (viz *obr. 2*). Jmenovaný objekt totiž byl umístěn výše, proti svahu, čili v případě badenských střepů z něj nemůže jít o splach z bezprostředního okolí obou prezentovaných shluků objektů.

Kruhové půdorysy často kónicky se zahlabujících jam s plochým dnem z funkčně-formálního hlediska spadají do kategorie sil, druhotně použitých k odpadním účelům, různou měrou již destruovaných (*obr. 3–4*). Zajímavým úkazem je v tomto kontextu shluk tří těsně sousedících objektů v jižní skupině (3006, 3007 a 3009), v prvních dvou případech jistě sil, ve třetím (3009) však možná již objektu exploatačního rázu, vzhledem k nerovnosti jeho stěn a dna (*obr. 4*).³ Přesvědčivé objekty jiného typu však nebyly v lokalitě pozorovány (problematika hliníku č. obj. 3787 bude řešena samostatně, viz *kap. 5.3*).

I přes torzovitý charakter distribuce badenských objektů však lokalita v Kolíně spolu se dvěma až třemi dalšími reprezentativnějšími nalezišti vytváří představu poměrně jednotného obrazu uskupení zahlabených

objektů této kultury ve volné krajině. Zpravidla jde o několik málo jam, v drtivé většině sil, uspořádaných ve shlucích, které jsou od sebe vzdáleny několik desítek metrů a které jsou zpravidla interpretovány jako pozůstatky jednotlivých usedlostí (*Motyková — Zápotocký 2002*, 128). Např. v Mlékojedech síla vytvářela dvě skupiny vzdálené ca 25 m (*Motyková — Zápotocký 2002*, 128, *obr. 3B*), v Praze-Lysolajích se objekty klasického stupně badenské kultury táhly v délce zhruba 100 m a shlukovaly se rovněž do několika prostorově jasně vymezených skupinek s mezerami 20–40 metrů (*Pleslová-Štiková 1972*, 97, *obr. 14 a 80*). Rozptyl objektů na posledním srovnatelném sídlišti, ve Vliněvsi, není tak jednoznačný jako u dvou předchozích, situace tam je ovšem komplikována možným vícefázovým charakterem badenského osídlení (*Dobeš — Limburský 2014*, 74, 84, *obr. 2*).

5.2. Keramika z Kolína v kontextu ostatních českých badenských souborů

Technologické zpracování badenské keramiky se tak jako u ostatních kultur v zásadě liší podle její původní funkce. Tvary stolní jsou jemně ostřeny, s dokonale vylakčeným povrchem, čímž se neliší od standardní eneolitické keramiky tohoto typu. Zdá se však, že hrubá zásobní keramika je na kolínském nalezišti ve srovnání s materiálem předchozí kultury nálevkovitých pohárů i následné kultury řivnáčské poněkud ledabyleji provedena, nerovných povrchů, více blátitá a s menším podílem jemného ostřiva (viz též *kap. 5.3*).

Statistický přehled získaných zlomků z devíti zkoumaných objektů je znázorněn na *tab. 1* (smíšený materiál z hliníku č. obj. 3787 není započítán). Z ní vyplývá, že k analýze lze použít celkem 2072 zlomků, z čehož však bezmála 70 % tvoří keramika atypická a 6 % dna, tedy střepy k rozboru prakticky nepoužitelné, přičemž i valná část z 13 % okrajů 11 % zlomků profilovaných má v tomto ohledu omezenou vypovídací hodnotu (běžné typy okrajů, pupky, kořeny uch atp.). Blížeji hodnotitelné znaky z kolonek Okraje a Profilované jsou rozvedeny ve střední části tabulky. Vyplývá z nich, že např. zlomků s vhloubenou výzdobou (a tedy kulturně jednoznačně určitelných, neboť jde většinou o kanelování) je 6,3 %, což je ve srovnání např. se situací v předchozí KNP poměrně vysoké číslo (srv. *tab. 3 in Dobeš — Zápotocký 2013*). Z *tab. 1* dále vyplývá, že v badenském souboru z Kolína zcela mizí pro KNP typické hrubé a jemnější blátité povrchy P4 a p31, které jsou nahrazeny přehlazeným tenkým blátitým slipem p32, někdy se stopami prstů či špachtle (viz *obr. 17*; srv. *Schmütsberger 2004*, *Abb. 39*). Stejně platí i o lištovitě zesílených okrajích typů O9/O10 a O12 – místo nich jsou u zásobních hrnců aplikovány lišty, zpravidla zřetelně oddělené od okraje (např. *obr. 5: 6; 6: 16; 8: 13* atd.). Uvedené znaky i další parametry souboru by jistě bylo vhodné porovnat především s proporcemi dalších badenských souborů, příslušná data ovšem dosud nejsou až na jednu nepříliš početnou a víceméně srovnatelnou výjimku (Vliněves, celkem 671 zl., *Dobeš — Limburský 2014*, *tab. 1*) k dispozici.

Zastoupení zlomků v jednotlivých objektech přirozeně není rovnoměrné, některé tak lze na základě velmi

³ Síla č. obj. 3006 a 3007, stejně jako 3791 a 3795, se nacházela v těsné blízkosti a přitom se respektovala, je tedy pravděpodobné, že byla zřízena nedlouho po sobě, ne-li současně. Objekt 3009 by tak mohl stát na konci tohoto poměrně krátkého časového řetězce, kdy by z exploatačních pohnutek vzniknul postupným odebráním spráše pro stavební a jiné účely z boků možné hodnotit východní stupňovitě rozšíření v obj. 475, pokud ovšem nejde o superpozici dvou časově vzdálených objektů, která se ovšem v materiálu nikterak neprojevila.

Objekt		Profilované											p32	Přesleny	Cívky	Intruze StK	Intruze KNP	Intruze ŘIK	Intruze DBr	Mazanice (g)	Broušená industrie	Štěpaná industrie	Makrolity	Kosti zvířecí (g)	Malakofauna (g)	Uhlíky (g)	KPI
		Atypické	Dna	Okraje	Profilované	Celkem	ORN technická	ORN plastická	ORN vhloubená	Pupky z ORN technická	Kanelury z ORN vhloubená	Lišty pod okrajem z ORN plastická															
472	Σ	67	3	14	6	90	3	7	4	0	4	7	38						31	1	1	2	28	12	0,4		
	%	74,4	3,3	15,6	6,7	100	3,3	7,8	4,4	0	4,4	7,8	42,2														
475	Σ	637	53	122	91	903	44	22	77	13	71	19	146		4	2	1		3140	1	11	4	261	94	3,3	3	
	%	70,5	5,9	13,5	10,1	100	4,9	2,4	8,5	1,4	7,9	2,1	16,2														
3006	Σ	76	4	8	13	101	6	0	4	2	4	0	71						63				39	35		2	
	%	75,2	4,0	7,9	12,9	100	5,9	0	4,0	2,0	4,0	0	70,3														
3007	Σ	251	25	49	65	390	43	7	44	4	43	7	72	1	2	2			1898	3	1	1	251	54		7	
	%	64,3	6,4	12,6	16,7	100	11,0	1,8	11,3	1,0	11,0	1,8	18,5														
3009	Σ	38	11	11	3	63	3	2	2	0	2	2	20						33			1	65	25	0,3		
	%	60,2	17,5	17,5	4,8	100	4,8	3,2	3,2	0	3,2	3,2	31,7														
3024	Σ	62	8	10	8	88	5	4	5	0	5	4	31				2		6				13				
	%	70,4	9,1	11,4	9,1	100	5,7	4,5	5,7	0	5,7	4,5	35,2														
3791	Σ	5	1	1		7	0	0	1	0	0	0	1						5				24	549			
	%	71,4	14,3	14,3		100	0	0	12,5	0	0	0	12,5														
3795	Σ	303	20	55	43	421	22	6	44	7	40	6	72		1	2			15742	2		2	200	7742	7,1	1	
	%	71,9	4,8	13,1	10,2	100	5,2	1,4	10,5	1,7	9,5	1,4	17,1														
3841	Σ	7	0	0	1	8	0	0	1	0	1	0	2										3				
	%	87,5	0	0	12,5	100	0	0	12,5	0	12,5	0	25,0														
Celkem	Σ	1446	125	270	230	2071	126	48	182	26	170	45	453	1	6	5	3	1	4	20918	7	13	10	884	8511	11,1	13
	%	69,8	6,0	13,1	11,1	100	6,1	2,3	8,8	1,3	6,3	2,2	21,9														

Tab. 1. Kolín, okr. Kolín. Základní struktura keramických souborů z objektů k. badenské. V sloupci profilované jsou uvedeny zbylé tzv. typické střepy, nezahrnuté do kolonek Dna a Okraje – zlomky zdobené, pupky, ucha, zlomky výrazněji profilované. Ornamentace technická sestává ze zlomků s uchy a pupky, příp. jejich fragmentů, ornamentace plastická z lišt. Kolonka p32 znázorňuje podíl střepů s přehlazeným jemně blátitým povrchem. V pravé polovině tabulky je vyznačena četnost, případně hmotnost dalších artefaktů a ekofaktů v jednotlivých objektech. Sestavil M. Dobeš. — **Tab. 1.** Kolín, Landkr. Kolín. Elementare Struktur der Keramikkomplexe aus den Objekten der Badener Kultur. In der Spalte Profilované (profilierte) sind die übrigen sog. typischen Scherben, die nicht in die Kolonne Dna (Böden) und Okraje (Ränder) eingeschlossen wurden – verzierte, Knubben, Henkel, deutlicher profilierte Fragmente. Die technische Verzierung besteht aus Scherben mit Henkeln und Knubben, bzw. deren Fragmenten, die plastische Verzierung aus Leisten. Die Kolonne p32 zeigt den Anteil der Scherben mit überstrichener leicht schlammiger Oberfläche. In der rechten Hälfte der Tabelle ist die Häufigkeit angeführt, bzw. das Gewicht weiterer Artefakte und Ökofakte in den einzelnen Objekten. Zusammengefasst von M. Dobeš.

nízké četnosti datovat do badenské kultury jen s výhradou, zejména objekty č. 3791 a 3841, ze kterých dohromady nepochází ani 20 střepů. Za reprezentativní lze na druhé straně považovat objekty č. 3007, 3795 a zejména 475 s 390, 421 a 903 jedinci. Ani na jejich základě ovšem není možné definovat celé typové spektrum keramiky, neboť na výsledek mj. silně působí nerovnoměrná možnost identifikace jednotlivých keramických tříd, ztížená zejména v případě velkých nezdobených zásobních tvarů, jako jsou hrnce, amfory a osudí. Opticky se nejvýrazněji přirozeně projevují zdobené picí tvary a částečně i mísy, které jsou menších proporcí a proto zastoupeny mnohdy celými profily, stejně jako čerpáky s kónickým tělem.

S vědomím výše uvedených skutečností tedy lze v předloženém souboru rozlišit následující základní keramické třídy, popř. typy. Za vůdčí lze bezpochyby považovat *džbány*.⁴ Jde o tvary vysoké zhruba okolo 15 cm a vyšší, příznačně nižším cibulovitým tělem, protáhlým hrdlem a vysoce převýšeným uchem, zpravidla o šířce větší než 25 mm (z celých exemplářů např. džbán z Ředhoště, *Zápotocký 1960b*, 53–55, 54, tab. II: 5). V Kolíně jsou stejně jako v ostatních sídlištních lokalitách zastoupeny pouze ve zlomcích, které lze zmíněnému typu

přičítat podle proporcí a masivnosti provedení (*obr. 5: 13, 15; 7: 3, 11, 16; 12: 18*), charakteristického svise provrtaného subkutánního ucha umístěného v síle střepu na max. výduti proti uchu (*obr. 8: 4; 10: 4*), případně šířky převýšených uch větší než 25 mm (*5: 8; 7: 1, 7; 10: 3, 8, 15, 17; 12: 2, 9*). Výzdoba džbánů se na těle zpravidla skládá ze svislých či šikmých kanelur (*obr. 5: 15; 7: 3; 10: 4*) či je uspořádaná do vlnitých zubů (*obr. 5: 13; 7: 16*), těsně nad lomem hrdla a plecí bývá doplněna vodorovným svazkem kanelur (např. *obr. 7: 16*). Často jsou obdobnými motivy zdobena i ucha (*obr. 7: 1, 7; 10: 8; 12: 9*).

Co do typologicko-chronologického významu jsou se džbány zcela souměřitelné čerpáky, které se vyskytují ve vícero typech (srv. *Zápotocký 1960b*, 54–55; 2008, 432, *obr. 33*).

⁴ V české literatuře se pro označení džbánu setkáváme rovněž s termínem konvice, zavedeném v důsledku funkční interpretace badenských picích servisů. Ty zpravidla sestávají z většího džbánu (tj. konvice), ze které nápoj při picích obřadech rozléván (resp. čerpán) do menších tvarů-čerpáků, typologicky poměrně pestřejích (viz *Zápotocký 1960b*, 53–55).

V Kolíně se setkáme zejména s *čerpáky džbánkovitými*, tvarovými a výzdobnými obdobami větších džbánů (5: 10; 6: 13; 10: 5, 13, 14; 11: 8). Jejich menší proporce se odrážejí i v šířkách uch, která dosahují nejvýše 25 mm (Zápotocký — Pavlů 2004, 112), čili ve zlomkovém materiálu lze takto čerpáky identifikovat (obr. 12: 7). Kromě metriky je samostatné typologické postavení (i samotné označení) těchto tvarů podmíněno rovněž jejich funkcí při předpokládaných picích obřadech, viz pozn. 4.

Většinu kanelovaných zlomků, zpravidla drobnějších, však nelze typově jednoznačně určit, mohou patřit jak džbánům, tak džbánkovitým čerpákům, některé i koflíkům (viz níže). Bez možnosti rozlišení tak s uvedenými tvary souvisí další výzdobné motivy, jako je kombinace svislých kanelur na těle a pás na základně stojících vyplňovaných trojúhelníků těsně nad lomem hrdla a plecí (obr. 5: 11, s analogií v Praze-Lysolajích, Pleslová-Štiková 1972, obr. 39: 16), svislé kanelury doplněné dvojicí subtilních pupíků (obr. 5: 14), linie vpichů těsně nad lomem hrdla a plecí (obr. 7: 10, 15) či šikmé nebo vodorovné svazky kanelur na těle místo jejich plošné aplikace (obr. 7: 5, 8, 10).

Další typ představují *čerpáky s kónickým tělem a plochým dnem* (obr. 5: 5; 8: 7?), zdobené max. drobnými pupíky ve spodní části tvaru (obr. 8: 11), s celou řadou analogií v českém materiálu (Zápotocký 2008, 432, obr. 33: 3–4); poslední kus z této kategorie snad patří k *čerpákům pohárovitým* (obr. 12: 1), pokud ovšem nejde o bezuchou miniaturní nádobku.

Spektrum picích tvarů v Kolíně doplňují *koflíky*, které dosud v Čechách nemají v horizontu klasické badenské kultury přesvědčivé analogie. Stylem ornamentace a převýšenými uchy jsou shodné s výše uvedenými „klasickými“ džbány a čerpáky (obr. 5: 17; 7: 13), přičemž jejich typologické předchůdce lze spatřovat v nejstarším, boletázkém horizontu zmíněné kultury (srv. Zápotocký 2000, 60, Abb. 38A: 2).

Značnou morfológickou variabilitu vykazují v kolínském souboru misky. Poměrně hojně se objevují jednoduché *mísy kónické*, se strmějšími stěnami (obr. 6: 14; 11: 4) i široce rozevřené (obr. 5: 7; 8: 8; 11: 1). Některé z nich jsou zdobené řádkem drobných okrouhlých pupíků těsně pod okrajem (obr. 6: 6; 10: 18); mírně esovitě prohnutý exemplář kónické mísy je opatřen sekaným okrajem (obr. 10: 1, srv. Pleslová-Štiková 1972, obr. 44: 4). Dále se vyskytují tvarově příbuzné *mísy kalotovité*, tj. s obloukovitě mírně vyhnutými stěnami (obr. 9: 10–11) a *mísy se široce rozevřeným nálevkovitým hrdlem* (obr. 9: 9; 12: 3). (Zlomek dalšího exempláře mis této profilace ze svrchní vrstvy objektu 3795 připomíná spíše již tvary řivnáčské, čili může jít o intruzi – obr. 6: 1.) Další typ dané kategorie představují *esovitě profilované mísy* (obr. 9: 2), doložené též jedním zdobeným exemplářem (obr. 6: 8). Výzdoba mísy, sestávající v tomto případě ze dvou řádků okrouhlých důlků na výduti, má celou řadu paralel v materiálu souvěského badenského sídliště v dolnorakouském Ossarnu (Mayer 1996b, Taf. 13: 2–6; 15: 15; 26: 5 ad.), přičemž obdobnou ornamentaci najdeme i na Moravě (Šmíd 2007, obr. 3: 9) a v Čechách (Dobeš — Limburský 2014, obr. 10: 19). Kromě běžných *mis se zataženým okrajem* (obr. 9: 12; 12: 5) se v kolínské kolekci nově objevují tvary bo-

hatě při okraji zdobené kanelurami sestavenými do vlnitých zubů (obr. 7: 17, 19) či svazky svislých kanelur prokládaných několikanásobnými klikatkami (obr. 11: 3). V Čechách dosud nebyly známy, obdoby lze opět nalézt v Dolním Rakousku (Schmitsberger 2004, Abb. 21: 60). Nabízí se rovněž podobnosti s obdobně profilovanými dělenými mísami s knoflíky (např. Němejcová-Pavůvková 1981, obr. 5: L; Nevizánský 2001; Polák 2005, obr. 156: 14, 16), v případě kolínských exemplářů však pravděpodobně šlo o tvary prosté, neboť jak snadno identifikovatelné knoflíky, tak zlomky příček nebyly v příslušném materiálu nalezeny.

Zpravidla velké rozměry *amfor*, jejich nevýrazná profilace a víceméně absence výzdoby značně ztěžují jejich identifikaci v silně fragmentárním sídlištním materiálu. V Kolíně jim lze přičíst několik okrajových zlomků z nádob s kónicky se zužujícím hrdlem (obr. 5: 12; 9: 6, 8; 11: 2) a patrně i hrubě kanelované ucho (obr. 8: 5). Typologicky průkazné fragmenty badenských závěšných *amfor* (Zápotocký 2008, 400, obr. 15: 12; Mayer 1996b, Taf. 12: 1; 21: 3; 35: 6 ad.) nebyly v Kolíně nalezeny vůbec.

Velmi výrazný je ovšem v Kolíně výskyt *zásobních hrnců*, zpravidla ovoidní či zaoblené dvoukónické profilace. Kromě tvarů nezdobených (obr. 7: 18; 9: 5; 11: 9; 14: 4) se opakovaně objevují tvary *opatřené lištami* připravenými zpravidla těsně pod okrajem. Tím se badenská zásobní keramika výrazně liší od obdobné produkce předchozí KNP (k tomu již Pleslová-Štiková 1972, 98), příznačné lištovitě zesílenými okraji typů O9, O10 a O12 (zde např. okraj O10 ze spodní vrstvy obj. 3787, náležející KNP – obr. 14: 9). V předloženém souboru jsou doloženy dvě základní skupiny těchto úprav, jednak úzké lišty nehtované/prstované (obr. 5: 6; 6: 3–5, 15; 10: 2, 9; 13: 8), někdy zdvojené (obr. 6: 16), zejména však kulturně zcela specifické široké promačkávané lišty (obr. 5: 4; 6: 2; 8: 1–2, 10, 13; 10: 6; 12: 4, 6 a 14: 1, 5).

Zvláštní postavení mezi badenskou keramikou z Kolína zaujímá fragment nádoby, která na první pohled tektonikou zcela jednoznačně připomíná *nálevkovitý pohár* (obr. 8: 12). Stav jejího zachování bohužel neumožňuje jednoznačné ztotožnění s poháry, neboť tvar mohl být teoreticky opatřen uchem, které by se vzhledem k fragmentárnosti nádoby nemuselo dochovat. Podobně tvarované koflíky ovšem v nálezovém prostředí dosud nejreprezentativnější lokality, dolnorakouského Ossarnu, nenalezneme (srv. Mayer 1996b), stejně jako v nemnoha badenských celcích klasického stáří na Moravě (Košťurík — Šebela 1992; Polák 2005; Šmíd 2007) a v Čechách (Pleslová-Štiková 1972; Motyková — Zápotocký 2002; Zápotocký — Pavlů 2004; Zápotocký 2008; Dobeš — Limburský 2014). Mohlo by tak jít o napodobeninu či import ze sídelní oikumeny vyznívající KNP v Čechách, která je pro ranou fázi klasického stupně BaK důvodně předpokládána na severozápadě země (srv. sídliště v Brozanech nad Ohří, Dobeš — Zápotocký 2013, 480, obr. 20: 12; k obecnému výskytu podobných typů nálevkovitých pohárů v mladším, salzmündském stupni české KNP např. Dobeš — Kostka — Stolz 2010, 610, obr. 7: 14) a ve které byla naopak stopově identifikována (importovaná?) keramika klasického stupně BaK (Dobeš — Zápotocký 2013, 493, obr. 21: 8). Toto vysvětlení se zatím jeví jako nejpřijatelnější, byť jiné alterna-

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Vrstva		Atypické	Dna	Okraje	Profilované	Celkem	O9 + O10 + O12 KNP	p31 + p4 KNP?	Ostatní typické KNP	Okraje BaK	Kanelury BaK	p32 BaK?	O9 + O10 ŘIK	p7 + p8 ŘIK	Ostatní typické ŘIK	Okraje HaD	Tuhované HaD	KNP	KNP?	BaK	BaK?	ŘIK	ŘIK?	HaD	HaD?	Pravěk	Ostatní
	povrch	Σ	8	2	5	30	45						3	30	4								36	2			7
	%	17,8	4,4	11,1	66,7	100						6,7	66,7	8,9								80,0	4,4			15,6	
0-10	Σ	321	30	29	92	472		1	1	2	5	8	1	71	7	12	37	1	1	6	30	79	56	49	1	247	2x DBr
	%	68,0	6,4	6,1	19,5	100		0,2	0,2	0,4	1,1	1,7	0,2	15,0	1,5	2,5	7,8	0,2	0,2	1,3	6,4	16,7	11,9	10,4	0,2	52,3	0,4
10-20	Σ	222	2	21	28	273		1		3		35	5	29	2					1	3	102	33	126		8	
	%	81,3	0,7	7,7	10,3	100		0,4		1,1		12,8	1,8	10,6	0,7					0,4	1,1	37,4	12,1	46,1		2,9	
20-30	Σ	128	0	9	9	146		4		2	1	8	1	5						7	4	5	6			123	1x StK
	%	87,6	0	6,2	6,2	100		2,7		1,4	0,7	5,5	0,7	3,4						4,8	2,7	3,4	4,1			84,3	0,7
30-40	Σ	119	2	6	4	131	1	1		1									1	10	1		3			115	1x StK
	%	90,8	1,5	4,6	3,1	100	0,8	0,8		0,8									0,8	7,6	0,8		2,3			87,8	0,8
30-50	Σ	106	5	14	3	128					2	9	1			13	22			2	15	1		35	69	3	3x DBr
	%	82,9	3,9	10,9	2,3	100					1,6	7,0	0,8			10,2	17,2			1,6	11,7	0,8		27,4	53,9	2,3	2,3
40-50	Σ	84	0	7	6	97		1	6										6	91							
	%	86,6	0	7,2	6,2	100		1,0	6,2										6,2	93,8							
40-60	Σ	72	2	6	4	84		1	4										4	80							
	%	85,7	2,4	7,1	4,8	100		1,2	4,8										4,8	95,2							
50/60-70	Σ	64	4	7	4	79	2		2										4	68						7	
	%	80,9	5,1	8,9	5,1	100	2,5		2,5										5,1	86,1						8,9	
100-110	Σ	2	0	1	1	4														2						2	
	%	50,0	0	25,0	25,0	100														50,0						50,0	
Celkem	Σ	1126	47	105	181	1459	3	9	13	8	8	60	10	136	13	25	59	16	260	16	152	155	187	84	70	512	7
	%	77,2	3,2	7,2	12,4	100	0,2	0,6	0,9	0,5	0,5	4,1	0,7	9,3	0,9	5,4	4,0	1,1	17,8	1,1	10,4	10,6	12,8	5,8	4,8	35,1	0,5

Tab. 2. Kolín, okr. Kolín. Objekt/hliník 3787. Základní struktura podle typů zlomků (sloupce 2–6), vybrané kulturně-chronologické znaky, sledované na keramice (sloupce 7–17) a celkové četnosti podle archeologických kultur, v tom kromě kulturně specifických zlomků ze sloupců 7–17 i keramika taxovaná tzv. „podle materiálu“ (sloupce 18–27). Do kategorie profilované keramiky v levé části tabulky započítány též slámované a vosťinované střepy (tj. s drsnějším povrchem p7 a p8), na rozdíl od jiných úprav povrchu nádob (p31–32, p4), které vedeny pod atypickými zlomky. Použité zkratky viz kap. 4, komentář ke sloupcům 2–7 viz tab. 1. Sestavil M. Dobeš. — **Tab. 2.** Kolín, Landkr. Kolín. Objekt/Lehmgrube 3787. Elementare Struktur nach Scherbentypen (Spalten 2–6), ausgesuchte auf der Keramik beobachtete kulturchronologische Merkmale (Spalten 7–17) und Gesamthäufigkeit nach archäologischen Kulturen, darin außer kulturspezifischen Scherben aus den Spalten 7–17 auch sozusagen „nach dem Material“ taxierte Keramik (Spalten 18–27). In der Kategorie profilierte Keramik im linken Teil der Tabelle auch Besenstrich- und Scherben mit Mattenabdruck (d. h. mit angerauter Oberfläche p7 und p8), im Gegensatz zu anderen Oberflächenbearbeitungen (p31–32, p4), die als atypische Scherben geführt werden. Verwendete Abkürzungen siehe Kap. 4, Kommentar zu den Spalten 2–7 siehe Tab. 1. Zusammengefasst von M. Dobeš.

tivy samozřejmě nejsou vyloučené (náhodná podobnost, import či napodobenina jiné skupiny KNP než české pozdní salzmündské atp.).⁵

Z dalších keramických předmětů se v kolekci objevily předměty dokládající místní spřádání příze, tj. přesleny (obr. 10: 11, 16; 11: 7) a v badenské kultuře opakovaně se vyskytující cívky (obr. 6: 9–12; 10: 10, 12 – k nim viz Pavelčík 1983, 312, obr. 10, a Horváth 2012b, s dalšími návrhy jejich možného funkčního užití).

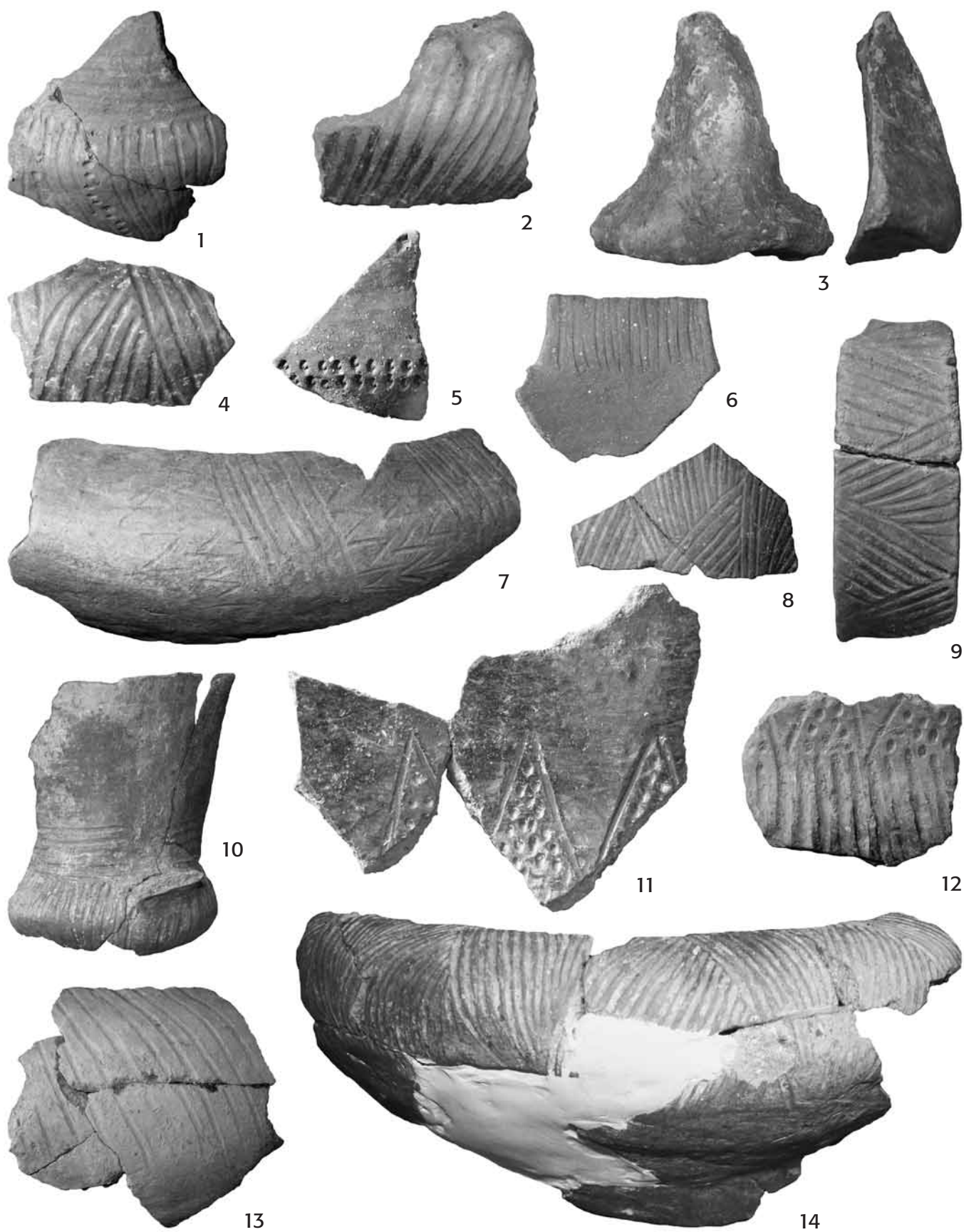
5.3. Badenský soubor z dlouhodobě zanášeného objektu 3787

Specifický kulturní obraz poskytuje materiál z hliníku č. obj. 3787, jehož zhruba polovina byla prozkoumána při západním okraji plochy I–7. V jeho výplni byly identifikovány zlomky keramiky kultur nálevkovitých pohárů (obr. 14: 6–12), badenské (obr. 13: 6–10; 14: 1–5) a řívnáčské (obr. 12: 19–22; 13: 1–5), z mladšího pravěku pak prokazatelně větší počet keramiky halštatské. Objekt byl zkoumán po mechanických vrstvách, což je způsob plně dostačující pro základní stratigraficko-chronologické setřídění keramiky, jak vyplývá z tab. 2.

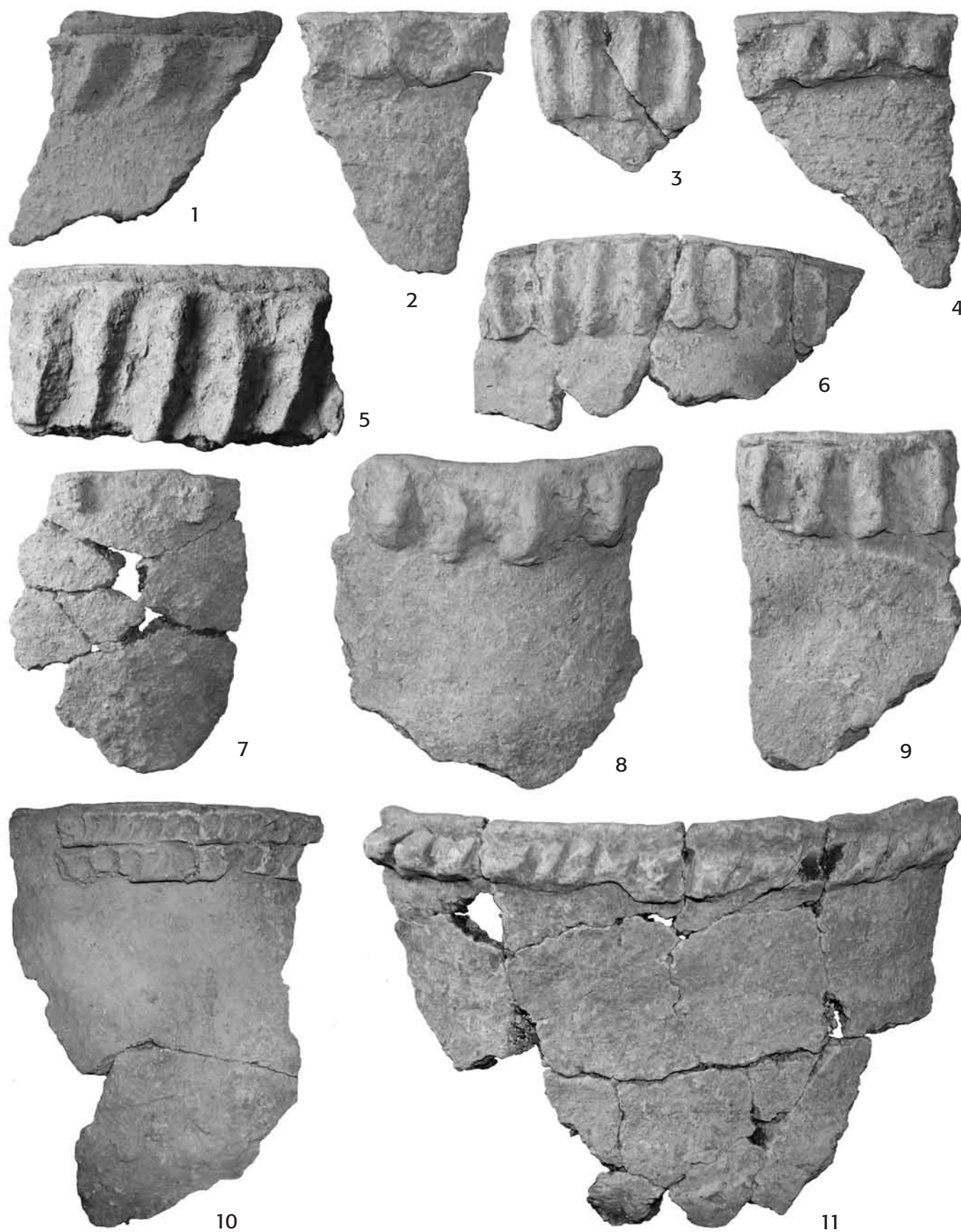
V její levé části jsou sumarizovány četnosti zlomků po vrstvách bez kulturního rozlišení, uprostřed jsou vypočítány zlomky spolehlivě kulturně určitelné keramiky a vpravo celkové rozdělení souboru podle kulturního klíče, v tom i třídění tzv. podle „materiálu“, opřené o více či méně patrné místní rozdíly v keramickém těstě střepů nádob jednotlivých archeologických kultur.⁶ Z tabulky jednoznačně vyplývá, že se řívnáčská keramika koncentrovala ve svrchních partiích objektu, badenská zasahovala zhruba do hloubky 50 cm a níže byla identifikována keramika KNP. Rušivý moment v podobě halštatských zlomků i ve větších hloubkách je možné vysvětlit mladším nerozpoznaným zásahem z období jinak v lokalitě též bohatě doloženým. Příslušná kera-

⁵ Vzhledem ke stavu dochování nádoby (velké zlomky, ze kterých bylo možné slepit zhruba polovinu celého tvaru) a faktické absenci jiné keramiky KNP v předmětném objektu č. 475 (snad jeden zlomek v sektoru D, srv. tab. 1) nepředpokládáme, že by mohlo jít o intruzi ze staršího sídliště jmenované kultury, které je v místě rovněž doloženo – srv. situaci v obj. 3787.

⁶ V posledním případě jde jistě o třídění do určité míry subjektivní, u keramického těsta typických zlomků zastoupených archeologických kultur se však opakují znaky, které byly posléze dle možností vztaženy i na materiál atypický. Podrobnosti viz. pozn. 2.

Obr. 16. Kolín, okr. Kolín. Zlomky stolní keramiky k. badenské z obj. 475 (1, 3, 6, 8, 14); 3006 (4); 3007 (7, 9–10); 3791 (5) a 3795 (2, 11–13). Různá měřítka. Foto R. Šumberová, upravila B. Hružová. — **Abb. 16.** Kolín, Landkr. Kolín. Fragmente von Tafelkeramik der Badener K. aus Obj. 475 (1, 3, 6, 8, 14); 3006 (4); 3007 (7, 9–10), 3791 (5) und 3795 (2, 11–13). Verschiedene Maßstäbe. Foto R. Šumberová, Bearbeitung B. Hružová.

Obr. 17. Kolín, okr. Kolín. Zlomky zásobní keramiky k. badenské z obj. 472 (**11**); 475 (**3, 6, 8, 10**); 3007 (**4, 7**); 3009 (**9**); 3024 (**5**) a 3795 (**1–2**). Různá měřítka. Foto R. Šumberová, upravila B. Hružová. — **Abb. 17.** Kolín, Landkr. Kolín. Fragmente von Vorratskeramik der Badener K. aus Obj. 472 (**11**); 475 (**3, 6, 8, 10**); 3007 (**4, 7**); 3009 (**9**); 3024 (**5**) und 3795 (**1–2**). Verschiedene Maßstäbe. Foto R. Šumberová, Bearbeitung B. Hružová.

mika se v počtu více než jednoho sta zlomků nacházela pouze v sektoru C, při pohledu na dokumentaci hliníku (obr. 3) se proto jako řešení nabízí oválná zahloubenina mimo profil v jeho pravé části.

Rozložení eneolitické keramiky v jámě lze tedy interpretovat tak, že objekt byl vyhlouben osadníky KNP a posléze ještě ne zcela zanesený sloužil k odpadním účelům v mladších eneolitických obdobích. Spíše pro cílené využití muldy pozůstalé po činnosti nositelů KNP než pro samovolné zanášení objektu svědčí velikost zlomků a jejich minimální koróze (výběr viz obr. 12–14). Poměrně značné množství badenské keramiky v jeho výplni zjevně souvisí s blízkostí tentokrát již záměrně vyhloubených objektů dané kultury v místě (viz obr. 2), indikujících jejich bezprostřední prostorovou souvislost s obytným areálem a tím i zdrojem odpadu. Nutno poznamenat, že v případě oprávněnosti předložené interpretace by byl diskutovaný objekt zaplňován/zanášen podle stávající absolutní chronologie českého eneolitu ca 500 let (k ní již *Neustupný 1968; 1969; naposled 2013a, 14–15, Tab. 2*).⁷

Z formálně-funkčního hlediska jde o objekt exploatačního rázu, hliník, což je typ objektu ve zvýšené míře náchylný k dlouhodobému zanášení. Podobné případy můžeme jen z českého eneolitu sledovat na mnoha lokalitách (podrobněji viz *Dobeš — Zápotocký 2009, 280*, s další literaturou). Objekt č. 3787 tak na jedné straně znovu upozorňuje na potřebu zvýšené pozornosti, kterou je třeba věnovat zkoumání chronologicko-kulturní homogenity výplně objektů daného typu, na druhé straně však může detailní zájem o soubory z exploatačních jam přinášet poznatky o horizontech, které se jinak na zkoumaných výsecích lokalit neprojevují vzhledem k absenci vlastních zahloubených objektů.⁸

⁷ Pro absolutní datování úseku vymezeného v Čechách kultuře badenské (tj. včetně souvěkové salzmündského stupně KNP a bez následné postbadenské kultury řivnáčské) dosud příliš opor založených na místním materiálu neexistuje. K dispozici jsou pouze radiouhlíková data z Prahy-Dejvic a Brozan nad Ohří, ze sídlišť salzmündského stupně KNP (*Dobeš — Zápotocký 2013, 493–494, tab. 5*), která ovšem po kalibraci poskytují při pravděpodobnosti 2σ veskrze nepoužitelný interval 3750–3030 BC. Badenské soubory z Čech dosud vůbec nebyly absolutně datovány, několik hodnot bylo získáno až z následující postbadenské řivnáčské kultury (souhrnně s komentářem *Dobeš — Vojtěchovská 2008, 286–287*). Badenská kultura, včetně postbadenských formací, je podle radiokarbonových dat v současné době fixována mezi léta 3700 až 2700 BC (*Furholt 2009; Mellnerová-Šuteková — Barta 2013*). Český materiál by tedy bylo možné stylově porovnat s takto ukotvenými soubory, jako vhodnější kritérium se ovšem v tomto ohledu jeví projekce švýcarských dendrodat, která do značné míry anulují mnohé pochybnosti spojené s věrohodností a přesností radiouhlíkového datování (srv. *Olsen — Heinemeier 2007; Włodarczak 2007*). Bolerázské (a paralelní salzmündské) soubory v Čechách by tak spadaly podle početných nálezů příslušné keramiky v dendrodatovaném Arbon-Bleiche 3 někam k roku 3400 BC („pforgenské“ sídliště s bolezské keramikou bylo v provozu mezi léty 3384–3370 př. n. l., viz *de Capitani et al. 2002, 209–213, 221–223*). Vyznění badenské kultury, včetně postbadenských formací, by se podle švýcarských dendrodat muselo odehrát před rokem 2750 př. n. l., tedy před nástupem kultury se šňůrovou keramikou (přehledně *Suter 2008, 335–337, Abb. 3 a další*). Při předpokládaném trvání řivnáčské kultury ca 300 let by tak byl vlastní kultuře badenské, včetně bolezské stupně, vymezen v Čechách úsek ca 3400 až 3100 př. n. l. (jak už *Neustupný 1969, Table 1*).

5.4. Nekeramické nálezy

Tradičně nejpočetnější skupinu nálezů mimo keramiku představují úlomky mazanice, jejichž celková hmotnost ze všech objektů činí téměř 21 kg (*tab. 1*). Zastoupena je jak hutná jemná mazanice narůžovělé barvy, tak poréznější hrubá s organickou příměsí a často otisky tyčoviny či štípaného dřeva. Z některých objektů jsou doloženy oba typy, nejvíce ze sila č. 3795, kde byly velké kusy mazanice s otisky prutů a tyčoviny dokumentovány zejména u dna objektu, spolu s větším množstvím schránek velevrubů. Značný počet převážně jemné lícované mazanice, zřejmě tedy ze dna pece, byl identifikován i v obj. č. 475, bohatém též na keramiku a štípanou industrii. Hrubá stavební mazanice s organickou příměsí naopak dominovala v obj. č. 3007 z nedaleké kumulace zásobních jam. V polykulturním objektu č. 3787 byly zastoupeny zlomky obou typů mazanice, všechny ovšem silně omluté, což potvrzuje výše uvedenou hypotézu o dlouhodobém zanášení tohoto hliníku.

Zvířecí kosti se ve větším množství vyskytly v obj. č. 475, 3007 a 3795. Byly velice dobře zachovalé, díky čemuž bylo možné identifikovat i poměrně početnou skupinu kostěné industrie (*obr. 15: 1–13, 23*), sestávající z různých druhů hrotů, dlátek a hladítek; zachycena byla i část kladiva či sekeromlatu.⁹

Vzhledem k blízkosti toku Labe nepřekvapí výskyt schránek velevrubů v sídlištním odpadu, v obj. č. 3791 a 3795 v nápadně velkém množství (*tab. 1*).

Celkem sedmi kusy je zastoupena broušená industrie (výběr *obr. 15: 19–22, 24, 26*), většinou ve fragmentech, z toho třemi zlomky v obj. č. 3007. Většinou šlo o ploché sekery či jejich části (k tvarosloví, typologii a chronologii eneolitické broušené industrie viz *Zápotocký 2002*), ve dvou případech o dláta/dlátka (*obr. 15: 19–20*) a v jednom o reutilizovaný odštěpek hlazeného nástroje ze spilitu (*obr. 15: 24*). Jejich souvislost s badenskou kulturou není nesporná, zejména u nejzachovalejších artefaktů z obj. č. 3787 (*obr. 15: 22, 26*), které byly nalezeny v jeho horních vrstvách s dominující řivnáčskou keramikou (srv. odpovídající charakteristiku broušené industrie této kultury z výšinného sídliště Denemark u Kutné Hory, viz *Zápotocký — Zápotocká 2008, 217*). Podle předběžného určení je mezi surovinami doložen spilit (*obr. 15: 24, 26*) a dále méně kvalitní typy hornin.

Z celkového počtu třinácti kusů štípané industrie, většinou ze silicítů, se jedenáct z nich našlo ve výplni obj. č. 475. Z nástrojů jsou doloženy čepele s retušovanými boky, škrabadla a hrot (*obr. 15: 14–18, 25*). V menším množství byla zachycena též ostatní kamenná industrie, zejména pískovcové brousky, drtiče a části mlýnků (přehled viz *tab. 1*).

⁸ Ze zajímavějších příkladů jmenujme např. situaci v Plotištích, kde pro odpad s bošáckou keramikou velmi pravděpodobně posloužil ne zcela zanesený hliník KNP (*Vokolek — Zápotocký 1990, 39, tab. 1*); v samotném Kolíně se ve svrchních partiích časné řivnáčské obj. č. 3970 objevovala keramika kultury kulovitých amfor, tedy dle současné koncepce relativní chronologie českého eneolitu dvou entit rozhodně nesoučasných (*Dobeš — Šumberová 2014, 341–344, obr. 16 a jiné*).

⁹ Podrobné vyhodnocení osteologického materiálu a štípané industrie bude posléze provedeno v samostatném příspěvku, který bude zahrnovat příslušné prameny ze všech eneolitických objektů prokopaných v trase kolínského obchvatu.

Objekt	Část objektu	Typ objektu	Přirůstek	Datování objektu	Datování intruze	Popis intruze	Obrázek
377	sektor F, 100–120 cm	S	13752/08	StK	BaK/ŘiK	1 zl. pásk. ucha š. 45, p2	
473	V polovina, 40–60 cm	S	13256/08	ÚnK	BaK	1 zl. H, p21, ORN pás kanelur při lomu HP	12: 10
3013	V polovina, 30–40 cm	H	13621/08	KŠK?	BaK	1 zl. HP, přilepen k č. př. 13646/08, tam započítán	
	Z polovina, 30–40 cm		13646/08		BaK	2 zl. HP, p21, ORN kanelury	12: 17
3103	sektor 8, 20–40 cm	S	16754/08	KNP	BaK/ŘiK	2 zl. pásk. ucha š. 45, p. 2	
	sektor 17, 20–40 cm		13801/08		BaK	1 zl. kanelovaného páskového ucha š. 40	12: 9
	sektor 17, 40–60 cm		16701/08		BaK	část (2 zl.) OD, p2, ORN svislé kanelury na PS	12: 8
	sektor 37, 20–40 cm		13897/08		BaK	1 zl. H, p2, ORN pás kanelur při lomu HP	12: 11
3396	sektor B, 0–20 cm	S	16829/08	Hal	BaK	1 zl. HS, p21, ORN svislé kanelury na PS	12: 14
3535	Z polovina, 40–60 cm	H	16899/08	ÚnK	BaK	1 zl. PS, p2, ORN svislé kanelury	12: 13
3829	10–30 cm	H	19450/08	ÚnK	BaK	1 zl. OH, p25, ORN hrubě prstovaná lišta pod okrajem	12: 16
3833	40–60 cm	H	19685/08	ÚnK	BaK	1 zl. P, p2, ORN svislé kanelury	
3839	20–40 cm	H	19683/08	ÚnK	BaK	1 zl. OH, p25, ORN hrubě prstovaná lišta pod okrajem	12: 12
3970	sektor B, 40–50 cm	S	24223/08	ŘiK	BaK	1 zl. PS, přilepen k č. př. 24241/08, tam započítán	
	sektor C, 0–10 cm		24131/08		BaK	1 zl. HS, p20, ORN na P rádek vpichů a svislé kanelury	12: 15
	sektor C, 40–50 cm		24241/08		BaK	2 zl. PS, p21, ORN kanelované vřči zuby	12: 18
4302	z výplně	H	28254/08	ÚnK	BaK	1 zl. P s kořenem ucha š. 24, p21, ORN svislé kanelury	

Tab. 3. Kolín, okr. Kolín. Intruze keramiky k. badenské z objektů jiného stáří. Zkratky typů objektů: S – sídlištní objekt, H – hrob. Ostatní zkratky viz kap. 4. Sestavil M. Dobeš. — **Tab. 3.** Kolín, Landkr. Kolín. Intrusionen Badener Keramik aus Objekten anderer Perioden. Abkürzungen der Objekttypen: S – Siedlungsobjekt, H – Grab. Andere Abkürzungen siehe Kap. 4. Zusammenge stellt von M. Dobeš.

Z proplavených vzorků výplně objektů pochází malé množství uhlíků, jejichž určení provedla R. Kočárová. S výjimkou jednoho neurčitelného zlomku šlo ve všech ostatních případech o dub (*Quercus* sp.); malé množství položek však neumožňuje další interpretace.

Ve vzorcích byly zaznamenány i makrozbytky rostlin, dle určení P. Kočára především obilovin, pouze v objektu č. 3791 byla zjištěna výrazná koncentrace hrachu.

5.5. Intruze

Evidence poznatelných intruzí keramiky badenské kultury by se měla blížit jejich reálnému výskytu v prokopaných pravěkých objektech z ploch I–7 a I–9, neboť s cílem jejich identifikace byly ohledány veškeré kontexty z obou ploch (k významu studia intruzí např. *Rulř 1997* a *Kuna 2002*). S výjimkou objektu č. 3787 (viz kap. 5.3) byly badenské zlomky identifikovány celkem v 11 objektech v počtu 20 kusů (tab. 3).

Z hlediska jejich chronologické pozice vůči zpravidla dominujícím nálezům datujícím vykopání příslušného objektu lze rozlišit dvě skupiny. První představuje keramika v mladších objektech, která se do nich většinou dostala velmi pravděpodobně z pozůstatků badenské kulturní vrstvy. Druhá skupina badenských intruzí se nalézá v chronologicky starších objektech, v obou případech rozsáhlých hlinících (obj. č. 377 datovaný do StK a obj. č. 3103 z období KNP). Dané situace kromě bioturbací připouštějí v zásadě dvě hlavní možnosti výkladu, a sice existenci nerozpoznaných objektů BaK s obvyklým tmavým zásysem v opticky a materiálově shodné výplni starších hliníků, případně obdobně jako u obj. č. 3787 zanášení prohlubní dosud ne zcela zaplněných starších objektů (na tuto možnost poukazuje

zejména rozptýl a hloubky intruzí BaK v rozsáhlém hliníku KNP č. obj. 3103, srv. tab. 3 a plánec obr. 2).

Areál zasažený intruzemi bývá zpravidla větší než polygony odvozené od distribuce zahloubených objektů, jak tomu je ostatně i ve zkoumané lokalitě, přičemž by měl věrněji odrážet plochu zasaženou odpadem zaniklého pravěkého sídliště a tedy v ideálním případě zhruba jeho velikost. Drtivá většina keramiky se však pochopitelně nedochovala (k její tafonomii např. *Neustupný 1996*, 505–506; *Pavlu — Květina 2005*), navíc významnou část intruzí zpravidla nelze vzhledem k absenci kulturně specifických znaků oddělit od obecně pravěké keramiky,¹⁰ výsledný obraz distribuce vtroušených nálezů tak většinou pouze naznačuje zvýšenou sídlištní aktivitu v okolí zahloubených objektů. Ve zkoumané lokalitě by mohla být studována závislost distribuce zahloubených situací a příslušných intruzí ve vztahu ke svažitosti terénu, jámy se však pohřichu nacházely při kraji zkoumané plochy, čili případný výskyt intruzí (a ostatně i objektů) proti svahu bohužel zůstává neznámý.

Závěrem je třeba zmínit i intruze keramiky ostatních archeologických kultur v objektech kultury badenské – celkem bylo v pěti z devíti objektů BaK identifikováno třináct střepů StK, KNP, ŘiK a ÚnK, detaily viz tab. 1 a kap. 4.¹¹

¹⁰ Badenské kultuře lze spolehlivě přisoudit pouze kanelované střepy a s výhradou i některé typy lišt pod okrajem, v Kolíně ovšem podíl této keramiky v objektech příslušné kultury nedosahuje ani 10 %, srv. tab. 1.

¹¹ Slámovaný zlomek z obj. 3791 připouští jeho dataci do ŘiK, již vzhledem k nízkému počtu zlomků v souboru (celkem osm), z nichž lze navíc pouze jeden spolehlivěji datovat do BaK, viz obr. 6: 8, srv. kap. 5.1.

6. Závěr

Rozsáhlý záchranný výzkum kolínského obchvatu zachytil kromě jiných eneolitických pramenů (Dobeš — Šumberová — Kyselý 2013; Dobeš — Šumberová 2014) i část obytného areálu kultury badenské (pro Čechy ca 3400 až 3100 BC), resp. jejího klasického stupně. Stopy po osídlení, doložené jak materiálem ze zahloubených objektů, tak intruzemi, byly objeveny zejména při západním okraji plochy I-7 (obr. 2) na mírném severovýchodně exponovaném svahu, těsně nad dnešní nivou ca 800 m vzdáleného Labe (obr. 1).

Diskutovanému období bylo možné připsat celkem devět objektů ve dvou skupinách, vzdálených od sebe ca 100 m, vzhledem k uvedenému umístění při okraji plochy velmi pravděpodobně neúplných. Z formálně-funkčního hlediska šlo ve všech případech o pozůstatky kruhových sil, které by měly naznačovat blízké umístění obytných staveb. Celou situaci by tak bylo možné interpretovat jako pozůstatek po dvou sídlištních jednotkách, jejichž chronologický vztah ovšem nelze podle rozboru keramiky (viz níže) ani jinými prostředky blíže určit – mohlo jít jak o paralelní existenci dvou osad, tak o nepřilíh čásově vzdálený posun jednoho sídliště.

Získaný materiál jednoznačně spadá do starší fáze klasického stupně badenské kultury v Čechách, typické hojným užitím kanelované výzdoby (srv. obr. 5–14). V současné době jde o nejpočetnější (2072 zl., viz tab. 1) a typově nejpestřejší soubor tohoto období (k sídelnímu obrazu klasického stupně BaK v Čechách viz příložený soupis a obr. 20–21). Kromě všeobecně známé stolní keramiky, prostředkované zejména picími servisy (kanelované džbány a džbánkovidé čerpáky, čerpáky s kónickým tělem), je důležitý zejména výskytem běžných stolních a zejména zásobních tvarů, jejichž typologická charakteristika byla torzovitě známa dosud pouze z několika málo nalezišť příslušné fáze. Z publikovaných českých souborů lze v tomto ohledu jmenovat pouze materiál ze staršího výzkumu v Praze-Lysolajích (srv. Pleslová-Štiková 1972, obr. 25–26; 33–34, 39) a část pozůstatků vícefázových (?) sídlišť ve Vliněvsi a Praze-Hradčanech (Dobeš — Limburský 2014; Zápotocký — Pavlů 2004). Až detailní typologickou shodu lze pozorovat při srovnání s dolnorakouskými sídlišti horizontu Ossarn I (Mayer 1996a, 56–68; Mayer 1996b; Schmitsberger 2004) a částečně i dosud nepočítaným souvčným materiálem moravským (Košťuřík — Šebela 1992; Polák 2005; Šmíd 2007). Tvarovou a výzdobnou afinitu pramenů získaných v Kolíně lze samozřejmě najít i dále na východě, přičemž se vzdáleností se přirozeně zvyšují odlišnosti podmíněné pokračující regionalizací materiálního projevu badenského komplexu (srv. III. stupeň badenské kultury v systému V. Pavůkové, viz Němejcová-Pavůková 1981, 262–264, obr. 5).

Kolínský soubor svou kvalitou rovněž přispívá k řešení interních problémů první třetiny českého středního eneolitu, která je mj. příznačná paralelní existencí dožívající kultury nálevkovitých pohárů a výskytem památek bolerázského stupně badenské kultury (s další literaturou naposledy Zápotocký 2013). Bolerázská keramika je doložena v „čisté“ podobě, tj. formálně a ornamentačně dokonale shodná s prameny z centrální oblasti jejího rozšíření ve středním Podunají a na jižní

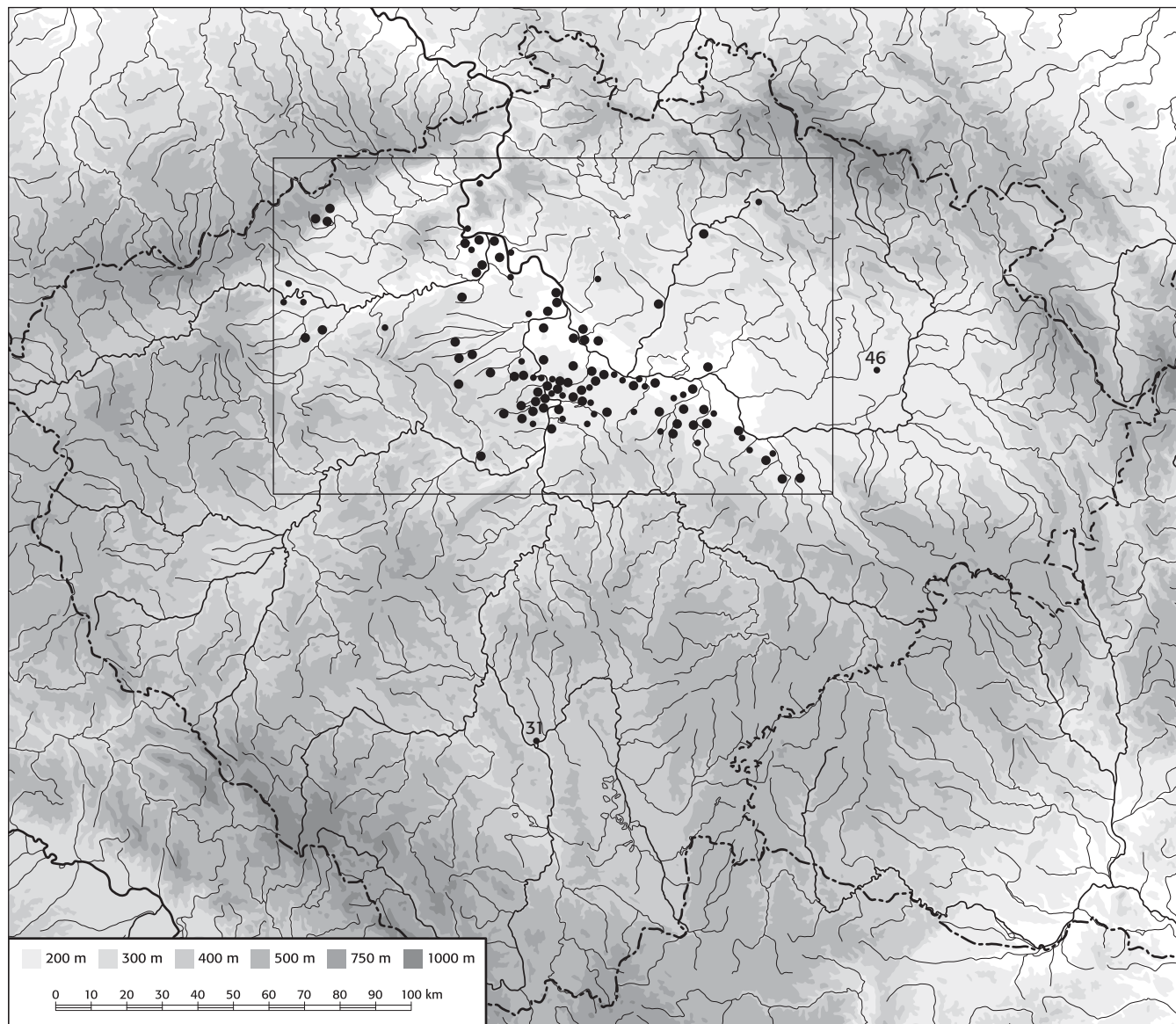
Moravě, na několika lokalitách ve východní části středních Čech. Její náhlý výskyt lze rozumně vysvětlit pouze přílivem nositelů dané kultury z mateřské oblasti zpoza Českomoravské vrchoviny (Zápotocký 2000, 114–117). Zanedbatelná rovněž není ani její přítomnost na souvčných sídlištních mladšího salzmündského stupně české KNP (viz obr. 19). Kromě esteticky působivých džbánů a koflíků, které bychom mohli tak jako v mnoha dalších případech považovat za doklad poptávky po nových módních tvarech souvisejících zejména s picími rituály, se na salzmündských sídlištních opakovaně vyskytly i zlomky hrubé zásobní keramiky (např. Líbeznice, Hostivice, viz příložený soupis lokalit), které s vysokou mírou pravděpodobnosti poukazují spíše než na importy na pobyt tvůrců této keramiky přímo na sídlištních KNP. To je ostatně prokázáno i příslušnými rozborů stylové bolerázské keramiky na sídlišti z přechodu plynské a horgenské kultury v Arbon-Bleiche na břehu Bodamského jezera (de Capitani et al. 2002, 135–276, 367, Abb. 311, 353: 5–7, 361; Bonzon 2004). Zesilující přítomnost nositelů BaK na sídlištních KNP tak zjevně vedla až ke změně kulturního vzorce, kdy byly, alespoň soudě dle keramiky, zcela přetřhány vazby na předchozí vývoj KNP. Materiál klasického stupně BaK z Kolína do této představy dokonale zapadá, neboť i na zásobní keramice lze pozorovat jasné ohlasy bolerázského tvarosloví na úkor technologické tradice KNP. Obě kultury se liší i v takovém detailu, jako je způsob armování okrajů či úprava povrchu hrubých zásobních hrnců (podrobnosti viz kap. 5.2).

Proces kulturní přeměny podle stávajících pramenů však neproběhl v celočeském měřítku v jednom horizontu, ale musel být vícegenerační, s postupem ze středních Čech na severozápad – na to poukazuje výskyt keramiky klasického stupně BaK v pozdní fázi KNP v severozápadních Čechách (Dobeš — Zápotocký 2013, 493) a faktická absence starší, tj. zdobené fáze klasického stupně BaK tamtéž (v regionu doložena až fáze předcházející následně kultuře řivnáčské, srv. Zápotocký 2008, 446–447). Ve prospěch paralelní existence KNP v horizontu klasické BaK by mohl svědčit i nálevkovitý pohár z kolínského sídliště (obr. 8: 12), pro který v materiálu klasické BaK nenalzáme odpovídající vzory a který bychom mohli naopak považovat za prvek kontaktu s výše uvedeným prostředím (severo)české pozdní KNP.

Příčiny průniku badenské kultury a jejich prvků severním a západním směrem ze širší oblasti Karpatské kotliny přirozeně nejsou spolehlivě vysvětlené, jistě se za nimi skrývají podstatnější jevy než náhrada jednoho stylu kuchyňského nádobí jiným, zřejmě nikoli náhodou se nacházíme v období, kdy se ve střední Evropě spolu s touto kulturní formací objevuje vůz (Bondár 2012).

7. Soupis badenských lokalit v Čechách

Předložený soupis je založen na elektronické databázi Archeologického ústavu v Praze, korigované údaje o příslušných nalezištích v literatuře, případně muzejních dokumentech. Je řazen abecedně bez ohledu na typy pramenů a jejich detailní datování. Kombinace obou

Obr. 18. Mapa lokalit s doklady výskytu nálezů badenské kultury v Čechách. Detaily viz obr. 19–22. Katastry, na kterých se vyskytují pouze sporné a neověřené nálezy nebo artefakty datované do intervalu od badenské po řívnáčskou kulturu (podrobněji viz obr. 22), jsou vyznačeny menšími body. Sestavil M. Dobeš. — **Abb. 18.** Karte der Lokalitäten mit Belegen für das Vorkommen von Funden der Badener Kultur in Böhmen. Details siehe Abb. 19–22. Katastergebiete, in denen nur zweifelhafte und nicht überprüfte oder in das Intervall von der Badener bis zur Rívnáč-Kultur datierte Funde auftauchen (genauer siehe Abb. 22), sind durch kleinere Punkte gekennzeichnet. Zusammengestellt von M. Dobeš.

zmíněných parametrů jsou kódovány níže popsáním způsobem a v odpovídající numerické podobě uváděny v závorce za katastrálním územím:

- 1 – samostatná naleziště boleslavského stupně BaK;
- 2 – keramika boleslavského stupně BaK v souborech KNP;
- 3 – ojedinělé nálezy boleslavského stupně BaK;
- 4 – keramika klasického stupně BaK v souborech KNP;
- 5 – sídliště klasického stupně BaK;
- 6 – hrobové nálezy klasického stupně BaK;
- 7 – picí servisy/votivní nálezy klasického stupně BaK;
- 8 – ojedinělé nálezy klasického stupně BaK;
- 9 – naleziště BaK až RiK bez možnosti rozlišení;
- 10 – neověřené, blíže nedatovatelné a sporné nálezy BaK.

Čísla uvedená před názvy katastrálních území odpovídají číslování v mapách obr. 18–22.

Odkazy na inventáře a archivy jsou uváděny pouze v případech nedostatečné prezentace lokalit v literatuře.

1. Brandýs nad Labem, okr. Praha-východ (10), obr. 22.

Poloha: cihelna v místní části Vrábí, po pravé straně od silnice z Dřevčic.

Akce: ojedinělý nález získaný před r. 1927.

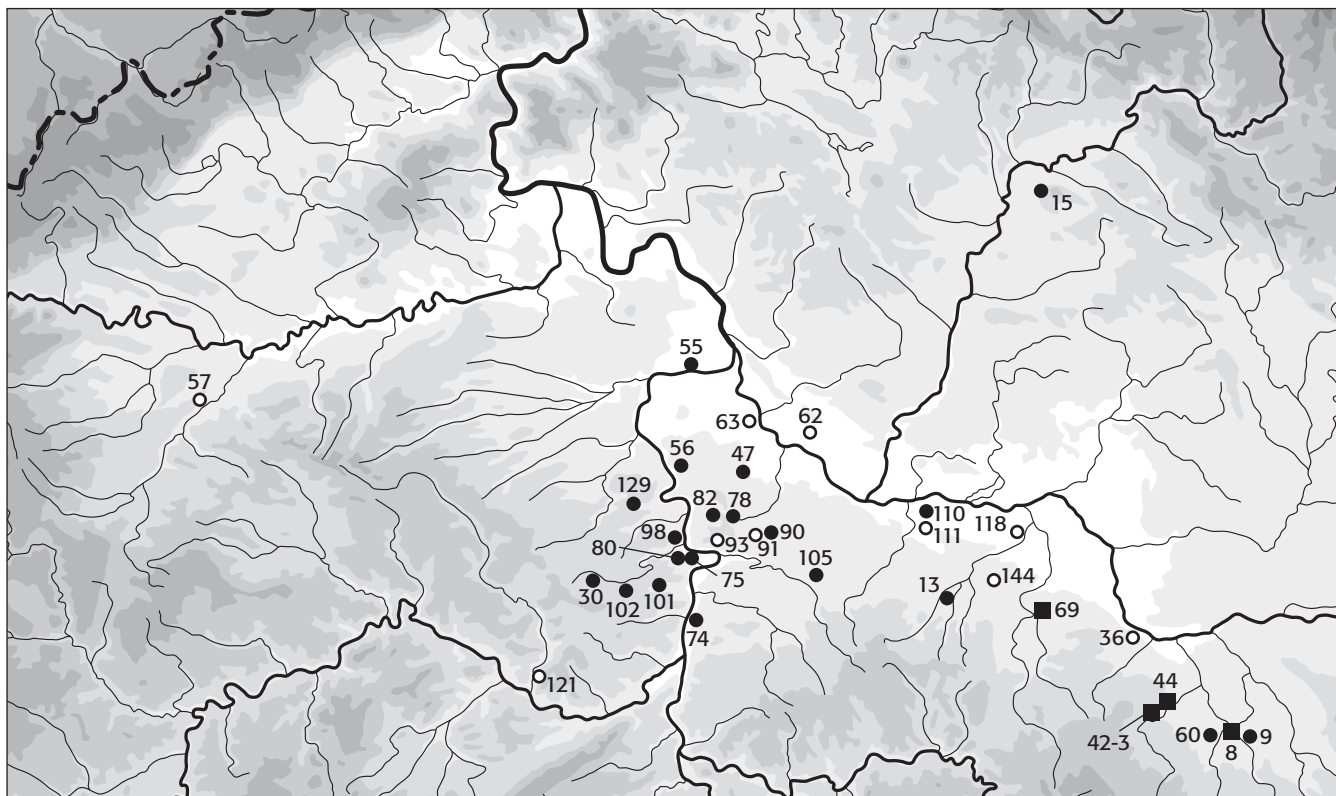
Nález: kanelovaný pohárek.

Literatura: Zápotocký 1960b, 55, pozn. 22, tab. II: 1; Pleslová-Štíková 1972, pozn. 5 na str. 106 a pozn. 6 na str. 107, obr. 81: 36 a 82: 37 (mapy); 1973, 404, Abb. 6: 1 – všichni jako Vrábí.

2. Brázdím, okr. Praha-východ (5), obr. 20.

Poloha: pole statkáře Eliáše?

Akce: výkop p. Eliáše či pracovníků Národního muzea (A. Stocký). Nález: tři nezdobené džbány s vysokým převýšeným uchem a kónický čerpák s plochým dnem z „nordické“ jámy, k tomu snad další nálezy.

Obr. 19. Mapa lokalit s doklady výskytu nálezů bolerázského stupně badenské kultury v Čechách: ■ – samostatná sídliště bolerázského stupně BaK; ● – importy/napodobeniny bolerázské keramiky v souborech KNP; ○ – ojedinělé nálezy bolerázské keramiky. Sestavil M. Dobeš. — **Abb. 19.** Karte der Lokalitäten mit nachgewiesenen Fundvorkommen der Boleráz-Stufe der Badener Kultur (BaK) in Böhmen: ■ – eigenständige Siedlungen der Boleráz-Stufe der BaK; ● – Importe/Nachbildungen Bolerázer Keramik in Komplexen der Trichterbecherkultur (TRB); ○ – Einzelfunde Bolerázer Keramik. Zusammengestellt von M. Dobeš.

Literatura: Stocký 1921, 238; 1926, 104, 188, tab. XCIV: 7, 9, 11; Preidel 1953, Taf. III: 7; Zápotocký 1960b, 54–55, pozn. 10 a 17; Pleslová-Štíková 1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 1 (mapa).

3. Brázdím, okr. Praha-východ (8), obr. 20.

Poloha: z katastru.

Akce: ojedinělý nález bez dalších údajů.

Nález: kónický čerpák s plochým dnem.

Literatura: Zápotocký 1960b, 55, pozn. 18.

4. Brozany nad Ohří, okr. Litoměřice (4), obr. 21.

Poloha: při hraně levobřežní terasy Ohře v trase dálnice D–8.

Akce: záchranný výzkum ÚAPPSZČ Most v letech 1995–1997 (M. Dobeš).

Nález: ojedinělé zlomky klasického stupně BaK z objektů pozdní fáze salzmündského stupně KNP.

Literatura: Dobeš — Zápotocký 2013, 493, obr. 21: 81–83.

Budyně nad Ohří – viz č. 28, Hostěnice.

5. Bylany, okr. Kolín (7), obr. 21.

Poloha: ostrožna Okrouhlík.

Akce: z výzkumů F. Dvořáka z První republiky.

Nález: soubor čtyř džbánkovitých čerpáků.

Literatura: Zápotocký 1960b, 54, 56, pozn. 15 na str. 55; Pleslová-Štíková 1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 3 (mapa); 1973, Abb. 8: 6; Zápotocký 2000, 171; Zápotocký — Zápotocká 2008, 176, obr. 67: 41.

6. Bylany, okr. Kolín (10), obr. 22.

Poloha: ostrožna Okrouhlík.

Akce: z výzkumů F. Dvořáka z První republiky?

Nález: blíže neuvedené nálezy bolerázského stupně BaK.

Literatura: Pleslová-Štíková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 1 (mapa).

7. Bylany, okr. Kolín (8), obr. 20.

Poloha: ostrožna Okrouhlík.

Akce: ojedinělé nálezy z výzkumů F. Dvořáka z První republiky.

Nález: nezdobený džbán a pohárovitý čerpák.

Literatura: Zápotocký 1960b, 54, 56, pozn. 10 a 24, tab. II: 3; Pleslová-Štíková 1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 3 (mapa); 1973, Abb. 7: 5; Zápotocký 2000, 171; Zápotocký — Zápotocká 2008, 176, obr. 67: 42.

8. Čáslav, okr. Kutná Hora (1), obr. 19.

Poloha: vrch Hrádek.

Akce: výzkumy a sběry K. Čermáka na polykulturním výšinném sídlišti, převážně z 80. let 19. století.

Nález: skartací silně postižený soubor získaný z kulturních vrstev, bez bližších náleзовých okolností.

Literatura: Zápotocký — Zápotocká 1997, 137; Zápotocký 1998, 566, obr. 7: 1–5; 2000, 171–172.

9. Čáslav, okr. Kutná Hora (2), obr. 19.

Poloha: trať Na Svornosti.

Akce: podrobnosti nezjištěny.

Nález: bolerázská keramika v kontextu KNP.

Literatura: Pleslová-Štíková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 2 (mapa); Zápotocký — Zápotocká 1997, 137.

10. Čelákovice, okr. Praha-východ (10), obr. 22.

Poloha: Švejnova cihelna, ppč. 3506.

Akce: získáno před r. 1931.

Nález: keramika z jednoho sídlištního objektu.

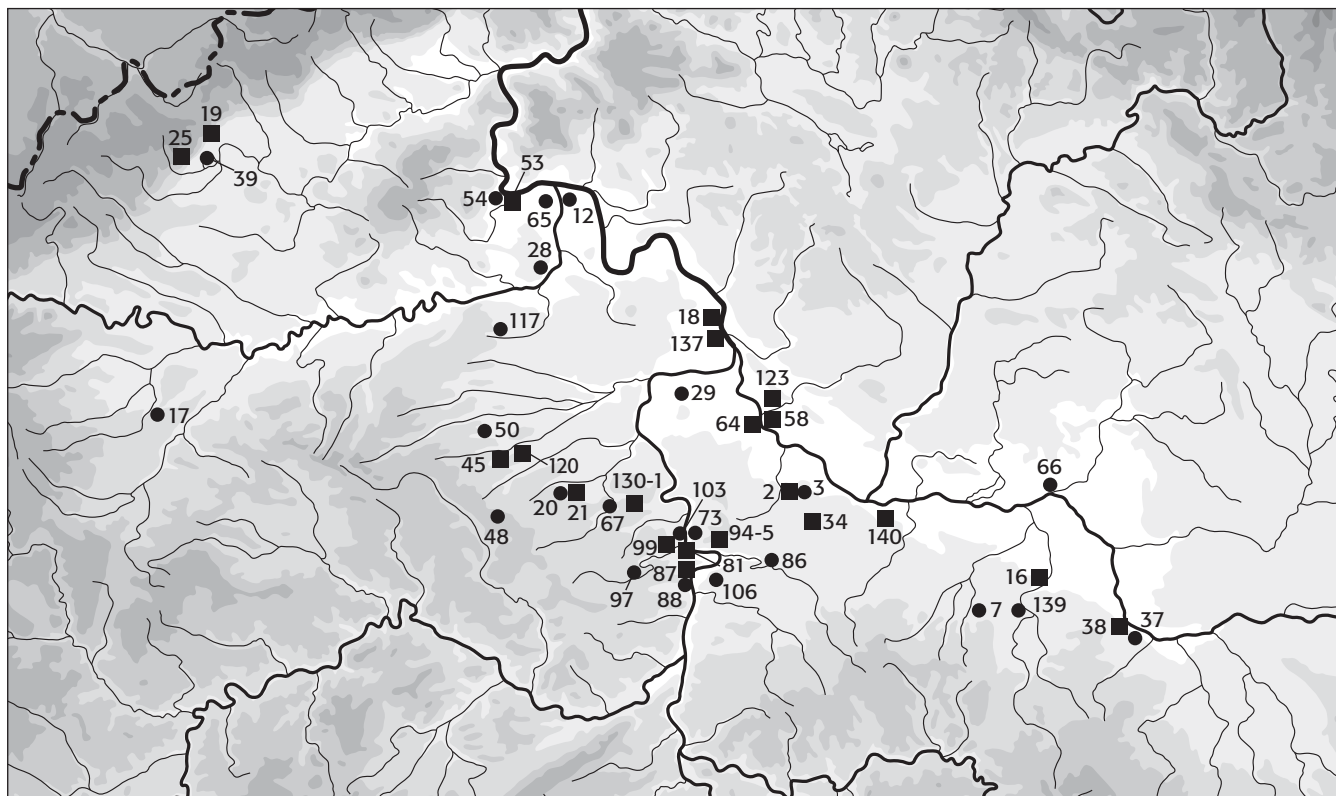
Literatura: Špaček — Snitýl 2003, 324.

11. Červené Pečky, okr. Kolín (10), obr. 22.

Poloha: nezjištěna.

Akce: podrobnosti nezjištěny.

Nález: blíže nespecifikované nálezy bolerázského stupně BaK.

Obr. 20. Mapa lokalit s doklady výskytu nálezu klasického stupně badenské kultury v Čechách: ■ – samostatná sídliště klasického stupně BaK; ● – ojedinělé nálezy klasického stupně BaK. Sestavil M. Dobeš. — **Abb. 20.** Karte der Lokalitäten mit nachgewiesenen Fundvorkommen der klassischen Stufe der Badener Kultur in Böhmen: ■ – eigenständige Siedlungen der klassischen Stufe der BaK; ● – Einzelfunde der klassischen Stufe der BaK. Zusammenge stellt von M. Dobeš.

Literatura: Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 3 (mapa).

12. České Kopisty, okr. Litoměřice (8), obr. 20.

Poloha: u školy.

Akce: sběr p. Houzy při hloubení výkopu v r. 1958.

Nález: kónický čerπάk s plochým dnem.

Literatura: Zápotocký 2008, 390, obr. 24: 5.

13. Český Brod, okr. Kolín (2), obr. 19.

Poloha: osada Chouranice.

Akce: získáno před r. 1940.

Nález: soubor nádob bez bližších nálezových okolností, snad jeden celek, konkrétně koflík boletázkého stupně BaK v kontextu (?) dvou pohárů KNP; v části literatury mylně vedeno jako Velenka.

Literatura: čj. 4959/40 archiv ArÚ Praha (Český Brod); Stocký 1926, 180, 189, tab. CIV: 16 (jako Velenka); Hájek — Vlček 1956, 2; Zápotocký 1958, 691, obr. 260: 7 (mapa, jako Velenka); Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 4 (Český Brod) a 81: 34 (Velenka); 1973, 408.

14. Český Brod, okr. Kolín (6), obr. 21.

Poloha: staveniště JZD na ppč. 588.

Akce: sondáž ArÚ ve vodovodní přípojce v r. 1959 (J. Kudrnáč).

Nález: popelnicový žárový hrob vybavený dvěma džbány a jedním džbánkovitým čerπάkem (obj. č. 3).

Literatura: čj. 6439/59 archiv ArÚ Praha; Kudrnáč 1962, 9; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 5 (mapa); 1973, 408.

15. Dneboh, okr. Mladá Boleslav (2), obr. 19.

Poloha: stolová hora Hrada.

Akce: nálezy z uvedené polohy se do různých muzeí dostávaly již v 19. století, většina jich však pochází z výzkumu ArÚ v Praze z 50. let 20. století (E. Pleslová-Štiková).

Nález: boletázká keramika ojediněle (?) v souborech KNP, explicitně uveden obj. 29.

Literatura: Plesl — Pleslová-Štiková 1970, 705; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 5 (mapa); 1973, 402, Abb. 4: 1; 1981, 71, obr. 10: 2; Zápotocký 2000, 172.

16. Dobřichov, okr. Kolín (5), obr. 20.

Poloha: nedaleko známého pohřebiště z doby římské v trati Píč-hora.

Akce: výzkum Národního muzea v 80.–90. letech 19. století (J. Vaněk).

Nález: kostrový hrob s pohřbem ve skrčené poloze, vybavený džbánem a orientovaný delší osou ve směru jihozápad–severovýchod, poblíž kterého bylo objeveno „žároviště“ se střepy. K celku (celkům) se pojí tři nádoby či jejich části, přičemž s kostrovým hrobem dle Píčova popisu patrně souvisí džbán salzmündského stupně KNP a se „žárovištěm“ fragmenty kanelovaných džbánkovitých čerπάků. Literatura: Píč 1899, 192; Vokolek 2004, 22, tab. 13: 7–8 (kanelované čerπάky) a 13: 9 (džbán KNP).

17. Dolánky, okr. Louny (8), obr. 20.

Poloha: čedičová kupa Rubín.

Akce: ze sběrů F. Steinera z konce 19. a 1. čtvrtiny 20. století.

Nález: kanelovaný džbánkovitý čerπάk, vedený v literatuře bez jakýchkoli bližších údajů.

Literatura: Preidel 1953, Taf. III: 9; Zápotocký 1960b, 54, pozn. 13 (jako Rubín); Pleslová-Štiková 1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 7 (mapa); Zápotocký 2000, 172; 2008, 390, obr. 33: 10.

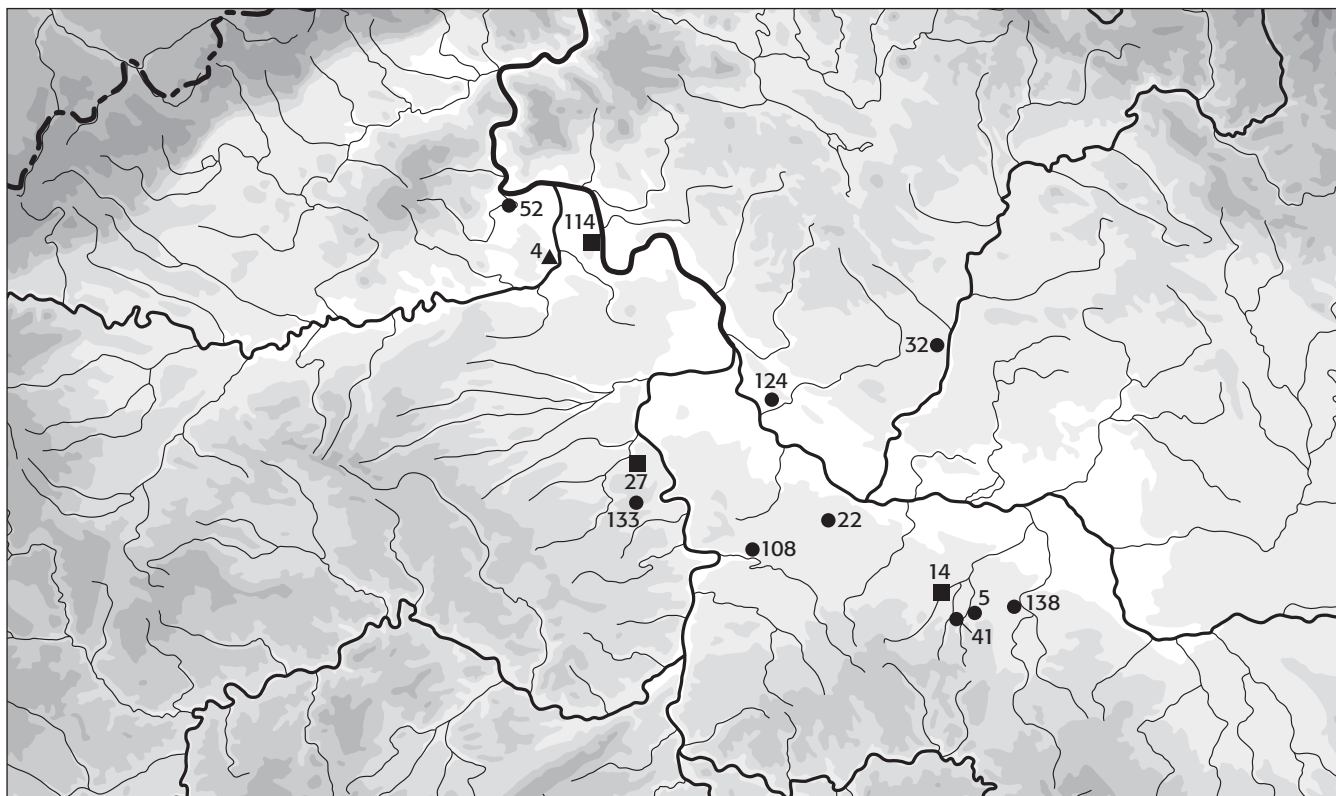
18. Dolní Beřkovice, okr. Mělník (5), obr. 20.

Poloha: terasa při levém břehu Labe, stavba dýhární firmy Danzer.

Akce: záchranný výzkum ArÚ v Praze z let 2000–2005 (P. Foster).

Nález: blíže nespecifikovaný počet objektů a intruzí.

Literatura: Kuna 2003, 55–56.

Obr. 21. Mapa lokalit s doklady výskytu nálezů klasického stupně badenské kultury v Čechách: ■ – hrobové nálezy klasického stupně BaK; ● – picí servisy/votivní nálezy klasického stupně BaK; ▲ – importy/napodobeniny keramiky klasického stupně BaK v souborech KNP. Sestavil M. Dobeš. — **Abb. 21.** Karte der Lokalitäten mit nachgewiesenen Fundvorkommen der klassischen Stufe der Badener Kultur in Böhmen: ■ – Grabfunde der klassischen Stufe der BaK; ● – Trinkgarituren/Votivdepots der klassischen Stufe der BaK; ▲ – Importe/Nachbildungen von Keramik der klassischen Stufe der BaK in Komplexen der TRB-Kultur. Zusammengestellt von M. Dobeš.

19. Dolní Jiřetín, okr. Most (5), obr. 20.

Poloha: okolí dolu Quido III.

Akce: sběry a sondáže z let 1925–1932.

Nález: soubor čerpáků, amfor, mís a hrnců z kulturní vrstvy na východní straně dnes již zaniklého Komořanského jezera.

Literatura: Preidel 1934, 138–143, Abb. 5. Taf. VII; Zápotocký 1960b, 55, pozn. 17; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 8 (mapa); Zápotocký 2008, 392, obr. 6: 4–17.

20. Dřetovice, okr. Kladno (8), obr. 20.

Poloha: z katastru.

Akce: ojedinělý nález bez bližších údajů.

Nález: nezdobený džbánkovitý čerpák.

Literatura: Zápotocký 1960b, 55, pozn. 15.

21. Dřetovice, okr. Kladno (5), obr. 20.

Poloha: trať Ke Brodcům, ppč. 606/2.

Akce: výzkum ArÚ v Praze v roce 1942 (A. Knor).

Nález: keramika z jednoho sídlištního objektu prozkoumaného poblíž dvou skříňkových hrobů (KNP?).

Literatura: Pleslová-Štiková 1972, 98 a pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 9 (mapa).

22. Dřevčice, okr. Praha-východ (7), obr. 21.

Poloha: předpolí ostrožny situované severně od obce nad pravým břehem Vinořského potoka, tj. u cesty na Popovice poblíž božích muk.

Akce: soubor objevil v roce 1931 cestář při úpravě výše uvedené komunikace.

Nález: picí servis sestávající ze dvou nezdobených džbánů a 14 džbánkovitých čerpáků, rovněž nezdobených.

Literatura: čj. 559/33 a 827/34 archiv ArÚ Praha; Neustupný 1958, obr. 56; Zápotocký 1960b, 54, pozn. 10; Pleslová-Štiková

1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 10 (mapa); Pleslová-Štiková 1973, 410; Zápotocký 2000, 172.

23. Dřevčice, okr. Praha-východ (10), obr. 22.

Poloha: v trase výkopu pro vodovod Káraný – Praha.

Akce: sondáž M Brandýs n. L. v roce 1989 (M. Kuna).

Nález: jeden sídlištní objekt.

Literatura: archiv ArÚ Praha, elektronická databáze.

24. Dřevčice, okr. Praha-východ (10), obr. 22.

Poloha: trať Na Výsluní, obslužné komunikace pro novou obytnou zónu na parcele 281/12.

Akce: plošný výzkum M Brandýs n. L. v roce 2003 (A. Němcová).

Nález: jeden sídlištní objekt.

Literatura: archiv ArÚ Praha, elektronická databáze.

25. Dřínov, okr. Most (5), obr. 20.

Poloha: trať Jezerní louka, ca 350–600 m východně od jižního okraje tehdejší obce.

Akce: sondáže expozitury ArÚ v Mostě v letech 1957 až 1965 (E. Neustupný a N. Mašek).

Nález: soubor čerpáků, mís a hrnců z kulturní vrstvy na západní straně dnes již zaniklého Komořanského jezera.

Literatura: Neustupný 1985, 51–56, obr. 9–10; Zápotocký 2008, 392, obr. 7.

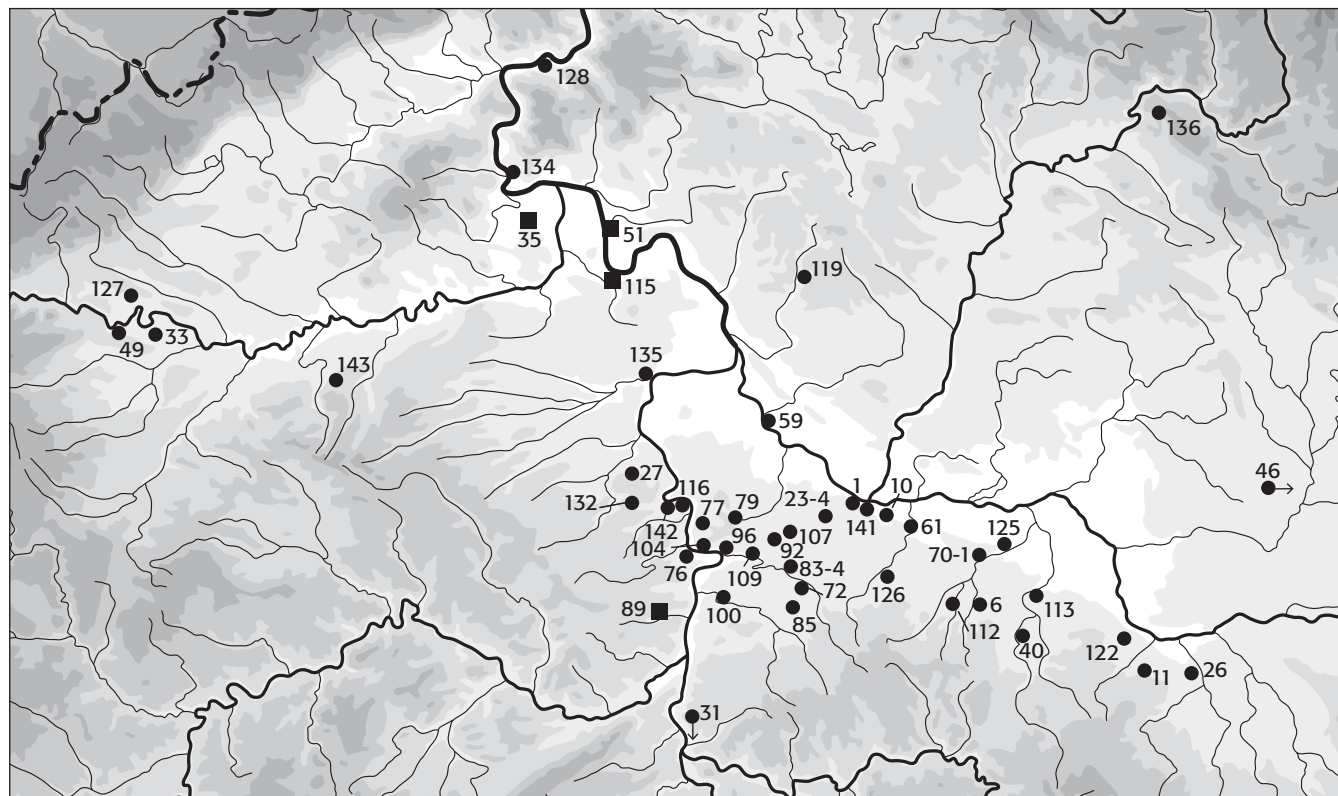
26. Hlízov, okr. Kutná Hora (10), obr. 22.

Poloha: ca 900 m východně od intravilánu, ppč. 1168–1170 a 1183–1184.

Akce: ze sběrů J. Moravce v letech 2002 až 2003.

Nález: zlomek keramiky.

Literatura: Moravec 2007, 60.

Obr. 22. Mapa lokalit s doklady možného výskytu nálezů badenské kultury v Čechách: ■ – nálezy kultur badenské či řivnáčské, zpravidla kónické čerpáky s hrotitým dnem; ● – sporné a neověřené nálezy BaK. Sestavil M. Dobeš. — **Abb. 22.** Karte der Lokalitäten mit möglichem Vorkommen von Funden der Badener Kultur in Böhmen: ■ – Funde der Badener oder der Řivnáč-Kultur, in der Regel kónische Schöpfgefäße mit spitzigem Boden; ● – zweifelhafte und nicht verifizierte Funde der BaK. Zusammengestellt von M. Dobeš.

27. Holubice v Čechách, okr. Praha-západ (6 a 10), *obr. 21–22*.
Poloha: při jižním okraji obce, parcela 64/73.

Akce: záchranný výzkum M Roztoky realizovaný v r. 2010 před výstavbou rodinného domu (D. Daněček, K. Smíšek).

Nález: materiál ze sídlištního objektu 6/2010. Nálezy BaK referovány i z prostorově související parcely 64/69, zkoumané ÚAPPSČ (L. Šulová), tři kostrové hroby klasického stupně BaK byly objeveny na nedaleké ppč. 93/1 (J. Hložek).

Literatura: *Hložek 2009a*, 160–161, *obr. 3–4*; *2009b*, 14–15; *Daněček et al. 2011*, 157.

28. Hostěnice, okr. Litoměřice (8), *obr. 20*.

Poloha: z okolí obce, alternativně při rozhraní katastrů Budyně a Roudníčku.

Akce: ojedinělý nález bez bližších údajů.

Nález: nezdobený čerpák s oblym dnem.

Literatura: *Zápotocký 1960b*, 55, pozn. 17 (jako Budyně); *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, *obr. 82: 2* (mapa, jako Budyně); *Zápotocký 2008*, 393, *obr. 24: 2*.

29. Hostín u Vojkovic, okr. Mělník (8), *obr. 20*.

Poloha: z katastru.

Akce: ojedinělý nález učiněný před r. 1914.

Nález: nezdobený džbánkovitý čerpák.

Literatura: *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, *obr. 82: 11* (mapa); *Sklenář 1982*, 79.

30. Hostivice, okr. Praha-západ (2), *obr. 19*.

Poloha: cihelna těsně západně od jádra obce.

Akce: výzkum MM Praha v roce 1954 (E. Janská).

Nález: dvě sídlištní jámy s materiálem salzmündského stupně KNP a dvěma zlomky bolezské keramiky (střepy kanelovaného džbánu a hrnce s několikanásobnou lištou pod okrajem).

Literatura: *Janská 1957*, 152–153, *obr. 79*; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, *obr. 81: 7* (mapa); *1973*, 399; *Dobeš 2015*, 464, 466, *obr. 5: 6 a 7: 2*.

31. Hosty, okr. České Budějovice (10), *obr. 22*.

Poloha: jazykovitý výběžek vymezený soutokem Lužnice s Vltavou. Akce: předstihový výzkum expozitury ArÚ v Plzni v roce 1988 (P. Břicháček).

Nález: keramika z kulturní vrstvy připisovaná bolezskému stupni BaK.

Literatura: čj. 3309/88 archiv ArÚ Praha; *Neustupný 2008*, 88.

32. Hrušov, okr. Mladá Boleslav (7), *obr. 21*.

Poloha: na pravé straně silnice z Horek do Hrušova, severovýchodní cíp ppč. 593.

Akce: náhodný nález učiněný při hloubení krechtů místního státního statku v roce 1957.

Nález: servis sestávající z devíti nezdobených džbánkovitých čerpáků a většího (nedohledaného) džbánu.

Literatura: *Rataj 1962*, 567, *obr. 189*; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, *obr. 82: 12* (mapa); *1973*, 410, *Abb. 9*.

33. Chudeřín, okr. Louny (10), *obr. 22*.

Poloha: pískovna severozápadně od obce.

Akce: výzkum M Žatec v letech 1997–1998 (P. Holodňák).

Nález: minimálně jedna sídlištní jáma.

Literatura: *Holodňák 2000*, 63.

34. Jenštejn, okr. Praha-východ (5), *obr. 20*.

Poloha: široká pseudoostrožna těsně jihovýchodně od soutoku Vinořského a Radonického potoka.

Akce: záchranný výzkum ArÚ Praha v zahradě tamějšího domova důchodců v roce 1984 (D. Dreslerová).

Nález: keramika z jednoho menšího síla a intruze ze třech halštatských objektů.

Literatura: *Zápotocký — Dreslerová 1996*, 8–9, Abb. 13 a 14: 4–6; *Zápotocký 2000*, 174.

35. Keblice, okr. Litoměřice (9), obr. 22.

Poloha: z katastru.

Akce: ojedinělý nález bez bližších údajů.

Nález: nezdobený čerpák s oble hrotitým dnem.

Literatura: *Zápotocký 2008*, 394, obr. 24: 1.

36. Kolín, okr. Kolín (3), obr. 19.

Poloha: u nového lihovaru?

Akce: ojedinělý nález bez bližších údajů.

Nález: jeden či více kanelovaných koflíků.

Literatura: *Zápotocký 1958*, 691, obr. 260: 2 (mapa); *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 9 (mapa); *1973*, Abb. 1: 1.

37. Kolín, okr. Kolín (8), obr. 20.

Poloha: z katastru?

Akce: ojedinělý nález bez bližších údajů.

Nález: kanelovaný džbánkový čerpák.

Literatura: *Zápotocký 1960b*, 54, pozn. 12, tab. II: 4; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 13 (mapa); *1973*, 413, Abb. 11: 2.

38. Kolín, okr. Kolín – viz předchozí text (5), obr. 20.

39. Komořany, okr. Most (8), obr. 20.

Poloha: důl Germania.

Akce: ojedinělé nálezy z r. 1891.

Nález: soubor nezdobených čerpáků s plochými i hrotitými dny z kulturní vrstvy na jižní straně dnes již zaniklého Komořanského jezera.

Literatura: *Preidel 1934*, 116–117, Taf. V: 16–18; *Zápotocký 1960b*, 55, pozn. 17 a 18; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 14 (mapa); *1973*, Abb. 8: 2–3; *Zápotocký 2008*, 394–395, obr. 6: 1–3.

40. Kouřim, okr. Kolín (10), obr. 22.

Poloha: trať Stará Kouřim.

Akce: zejména výzkum ArÚ Praha v roce 1957 (E. Pleslová-Štiková). Nález: nálezy bolesázského a klasického (?) stupně BaK z eneolitické kulturní vrstvy.

Literatura: čj. 5839/58 archiv ArÚ Praha, tab. XXV: 3; XLI: 1 a další; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106 a pozn. 6 na str. 107, obr. 81: 10 a 82: 15 (mapy).

41. Kšely, okr. Kolín (7), obr. 21.

Poloha: okolí místní části Dolní Kšely.

Akce: bez bližších údajů, dle struktury nálezu patrně picí servis.

Nález: soubor sedmi nezdobených džbánkových a pohárovitých čerpáků.

Literatura: *Zápotocký 1960b*, 54–55, pozn. 15–17; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 16 (mapa); *1973*, 408, 410.

42. Kutná Hora, okr. Kutná Hora (1), obr. 19.

Poloha: ostrožna Cimburk nad levým břehem říčky Vrchlice.

Akce: záchranný výzkum bylanské expedice ArÚ Praha v letech 1989–90 (R. Šumberová, J. Valentová, manželé Zápotočí).

Nález: v lokalitě byl získán dosud nejpočetnější bolesázský soubor v Čechách. Příslušné nálezy byly situovány v horní části dvojitého příkopu, vyhloubeného již během baalberského stupně KNP.

Literatura: *Zápotocký 1958*, 691, obr. 260: 1 (mapa); *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 11 (mapa); *1973*, 400, Abb. 3: 4; *Zápotocký — Zápotocká 1997*, 137–141, obr. 1–8; *Zápotocký 2000*, 99, 171, Abb. 38; *Zápotocký — Zápotocká 2001*.

43. Kutná Hora, okr. Kutná Hora (1), obr. 19.

Poloha: ostrožna Denemark nad levým břehem říčky Vrchlice.

Akce: systematický výzkum bylanské expedice ArÚ Praha v letech 1980–89 (manželé Zápotočí).

Nález: keramika z jedné jámy a několik intruzí.

Literatura: *Zápotocký — Zápotocká 1997*, 137; *Zápotocký 2000*,

177; *Zápotocký — Zápotocká 2008*, 292–295, obr. 143: 1–3, 6; 145: 13–14.

44. Kutná Hora, okr. Kutná Hora (1), obr. 19.

Poloha: bastion v zahradě bývalé jezuitské koleje, v sousedství chrámu sv. Barbory.

Akce: záchranný výzkum ArÚ Praha v letech 2011–2012, sondy 41 a 53 (J. Frolík).

Nález: osm zahloubených objektů předběžně datovaných do bolesázského stupně BaK.

Literatura: *Frolík 2013a*, 43; *2013b*, 783; *2014*, 265.

45. Kvíc, okr. Kladno (5), obr. 20.

Poloha: dálniční obchvat Slaného, 100 m severně od obce.

Akce: výzkum ArÚ v Praze v roce 1995 (J. Turek).

Nález: minimálně jeden sídlištní objekt (č. 9).

Literatura: *Turek — Daněček 1997*, 132, obr. 8: 1–3; *Turek 1998*, 93–94.

46. Libčany, okr. Hradec Králové (10), obr. 22.

Poloha: z katastru.

Akce: patrně sběr či sondáž královéhradeckého muzea z roku 1935.

Nález: tři okrajové zlomky ze zásobních tvarů s prstovanými/nehtovanými lištami.

Literatura: *Vokolek — Zápotocký 1990*, 43–44, obr. 10; *Zápotocký 2000*, 201.

47. Líbeznice, okr. Praha-východ (2), obr. 19.

Poloha: severozápadně od obce.

Akce: záchranný výzkum ÚAPPSC v trase stavby obchvatu Líbeznice v letech 2008–2009 (J. Turek).

Nález: desítky zlomků stolní i zásobní keramiky bolesázského stupně BaK v kontextech salzmündského stupně KNP.

Literatura: *Sosnová 2012*, obr. 18: 3; 21: 4–6; 22: 1–2, 7, 10 a další; *2014*, obr. 50: 11–12, 51: 5.

48. Libušín, okr. Kladno (8), obr. 20.

Poloha: z katastru.

Akce: ojedinělý nález bez bližších okolností.

Nález: nezdobený pohárovitý čerpák.

Literatura: *Spurný 1953*, 220, obr. 7.

49. Lomazice, okr. Chomutov (10), obr. 22.

Poloha: jižně od místního kostela, poloha Kirchenfeld.

Akce: výzkum ArÚ Praha v r. 1963 (V. Sakař).

Nález: „část stěny kanelovaného džbánku“ a „keramika zdobená kanelurami“ ze sond VI a VII.

Literatura: *Sakař 1966*, 544–545; *Zápotocký 2008*, 399.

50. Lotouš, okr. Kladno (8), obr. 20.

Poloha: místní část Písek, trať Akátovka.

Akce: ojedinělý nález z roku 1937.

Nález: kanelovaný džbán.

Literatura: čj. 3703/76 archiv ArÚ Praha; *Moucha 1960*, 472, obr. 172: 1; *Zápotocký 1960b*, 54, pozn. 9 (jako Písek); *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 17 (mapa); *1973*, 408, Abb. 7: 2.

51. Lounky, okr. Litoměřice (9), obr. 22.

Poloha: z katastru.

Akce: ojedinělý nález bez bližších údajů.

Nález: nezdobený čerpák s oble hrotitým dnem.

Literatura: *Zápotocký 1960b*, 55, pozn. 17; *2008*, 400, obr. 24: 3.

52. Lovosice, okr. Litoměřice (7), obr. 21.

Poloha: Reiserova cihelna.

Akce: soubor získal R. von Weinzierl v roce 1884.

Nález: tři čerpáky s hrotitým dnem nalezené „im Aschenlager“.

Literatura: *von Weinzierl 1895*, 69, Abb. 20; *Zápotocký 2008*, 400, obr. 19: 2–4.

53. Lovosice, okr. Litoměřice (5), obr. 20.

Poloha: Reiserova cihelna.

Akce: převážně výzkumy a sběry G. Justa, A. Pobela a O. Tschakerta z 1. třetiny 20. století.

Nález: střepy džbánů, čerpáků, amfor a hrnců ze tří až čtyř sídlištních jam a kulturně související ojedinělé nálezy.

Literatura: *Zápotocký 1960b*, 55, pozn. 17 a 18; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 17 (mapa); *Zápotocký 2008*, 400, 405, obr. 15: 1–4, 8, 12; 16: 1–5; 19: 1, 5–8; 24: 4.

54. Lovosice, okr. Litoměřice (8), obr. 20.

Poloha: severozápadní okraj města, při silnici do Lhotky nad Labem.

Akce: náhodný nález učiněný při hloubení kanálu v r. 1891.

Nález: miniaturní závěsná nádobka.

Literatura: *Budinský 1985*, 50 (jako doba bronzová); *Zápotocký 2008*, 406, obr. 19: 9.

55. Lužec nad Vltavou, okr. Mělník (2), obr. 19.

Poloha: východní část pískovny na ppč. 501.

Akce: soubor keramiky a zvířecích kostí, nalezený údajně na jednom místě dělníky, převzala v lednu 1956 O. Kytlicová z ArÚ Praha.

Nález: fragment svisle kanelovaného koflíku bolerázského stupně BaK, prstovaný lištovitě zesílený okraj hrnce KNP, atypické zl. a kosti (celek?).

Literatura: čj. 6706/59 archiv ArÚ Praha; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 14 (mapa); *Sklenář 1982*, 227–228.

56. Máslovice, okr. Praha-východ (2), obr. 19.

Poloha: pole tehdejšího máslovického velkostatku na ppč. 49.

Akce: výzkum NM Praha v roce 1923 (A. Stocký).

Nález: dětský hrob č. 5 vybavený kromě kamenného sekeromlatu salzmündského stupně KNP též kanelovaným džbánem.

Literatura: *Stocký 1923*; 1926, 114, 178, 188, tab. XC: 5; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 14 (mapa); 1973, 401–402, Abb. 4: 2.

57. Měcholupy, okr. Louny (3), obr. 19.

Poloha: z katastru.

Akce: ojedinělý nález bez bližších okolností.

Nález: kanelovaný koflík.

Literatura: *Stocký 1926*, 178; *Preidel 1953*, Taf. III: 8; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 20 (mapa); 1973, 413, Abb. 11: 1; *Zápotocký 2008*, 406, obr. 33: 1.

58. Mlékojedy, okr. Mělník (5), obr. 20.

Poloha: severně od obce, trať Na Vrších.

Akce: výzkum ArÚ Praha v letech 1972–1976 (K. Motyková).

Nález: šest sil ve dvou skupinách, vzdálených od sebe ca 30 m.

Literatura: *Motyková — Zápotocký 2002*, 125–129, obr. 7–9.

59. Mlékojedy, okr. Mělník (10), obr. 22.

Poloha: trať U Kříže, pole u kóty 166,0.

Akce: sběr ArÚ Praha v roce 1963 (S. Vencel).

Nález: soubor keramiky, snad z jedné jámy.

Literatura: *Sklenář 1966*, 12, 42, 51, tab. III: 104; *Pleslová-Štiková 1972*, 98 a pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 21 (mapa); *Sklenář 1982*, 278 (jako KNP?).

60. Močovice, okr. Kutná Hora (2), obr. 19.

Poloha: poloha Lochovsko.

Akce: z výzkumů Fr. Škrdla z 20. let 20. století.

Nález: zlomek bolerázského kanelovaného koflíku nalezeného v jámě 6 spolu s materiálem salzmündského stupně KNP.

Literatura: *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 15 (mapa); *Zápotocký 1995*, 70, obr. 12: 1; *Zápotocký — Zápotocká 1997*, 137.

61. Mochov, okr. Praha-východ (10), obr. 22.

Poloha: pískovna na ppč. 918–920.

Akce: výzkum ArÚ v roce 1961 (O. Kytlicová).

Nález: keramika bolerázského stupně BaK v kontextu KNP?

Literatura: *Kytlicová 1965*, 178, obr. 59: 3; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 16; *Špaček — Snítíly 2003*, 353 (jako neolit až eneolit).

62. Nedomice/Ovčáry, okr. Mělník (3), obr. 19.

Poloha: z katastru jedné z obou uvedených obcí.

Akce: ojedinělý nález ze školní sbírky v Nedomicích, získáno před r. 1954.

Nález: zlomek kanelovaného džbánu.

Literatura: *Zápotocký 1958*, 691, obr. 260: 3 (mapa); *Sklenář 1969*, 234, obr. 2; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 17 (mapa); *Sklenář 1982*, 294.

63. Neratovice, okr. Mělník (3), obr. 19.

Poloha: z katastru.

Akce: ojedinělý nález bez bližších okolností.

Nález: kanelovaný džbán.

Literatura: *Zápotocký 1958*, 691, obr. 260: 4 (mapa); *Zápotocký 1960b*, 55, pozn. 20, tab. II: 2; *Sklenář 1969*, 234; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 18 (mapa); *Sklenář 1982*, 305.

64. Neratovice, okr. Mělník (5), obr. 20.

Poloha: terasový ostrov v místě dnešní chemičky Spolana, ppč. 420–421.

Akce: výzkum ArÚ Praha ve 40. let 20. století (J. Kabát).

Nález: nezdobený džbán z obj. 6 a zl. mísy s široce nálevkovitě rozevřeným ústím ve štitarském obj. 3.

Literatura: *Kabát — Zápotocký 1962*, 9–10, 12, obr. 7: 1 a 12: 4; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 22 (mapa); 1973, Abb. 7: 6; *Sklenář 1982*, 311–312.

65. Nové Kopisty, okr. Litoměřice (8), obr. 20.

Poloha: intravilán obce, zahrada p. Valtra u čp. 47.

Akce: ojedinělý nález z roku 1898.

Nález: nezdobený džbánkový čerpák.

Literatura: *Stocký 1926*, 178; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 23 (mapa); *Zápotocký 2008*, 406, obr. 24: 11.

66. Nymburk, okr. Nymburk (8), obr. 20.

Poloha: z katastru.

Akce: ojedinělý nález bez bližších okolností.

Nález: nezdobený pohárovitý čerpák se zaobleným dnem.

Literatura: čj. 768/50 archiv ArÚ Praha; *Zápotocký 1960b*, 55, pozn. 17.

67. Okoř, okr. Praha-západ (8), obr. 20.

Poloha: z katastru?

Akce: podrobnosti nezjištěny.

Nález: nezdobený džbánkový čerpák.

Literatura: *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 24 (mapa); 1973, Abb. 8: 5.

68. položka zrušena.

Patokryje – viz č. 74, Praha-Braník.

69. Plaňany, okr. Kolín (1), obr. 19.

Poloha: trať Na Skřípci.

Akce: výzkum NM Praha z konce 19. století (J. Vaněk).

Nález: soubor keramiky, snad z jednoho objektu.

Literatura: *Pič 1899*, 212, tab. LXXXVI: 1, 2, 10; *Zápotocký 2000*, 117, Abb. 43; *Vokolek 2007*, 60, tab. 93: 4, 7–8.

70. Poříčany, okr. Nymburk (10), obr. 22.

Poloha: při regulaci Černavky směrem k Třebestovicím.

Akce: podrobnosti nezjištěny.

Nález: střep či střepy bolerázského stupně, ze sídliště?

Literatura: *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 20 (mapa); *Čtverák 1997*, 17.

71. Poříčany, okr. Nymburk (10), obr. 22.

Poloha: široká ostrožna v poloze Nad Velkou vinicí.

Akce: záchranný výzkum ArÚ Praha v rýze plynovodní přípojky v r. 1992 (V. Čtverák).

Nález: soubor z jámy 5, v literatuře vedený jako badenský.

Literatura: *Čtverák 1987*, 154; 1997, 17; *Zápotocký 2000*, 172.

72. Praha-Běchovice, o. Praha 21 (10), obr. 22.

Poloha: trať Za Homolí, naleziště A.

Akce: ze sběrů S. Vencla a J. Zadáka z let 1974–76.

Nález: zlomek keramiky.

Literatura: Vencl — Zadák 1981, 118; Zadák — Vencl — Venclová 2006, 400; Vencl — Zadák 2010, 212; Vencl et al. 2011, 115–116.

73. Praha-Bohnice, o. Praha 8 (8), obr. 20.

Poloha: ostrožna Zámky?

Akce: ojedinelý nález bez bližších okolností.

Nález: nezdobený džbánkovitý čerpák.

Literatura: Pleslová-Štiková 1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 25 (mapa); Zápotocký 2000, 179 (citovaný zlomek okraje zdobený vstřícnými ryhami pochází z poháru šňůrové keramiky a nikoli z tvaru boilerázkého stupně BaK, srv. Hájek — Moucha 1986, 27, obr. 24: 5); Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 312.

74. Praha-Braník, o. Praha 4 (2), obr. 19.

Poloha: trať Pod Hladomoří, v trase železnice na bývalé katastrální hranici Braník a Hodkoviček.

Akce: náhodný nález při stavbě trati v roce 1881, dar stavitele E. Muzíky B. Jelínkoví.

Nález: kanelovaný džbánek se sekaným okrajem nalezený údajně při lebce kostrového pohřbu (tj. v kostrovém hrobě mladší KNP?). Literatura: Jelínek 1884, 176–177, Fig. 33; Stocký 1926, 178, 189, tab. CIV: 18 (jako Patokryje); Preidel 1953, Taf. II: 6 (jako Patokryje); Janská 1957, 158 (obě lokality); Zápotocký 1958, 691, obr. 260: 5 (mapa, jako Patokryje); Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 19 (jako Patokryje) a 81: 21 (Praha-Braník); 1973, 397, Abb. 1: 5 (jako Patokryje); Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 312; Zápotocký 2008, 410, obr. 33: 2 (jako Patokryje).

75. Praha-Bubeneč, o. Praha 6 (2), obr. 19.

Poloha: Mauthnerova přádelna.

Akce: výzkum a sběry J. A. Jíry v roce 1901 a 1912.

Nález: amfora zdobená vstřícnými kanelurami z hrobu M10/1901 salzmündského stupně KNP. Poblíž uvedené polohy nalezen bez uvedení dalších okolností ještě kanelovaný džbánek (z „kopání p. Lannova“).

Literatura: Jíra 1910, 169; Stocký 1926, 178, 188, tab. XCIII: 8 a 16; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 22 (mapa); 1973, 397, 399–401, Abb. 1: 3 a 2: 1; Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 312–313 (včetně polohy 2, kde míněn džbánek z „kopání p. Lannova“); Dobeš — Kostka — Lískovský 2011, 140–147, obr. 5: 8 a 11: 2, fototab. 7: 3.

76. Praha-Bubeneč, o. Praha 6 (10), obr. 22.

Poloha: u hřbitova.

Akce: ojedinelý nález učiněný před r. 1931.

Nález: kónická hrncovitá nádoba s prstovanou lištou pod okrajem, přerušena čtyřmi pupky.

Literatura: Neustupný 1937, 284, obr. 1: 5; Pleslová-Štiková 1972, 98.

77. Praha-Čimice, o. Praha 8 (10), obr. 22.

Poloha: Žalovská ul., pod novou samoobsluhou na parcele 1016 (výstavba sídliště Čimice II).

Akce: výzkum MM v Praze v roce 1976 (J. Havel).

Nález: soubor z menší jámy kruhového půdorysu (obj. C).

Literatura: čj. 514/85 archiv ArÚ Praha; Havel 1981, 115; Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 313.

78. Praha-Řáblice, o. Praha 8 (2), obr. 19.

Poloha: ulice Řepná.

Akce: výzkum MM Praha související s regulací Mratínského potoka v roce 1993 (M. Kostka).

Nález: ucho boilerázkého koflíku v kontextu nálezů salzmündského stupně KNP, z jámy 3B.

Literatura: Dobeš — Kostka — Stolz 2010, 611, obr. 8: 6.

79. Praha-Řáblice, o. Praha 8 (10), obr. 22.

Poloha: různé (cihelna V Karpatech, parcela p. Veselého, z katastru).

Akce: výzkumy a sběry J. Axamita.

Nález: několik nádob připisovaných zpravidla mylně BaK, většinou jde o tvary KNP.

Literatura: inventář NM; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 6 na str. 107,

obr. 82: 6 (mapa); Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 314; Dobeš — Kostka 2008, pozn. 9 na str. 102.

80. Praha-Dejvice, o. Praha 6 (2), obr. 19.

Poloha: mohutná ostrožna Baba nad soutokem Šáreckého potoka s Vltavou.

Akce: výzkum MM Praha z let 1974–78 (J. Havel) a starší akce.

Nález: keramika boilerázkého stupně BaK v kontextu nálezů salzmündského stupně KNP.

Literatura: Hájek 1941, 28–29, Taf. 12: 2; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 23 (mapa); 1973, 397, Abb. 1: 6 a 2: 5, 7; Havel 1986, 47, tab. XXI: 3; XXIX: 8, 11 a další; Zápotocký 2000, 180; Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 313.

81. Praha-Dejvice, o. Praha 6 (5), obr. 20.

Poloha: u viaduktu v Podbabské ulici.

Akce: výzkum ArÚ Praha v roce 1932 (A. Knor).

Nález: pohřeb ve skrčené poloze na pravém boku uložený v jámě kruhového půdorysu, zavalený kamením. Výbava sestávala z kanelovaného džbánu a kruhové vápencové destičky. Podle popisu situace spíše pohřeb v sídlištní jámě než regulérní kostrový hrob.

Literatura: čj. 982/33 a 1192/33 archiv ArÚ Praha; Horáková-Janšová 1933, 89; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 26 (mapa); 1973, 408, 411, Abb. 7: 1; Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 313 s obr.

82. Praha - Dolní Chabry, o. Praha 8 (2), obr. 19.

Poloha: cihelna p. Malínského, východně od místního hřbitova.

Akce: výzkum L. Hájka v roce 1934.

Nález: sídlištní jáma, v ní nalezen v kontextu salzmündského stupně KNP kanelovaný džbán a zlomek těla z dalšího kanelovaného exempláře.

Literatura: Zápotocký 1960a, 733, obr. 270; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 6 (mapa); 1973, 401–402, Abb. 4: 3; Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 313–314 s obr.; Dobeš — Kostka — Stolz 2010, 628.

83. Praha - Dolní Počernice, o. Praha 14 (10), obr. 22.

Poloha: výběžek plochého temene výrazného návrší Na Vinici.

Akce: záchranný výzkum ArÚ v Praze v r. 1982 (S. Vencl).

Nález: objekt 12/82, ve kterém nalezena nevýrazná keramika připisovaná KNP, případně BaK.

Literatura: Vencl 1992, 47–48, 57, obr. 15: 5–9; Zápotocký 2000, 195.

84. Praha - Dolní Počernice, o. Praha 14 (10), obr. 22.

Poloha: trať U Počernického rybníka, naleziště C, D a E.

Akce: vzorkovací sondáž J. Zadáka v rýze pro kabel provedená v r. 1989.

Nález: BaK byl přisouzen materiál ze sídlištního objektu 5/89.

Literatura: Zadák — Vencl — Venclová 2006, 419–420.

85. Praha-Dubeč, o. Praha 15 (10), obr. 22.

Poloha: trať U Hřbitova, naleziště D.

Akce: sběr J. Zadáka v r. 1976.

Nález: zlomek keramiky.

Literatura: Zadák — Vencl — Venclová 2006, 425.

86. Praha-Hloubětín, o. Praha 9 (8), obr. 20.

Poloha: z pískoven v ohybu Rokytky.

Akce: sběr E. Štorcha v r. 1909.

Nález: nezdobený džbánkovitý čerpák.

Literatura: Štorch 1921, obr. 40; Stocký 1926, 178, 188, tab. XCI: 5; Zápotocký 1960b, 55, pozn. 15; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 27 (mapa); 1973, 404; Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 314.

87. Praha-Hradčany, o. Praha 1 (5), obr. 20.

Poloha: roh ulic Jelení a U Brusnice.

Akce: výzkum ArÚ Praha v srpnu r. 1937 (I. Borkovský).

Nález: rozsáhlý hliník (15 × 12 m) s materiálem LnK a BaK.

Literatura: Zápotocký — Pavlů 2004; Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 314 s obr.

88. Praha-Hradčany, o. Praha 1 (8), obr. 20.

Poloha: Lumbeho zahrada.

Akce: ojedinělý náležen bez bližších okolností.

Nález: nezdobený kónický čerpák s oblym spodkem.

Literatura: *Zápotocký 1960b*, 55, pozn. 16; *Zápotocký — Pavlů 2004*, 112; *Lutovský — Smejtek a kol. 2005*, 314.

89. Praha-Jinonice, o. Praha 5 (9), obr. 22.

Poloha: trať Na Hradišanech, resp. výšinné sídliště Butovice.

Akce: zjišťovací výzkum MM Praha v roce 1964 (N. Mašek).

Nález: zlomek čerpáku s hrotitým (?) dnem a okrajové střepy hrnců ze severovýchodního rohu sondy IV, kde identifikována část chaty.

Literatura: *Mašek 1970*, 284, obr. 2: 1, 6, 8; *Zápotocký 2000*, 179 (jako Butovice); *Lutovský — Smejtek a kol. 2005*, 314–315.

90. Praha-Kbely, o. Praha 19 (2), obr. 19.

Poloha: z katastru.

Akce: náležen sídlištního (?) rázu získané před r. 1932 J. Axamitem.

Nález: střep zdobený vstřícnyými rýhami (bolerázský stupeň BaK) v kontextu (?) keramiky salzmündského stupně KNP.

Literatura: *Axamit 1932*, 4, obr. 1: 14; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 8 (mapa); *1973*, Abb. 3: 3.

91. Praha-Kbely, o. Praha 19 (3), obr. 19.

Poloha: pozdější Nekvasilova cihelna.

Akce: předmět bez bližších nálezových okolností získal roku 1901 J. A. Jíra od K. Buchtely.

Nález: kanelovaný džbán.

Literatura: *Jíra 1910*, 185–186; *Stocký 1926*, 188, tab. XCIII: 14 (mylně jako Praha-Bubeneč, Mauthnerova přádelna); *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 8 (mapa); *1973*, Abb. 1: 2; *Lutovský — Smejtek a kol. 2005*, 315.

92. Praha-Kbely, o. Praha 19 (10), obr. 22.

Poloha: z katastru.

Akce: ojedinělé náležen z 19. století.

Nález: dva koflíky, které spíše náležej salzmündskému stupni KNP než BaK.

Literatura: *Lutovský — Smejtek a kol. 2005*, 315 (Kbely 2).

93. Praha-Kobylisy, o. Praha 8 (3), obr. 19.

Poloha: za stodolou p. Ženiška.

Akce: ojedinělý náležen/sběr získaný J. Axamitem.

Nález: zlomek bolerázského zásobnicového tvaru plošně zdobený vstřícnyými rýhami.

Literatura: *Axamit 1932*, obr. 1: 16; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 24 (mapa); *Zápotocký 2000*, 195.

94. Praha-Kobylisy, o. Praha 8 (5), obr. 20.

Poloha: pseudoostrožna na svrchní vltavské terase, v místě dnešních ulic Vršní a Střelnická.

Akce: záchranný výzkum MM Praha z let 1952–1953 (B. Soudský).

Nález: keramika, mj. dva nezdobené džbány, ze sídlištní jámy č. obj. 7.

Literatura: *Soudský 1954*, 146, obr. 52 a 64; *Zápotocký 1960b*, 54, pozn. 10; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 28 (mapa); *1973*, 408; *Zápotocký 2000*, 195; *Lutovský — Smejtek a kol. 2005*, 315 (Kobylisy 2).

95. Praha-Kobylisy, o. Praha 8 (5), obr. 20.

Poloha: u vrchu Ládví.

Akce: výzkum či sběr J. Axamita.

Nález: dle inventáře keramika z jedné sídlištní jámy.

Literatura: inventář NM Praha; *Lutovský — Smejtek a kol. 2005*, 315 (Kobylisy 1).

96. Praha-Libeň, o. Praha 8 (10), obr. 22.

Poloha: ostrožna nad Rokytkou zvaná Libušák, v místě dnešní Drahojlovky ulice proti tehdejší továrně firmy Utitz.

Akce: ojedinělý náležen získaný J. Axamitem.

Nález: osudí s několikaosobnou sekanou lištou na plecích, spíše k. únětická než BaK.

Literatura: *Axamit 1932*, 7, obr. 2: 13 (jako BaK); *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 25 (mapa – jako náležen boleráz-

ský); *Zápotocký 2000*, 195 (jako náležen bolerázský, pokud ovšem v obou posledních případech míněn výše popsáný tvar).

97. Praha-Liboc, o. Praha 6 (8), obr. 20.

Poloha: Šestákova skála v Šárce.

Akce: ojedinělý náležen získaný v 19. století, bez dalších okolností.

Nález: nezdobený džbánovitý čerpák.

Literatura: *Píř 1899*, 218, tab. XL: 11; *Stocký 1926*, 104, 189, tab. C: 19; *Zápotocký 1960b*, 55, pozn. 16; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 30 (mapa); *Zápotocký 2000*, 180; *Lutovský — Smejtek a kol. 2005*, 315.

98. Praha-Lysolaje, o. Praha 6 (2), obr. 19.

Poloha: Hergetova pískovna.

Akce: výzkumy MM Praha v letech 1944 (A. Miller a Z. Palma) a 1953 (B. Soudský).

Nález: bolerázská keramika v sídlištních objektech salzmündského stupně KNP, zejména v jamách č. obj. 11 a 12 z roku 1953.

Literatura: *Pleslová-Štiková 1972*, 64–65, obr. 72: 23 a 74: 7–9, 14, 22; *1973*, 399, 402–403, Abb. 3: 2 a Abb. 5; *Lutovský — Smejtek a kol. 2005*, 315.

99. Praha-Lysolaje, o. Praha 6 (5), obr. 20.

Poloha: Hergetova pískovna.

Akce: výzkumy MM Praha v letech 1944 (A. Miller a Z. Palma) a 1953 (B. Soudský).

Nález: dvanáct sídlištních objektů s větší či menší mírou pravděpodobnosti badenských.

Literatura: *Pleslová-Štiková 1972*, 8–80, obr. 15–16; 23: 6; 24–26, 33–34, 38–39, 42, 51–52, 61; *1973*, Abb. 10 a 12; *Lutovský — Smejtek a kol. 2005*, 315.

100. Praha-Michle/Vršovice, o. Praha 10 (10), obr. 22.

Poloha: Rennerova pískovna.

Akce: akvizice J. A. Jíry před r. 1910.

Nález: džbán typu ansa cornuta a fragment slámované amfory z jedné sídlištní jámy, evidentně tvaru kultury řivnáčské.

Literatura: *Jíra 1910*, 171, 179, obr. 6: 2 a tab. 3: 4; *Lutovský — Smejtek a kol. 2005*, 316 (citace A. Stockého /*Stocký 1926*/ je zavádějící, stejně jako kulturní určení).

101. Praha-Motol, o. Praha 5 (2), obr. 19.

Poloha: z katastru.

Akce: získáno Archeologickým ústavem v Praze v roce 1935, bez bližších okolností.

Nález: jeden až dva střepy typicky zdobené bolerázské amfory, dle souvislosti patrně v kontextu mladší KNP.

Literatura: čj. 5270/57 archiv ArÚ Praha; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 26 (mapa); *1973*, Abb. 3: 6.

102. Praha-Řepy, o. Praha 17 (2), obr. 19.

Poloha: Hrdinova pískovna.

Akce: výzkum L. Hájka v roce 1933.

Nález: střep kanelovaného džbánu/koflíku v sídlištním objektu k. „nordické“ (dle souvisejících nálezů šlo o jámu salzmündského stupně KNP).

Literatura: inventář NM; čj. 803/50 archiv ArÚ Praha; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 30 (mapa); *Lutovský — Smejtek a kol. 2005*, 315.

103. Praha-Sedlec, o. Praha 6 (8), obr. 20.

Poloha: z katastru.

Akce: ojedinělý náležen, dle Stockého údajně ze sídliště.

Nález: (dva?) nezdobené džbánovitě čerπάky.

Literatura: *Stocký 1926*, 104, 179, 188, tab. XCIV: 1–2; *Preidel 1953*, Taf. III: 4; *Zápotocký 1960b*, 55, pozn. 15; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 29 (mapa); *Lutovský — Smejtek a kol. 2005*, 315.

104. Praha-Trója, o. Praha 7 (10), obr. 22.

Poloha: ostrožna v poloze Nad Podhořím (Na Farkách).

Akce: výzkum MM Praha v letech 1966–1974 (N. Mašek), v kontextu výstavby bohnického sídliště.

Nález: v literatuře uváděno sporadické osídlení „kulturou kanelovanou s některými pozdními prvky“.

Literatura: Mašek 1971, 84; Zápotocký 2000, 195; Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 315.

105. Praha - Újezd nad Lesy, o. Praha 21 (2), obr. 19.

Poloha: pískovna p. Černého u osady Blatov.
Akce: výzkum J. Axamita před r. 1932.
Nález: mělká jamka s kanelovaným zlomkem boilerázského stupně BaK v kontextu keramiky salzmündského stupně KNP.
Literatura: Axamit 1932, 4, obr. 1: 13 (jako Blatov); Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 33 (mapa); 1973, Abb. 3: 2 (v obou posledních případech jako Újezd nad Lesy).

106. Praha-Vinohrady, o. Praha 10 (8), obr. 20.

Poloha: poblíž bývalé vinohradské vozovny na náměstí U Orionky.
Akce: ojedinělý nález z konce 19. století.
Nález: kanelovaný džbánkový čerpák.
Literatura: Píř 1899, 218, tab. XXXVII: 8; Stocký 1926, 104, 179, obr. 50: 1; Zápotocký 1960b, 54; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 31 (mapa); 1973, 408, 410, Abb. 7: 4; Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 315–316.

107. Praha-Vinoř, o. Praha 19 (10), obr. 22.

Poloha: cihelna.
Akce: ojedinělý nález (?) získaný před r. 1910 J. A. Jírou.
Nález: boilerázská (?) amfora s dvojtypu přesekávanou lištou a plastickou klikátkou na rozhraní H/P.
Literatura: Jíra 1910, 180, tab. 4: 9; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 35 (mapa); 1973, Abb. 1: 8; Zápotocký 2000, 196 (uvádí badenské nálezy z výšinného sídliště V Obůrkách).

108. Praha-Vysočany, o. Praha 9 (7), obr. 21.

Poloha: Schmidtova pískovna (Šmídova cihelna?).
Akce: výzkum NM Praha dne 26. 5. 1924 (A. Stocký?).
Nález: v jedné jámě nalezeno sedm nezdobených džbánkových čerpáků, další keramika ve zlomcích a kosti zvířecí.
Literatura: Stocký 1925, 249; 1926, 104, 179, 188, tab. XCVIII: 1–7; Preidel 1953, Taf. III: 6; Zápotocký 1960b, 55, pozn. 15; Pleslová-Štiková 1972, 98 a pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 32 (mapa); 1973, 410; Lutovský — Smejtek a kol. 2005, 316.

109. Praha-Vysočany, o. Praha 9 (10), obr. 22.

Poloha: Schmidtova pískovna (Šmídova cihelna?).
Akce: ojedinělý nález bez bližších okolností.
Nález: soubor únětických a badenských (?) tvarů, mezi nimi kadlub na sekeru.
Literatura: inventář NM Praha; Pleslová-Štiková 1973, 404, 410, Abb. 8: 1.

110. Přerov nad Labem, okr. Nymburk (2), obr. 19.

Poloha: trať U Obory, pole J. Hladíka.
Akce: výzkum či sběr J. Axamita před r. 1932.
Nález: boilerázské kanelované zl. v kontextu mladší KNP, dle J. Axamita „difusní tábořiště“ kanelované keramiky.
Literatura: Axamit 1932, obr. 1: 10–11; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 27 (mapa); Špaček 2004, 162.

111. Přerov nad Labem, okr. Nymburk (3), obr. 19.

Poloha: z katastru.
Akce: ojedinělý nález získaný J. Axamitem před r. 1932.
Nález: kanelovaný koflík.
Literatura: Axamit 1932, obr. 2: 6; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 27 (mapa); 1973, Abb. 1: 4; Špaček 2004, 162.

112. Přistoupim, okr. Kolín (10), obr. 22.

Poloha: nezjištěna.
Akce: podrobnosti nezjištěny.
Nález: kanelovaný džbán, boilerázský stupeň BaK?
Literatura: Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 28 (mapa); 1973, Abb. 1: 7.

113. Radim, okr. Kolín (10), obr. 22.

Poloha: u železniční trati poblíž pečeckého cukrovaru.
Akce: podrobnosti nezjištěny.
Nález: „nordické“ odpadkové jámy.

Literatura: Dvořák 1936, 146; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 29 (mapa); 1973, 400.

114. Rohatce, okr. Litoměřice (6), obr. 21.

Poloha: z katastru.
Akce: získáno před 2. sv. válkou.
Nález: vejčitý zásobní hrnec z „nordického“ žárového hrobu.
Literatura: Zápotocký 2008, 410, obr. 27: 5.

115. Roudnice nad Labem, okr. Litoměřice (9), obr. 22.

Poloha: ostrožna Slavín (Šibeňák) na jihovýchodním okraji místní části Hracholusky.
Akce: ojedinělý nález.
Nález: čerpák kónický s oblým dnem a vysokým uchem.
Literatura: Zápotocký 1989, 532; 2000, 197; 2008, 410.

Roudníček – viz č. 28, Hostěnice.

116. Roztoky, okr. Praha-západ (10), obr. 22.

Poloha: pole u Vltavy západně od železniční trati, staveniště skladu papírenských produktů.
Akce: výzkum MMP v roce 1960 (N. Mašek).
Nález: kanelovaný zl. nalezený v kulturní vrstvě.
Literatura: čj. 3206/61 archiv ArÚ Praha.

117. Ředhošť, okr. Litoměřice (8), obr. 20.

Poloha: asi 400 m jihovýchodně od kostela, „na obecním ladě“.
Akce: ojedinělý nález z r. 1954.
Nález: kanelovaný džbán.
Literatura: Zápotocký 1960b, 54, pozn. 5, tab. II: 5; Pleslová-Štiková 1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 33 (mapa); 1973, 408, 410, Abb. 7: 3; Zápotocký 2008, 416, obr. 27: 2.

118. Sadská, okr. Nymburk (3), obr. 19.

Poloha: z katastru.
Akce: ojedinělý nález bez bližších údajů.
Nález: dvouuchá amfora s kanelovanými vlčími zuby (boilerázský stupeň BaK?).
Literatura: Stocký 1926, 186, tab. LVII: 8 (mylně jako Praha-Kobylisy); Zápotocký 1958, 691, obr. 260: 6 (mapa); Pleslová-Štiková 1972, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 31 (mapa); 1973, Abb. 2: 2.

119. Sedlec, okr. Mělník (10), obr. 22.

Poloha: skalní plošina Hradsko.
Akce: patrně z výzkumů ArÚ Praha (M. Šolle).
Nález: snad jeden okrajový zlomek s lištou, náležející údajně „k. kanelované“.
Literatura: Sklenář 1989, 19, tab. LXXXVIII: 13; Zápotocký 2000, 197.

120. Slaný, okr. Kladno (5), obr. 20.

Poloha: Slánská hora.
Akce: podrobnosti nezjištěny.
Nález: několik střepů se svislými kanelurami a přiléhajícím řádkem vpichů na plecích.
Literatura: Pleslová-Štiková 1972, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 34 (mapa); 1973, 413.

121. Svatý Jan pod Skalou, okr. Beroun (3), obr. 19.

Poloha: jeskyně Na Průchodě.
Akce: patrně z výzkumů NM Praha ze 40. let 20. století (J. Petrbok a Fr. Prošek).
Nález: dva střepy ze svisle kanelovaného džbánu/koflíku (boilerázský stupeň BaK?).
Literatura: Sklenář — Matoušek 1994, 49, Taf. XXII: 20–21.

122. Štítary, okr. Kolín (10), obr. 22.

Poloha: ppč. 2314/13, stavba bytového domu.
Akce: výzkum M Kolín v r. 2000 (R. Tvrdlík).
Nález: jeden objekt BaK.
Literatura: Tvrdlík 2003, 273.

123. Tišice, okr. Mělník (5), obr. 20.

Poloha: pískovna firmy Pikaso při západní straně silnice Mělník – Kostelec nad Labem.

Akce: záchranný výzkum ArÚ probíhající mezi léty 1999 až 2008 (P. Foster, M. Kuna, J. Turek).
Nález: více než 50 sídlištních objektů.
Literatura: *Turek 2001*, 312–313; *Kuna 2006*, 297; *Kuna — Foster 2009*, 13–14.

124. Tišice, okr. Mělník (7), obr. 21.

Poloha: pískovna firmy Pikaso při západní straně silnice Mělník – Kostelec nad Labem.
Akce: záchranný výzkum ArÚ z roku 2007 (P. Foster, M. Kuna).
Nález: keramický depot, č. obj. 3447, sestávající z osmi kanelovaných džbánkovitých čerpáků a pseudokernu.
Literatura: *Kuna — Foster 2009*, 13–14; *Novák — Foster 2010*.

125. Třebestovice, okr. Nymburk (10), obr. 22.

Poloha: pískovna Na Struhách.
Akce: záchranný výzkum ArÚ v roce 1986 (V. Čtverák, J. Rulíš).
Nález: dva objekty připisované BaK.
Literatura: *Čtverák — Rulíš 1989*, 203–204.

126. Tuklaty, okr. Kolín (10), obr. 22.

Poloha: nezjištěna.
Akce: podrobnosti nezjištěny.
Nález: blíže nespecifikované nálezy boleslavského stupně BaK.
Literatura: *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 32 (mapa).

127. Tušimice, okr. Chomutov (10), obr. 22.

Poloha: porcelanitová kupa.
Akce: materiál zajištěn expoziturou ArÚ v Mostě v r. 1961 (E. Neustupný).
Nález: keramika z výplně a okolí hrobu KŠK, bezpečně prokázány pouze nálezy ŘIK a KKA.
Literatura: *Neustupný 1965*, 392–400, obr. 5 a 7; *Dobeš 1997*, 61–62, obr. 3–5; *Zápotocký 2000*, 199; *2008*, 416.

128. Valtířov, okr. Ústí nad Labem (10), obr. 22.

Poloha: zahrada za statkem proti kostelu, směrem k železniční trati.
Akce: sběry z let 1899 a 1965.
Nález: keramika.
Literatura: *Neustupný 1966*, 37; *Koutecký a kol. 1980*, 103; *Čvrková 1984*, 45–46; *Zápotocký 2008*, 418–419.

Velenka – viz č. 13, Český Brod.

129. Velké Přílepy, okr. Praha-západ (2), obr. 19.

Poloha: při jihovýchodním okraji intravilánu na obou stranách silnice do Roztok.
Akce: záchranný archeologický výzkum M Roztoky (I. Vojtěchovská) a společnosti Archaiia (L. Smejtek) v letech 1994–1996 uskutečněný před výstavbou rodinných domků.
Nález: nevýrazný výskyt boleslavské keramiky v kontextu salzmündského stupně KNP (obj. 21 a 152).
Literatura: *Juřinová 2014*, tab. 24: 1, 41: 11 a fototab. 47 a 60.

130. Velké Přílepy, okr. Praha-západ (5), obr. 20.

Poloha: jihovýchodně od obce na svahu k Podmoráňskému potoku (plocha I), zařízení staveniště pro výstavbu rodinných domků.
Akce: záchranný archeologický výzkum M Roztoky (I. Vojtěchovská) a společnosti Archaiia (L. Smejtek) v letech 1994–1995.
Nález: dvanáct obecně eneolitických sídlištních objektů, z nichž u několika bylo možné upřesnit datování na klasický stupeň BaK.
Literatura: *Smejtek — Vojtěchovská 1997*, 13, obr. 1: I.

131. Velké Přílepy, okr. Praha-západ (5), obr. 20.

Poloha: osada Kamýk, na poli J. Ryšánka za plotem jeho zahrady.
Akce: výzkum J. Felemana.
Nález: zl. dvou džbánů, z toho jednoho kanelovaného, z menší sídlištní jámy.
Literatura: *Felcman — Schmidt 1900*, 27, obr. 2 a 12 na str. 25–26; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 35 (mapa); *1973*, 413; *Smejtek — Vojtěchovská 1997*, 10.

132. Velké Přílepy, okr. Praha-západ (10), obr. 22.

Poloha: trať Skalka, při severovýchodním okraji obce vpravo od silnice na Velvary.
Akce: výzkum M Roztoky před výstavbou rodinných domků v letech 2006–2007 (D. Daněček).
Nález: tři sídlištní objekty a intruze připisované BaK.
Literatura: *Daněček et al. 2007*, 97–98; *2008*, 109; *Daněček — Hložek 2009*, 14.

133. Velké Přílepy, okr. Praha-západ (7), obr. 21.

Poloha: trať Skalka při severovýchodním okraji obce vpravo od silnice na Velvary.
Akce: výzkum Archeocentra Praha před výstavbou rodinných domků v roce 2009 (J. Hložek).
Nález: votivní soubor sestávající ze čtyř sad srpových čepelí, nezdobeného džbánkovitých čerpáků a dalších fragmentů, nalezeno v jámě.
Literatura: *Daněček — Hložek 2009*, 14; *Hložek 2009a*, 158–160, obr. 1–2; *Hložek — Menšík 2011*.

134. Velké Žernoseky, okr. Litoměřice (10), obr. 22.

Poloha: bývalý Hausmannův kamenolom, č. kat. 1166.
Akce: ze sběrů a výzkumů R. von Weinzierla z přelomu 19. a 20. století.
Nález: okrajový zl. zásobního hrnce.
Literatura: *Zápotocký 2000*, 199; *2008*, 420, obr. 22: 5.

135. Vepřek, okr. Mělník (10), obr. 22.

Poloha: severně od obce, mez na ppč. 100.
Akce: záchranný výzkum M Mělník v roce 1969 (K. Sklenář).
Nález: kostrový hrob s pohřbem vybaveným mísou se zataženým okrajem a dvojicí svislých tunelovitých uch.
Literatura: *Sklenář 1971*, 201–202, obr. 1–2; *1982*, 409.

136. Vesec, okr. Semily (10), obr. 22.

Poloha: jeskyně Babí pec.
Akce: výzkum J. V. Šimáka a V. Vaníčka v roce 1936.
Nález: kulturní vrstva s dominujícími nálezy KNP, mezi nimi i kanelované střepy klasického (?) stupně BaK.
Literatura: *Filip 1947*, 211–213, tab. 12: 7–8; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 36 (mapa); *Matoušek — Jenč — Peša 2005*, 72.

137. Vliněves, okr. Mělník (5), obr. 20.

Poloha: pískovna jižně od obce a západně od Posadovického dvora.
Akce: záchranný výzkum ArÚ Praha v letech 2006–2008 (P. Limburský).
Nález: celkem 10 sídlištních objektů volně rozptýlených na ploše ca 1,5 ha. Materiál BaK byl zachycen rovněž v podobě intruzí v dalších 22 objektech různého pravěkého stáří.
Literatura: *Dobeš — Limburský 2014*.

Vrábí – viz č. 1, Brandýs nad Labem.

138. Vrbčany, okr. Kolín (7?), obr. 21.

Poloha: na poli p. Hájka nebo při úpravě silnice do obce.
Akce: záchranná akce J. Batelky.
Nález: kanelovaný džbánkovitý čerpák a další picí tvar?
Literatura: *Dvořák 1936*, 33, 152; *Zápotocký 1960b*, 54, pozn. 14; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 38 (mapa); *1973*, Abb. 8: 4.

139. Vrbčany, okr. Kolín (8), obr. 20.

Poloha: katastr.
Akce: ojedinelý nález J. Vaňka.
Nález: kanelovaný džbán s lehce převýšeným uchem.
Literatura: *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 37 (mapa); *1973*, 404, Abb. 6: 2.

140. Záluží u Čelákovice, okr. Praha-východ (5), obr. 20.

Poloha: Límanova cihelna, ppč.40.
Akce: výzkum NM Praha z roku 1936 (J. Neustupný) a M Čelákovice v roce 1959.
Nález: tři plus dva sídlištní objekty (blíže nespecifikované jámy).

Literatura: *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 6 na str. 107, obr. 82: 4 (mapa, jako Čelákovice); *Špaček 1973*, 18–19; *Špaček — Sntilý 2003*, 409; *Špaček 2004*, obr. na str. 168; *Vokolek 2009*, 14–16, tab. 4: 7–38; 5: 1–25 a 6: 1–15 (jako Čelákovice).

141. Zápy, okr. Praha-východ (10), obr. 22.

Poloha: z katastru.

Akce: ojedinělý nález učiněný před r. 1979.

Nález: zl. keramiky.

Literatura: archiv ArÚ Praha, elektronická databáze.

142. Žalov, okr. Praha-západ (10), obr. 22.

Poloha: ostrožna Levý Hradec.

Akce: podrobnosti nezjištěny.

Nález: blíže nespecifikované nálezy BaK.

Literatura: *Zápotocký 2000*, 200.

143. Zbrašín, okr. Louny (10), obr. 22.

Poloha: ppč. 50.

Akce: ojedinělé nálezy/sběry.

Nález: střepy z nádob a kamenný nůž, dle E. Pleslové bolezské.

Literatura: čj. 5423/48 archiv ArÚ Praha; *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 38 (mapa); *1973*, 397.

144. Žhery, okr. Kolín (3), obr. 19.

Poloha: z katastru?

Akce: ojedinělý nález?

Nález: zdobený koflík.

Literatura: *Zápotocký 1958*, 691, obr. 260: 8 (mapa); *Pleslová-Štiková 1972*, pozn. 5 na str. 106, obr. 81: 39 (mapa).

Zusammenfassung

Die umfangreiche Rettungsgrabung der Umgehungsstraße Kolín hat neben anderen äneolithischen Quellen (*Dobeš — Šumberová — Kyselý 2013*; *Dobeš — Šumberová 2014*) auch einen Teil eines Wohnareals der Badener Kultur (für Böhmen ca 3400–3100 BC), bzw. ihrer klassischen Stufe, erfasst. Die Siedlungsspuren, nachgewiesen sowohl durch Material aus den eingetieften Objekten als auch durch Intrusionen, wurden insbesondere am Westrand der Fläche I–7 (*Abb. 2*) an einem leicht nach Nordost exponierten Hang dicht oberhalb der heutigen etwa 800 m entfernten Elbaue gefunden (*Abb. 1*).

Der besprochenen Periode konnten insgesamt neun Objekte in zwei voneinander ca. 100 m entfernten, angesichts der erwähnten Lage am Rand der Fläche vermutlich unvollständigen Gruppen zugeschrieben werden. Aus Form- und Funktionssicht handelte es sich in allen Fällen um Reste von Vorratsgruben, die die Nähe von Wohngebäuden andeuten dürften. Die gesamte Fundsituation könnte man also als Überrest zweier Siedlungseinheiten interpretieren, deren chronologische Beziehung freilich nach der Keramikanalyse (siehe unten) oder anderen Mitteln nicht näher bestimmbar ist – es konnte sich sowohl um eine parallele Existenz zweier kleiner Siedlungen (Höfe) als auch eine zeitlich nicht allzu weite Verschiebung einer Siedlung handeln.

Die Quellen zur Untersuchung der klassischen Stufe der Badener Kultur (im Weiteren auch BaK) sind in Böhmen bisher stark unterrepräsentiert (letzte Übersicht siehe *Neustupný — Zápotocký 2008*; *2013*), größere Aussagekraft haben nur ein paar markantere Komplexe. Außer Trinkgarnituren (*Zápotocký 1960b*; *Novák — Foster 2010*) stellen einen weiteren und im Prinzip den letzten Quellentyp die Siedlungsfunde dar (Gräberfelder sind praktisch nicht bekannt), die im besseren Fall aus einigen wenigen kleineren Vorratsgruben bzw. Lehmgruben bestehen – vergl. *Dobeš — Limburský 2014* (Vliněves), *Motyková — Zápotocký 2002* (Mlékojedy), *Pleslová-Štiková 1972* (Prag-Lysolaje), *Zápotocký — Pavlů 2004* (Prag-Hradčany), *Zápotocký 2008*, 392, Abb. 6–7 (Dolní Jiřetín, Dřínov) und *Zápotocký — Dreslerová 1996*, 8–9, Abb. 13 (Jenštejn). Das böhmische Quellenfundament sticht also scharf vom Stand in den umliegenden Regionen ab, besonders im Kern der Badener Oikumene, im Karpatenbecken (aus neueren Funden z. B. eine Mehrphasen-Siedlung an der pannonischen Lokalität Balatonöszöd-Temetői dűlő, die an die tausend Objekte zählt, siehe *Horváth et al. 2008*;

Horváth 2010; *2012a*). In dieser Hinsicht kann man die Quellen der Bandener Kultur von der Kolíner Umgehungsstraße zweifellos als sehr gewinnbringend betrachten.

Die Funde aus Kolín gehören eindeutig in die ältere Phase der klassischen Stufe der Böhmisches Badener Kultur, für die die häufige Verwendung der Kannelierung typisch ist (vergl. *Abb. 5–14*). Gegenwärtig handelt es um den in Böhmen zahlreichsten (2072 Fragm., siehe *Taf. 1*) und an Typen vielfältigsten Komplex dieser Periode (zum Siedlungsbild der klassischen Stufe der Böhmisches Badener Kultur siehe beiliegendes Fundverzeichnis *Kap. 7* und *Abb. 20–21*). Außer der allgemein bekannten Tafelkeramik, vermittelt insbesondere durch Trinkgarnituren (kannelierte Krüge und krugförmige Schöpffgefäße, konische Schöpffgefäße), ist der Komplex vor Allem durch das Vorkommen gewöhnlicher Tafel- und besonders Vorratsformen wichtig, deren typologische Charakteristiken bisher ansatzweise nur durch die paar oben erwähnten Lokalitäten der entsprechenden Phase bekannt waren. Aus den Nachbarregionen kann man beim Vergleich mit den niederösterreichischen Siedlungen des Horizonts Ossarn I (*Mayer 1996a*, 56–68; *1996b*; *Schmitsberger 2004*) und teilweise mit dem bisher nicht zahlreichen zeitgleichen mährischen Material eine detaillierte typologische Übereinstimmung beobachten (*Koštuřík — Šebela 1992*; *Polák 2005*; *Šmíd 2007*). Eine Form- und Verzierungsverwandtschaft der Quellen aus Kolín kann man natürlich auch weiter im Osten finden, wobei mit der Entfernung natürlich die durch die fortschreitende Regionalisierung des Materialaussehens des Badener Komplexes bedingten Unterschiede größer werden (vergl. III. Stufe der Badener Kultur im System V. Pavůková, siehe *Němejcová-Pavůková 1981*, 262–264, *Abb. 5*).

Der Kolíner Komplex trägt mit seiner Qualität auch zur Lösung interner Probleme mit der ersten Hälfte des böhmischen mittleren Äneolithikums bei, die u. A. durch die parallele Existenz der aussterbenden Trichterbecherkultur (weiter auch TRB) und des Vorkommens von Befunden der Boleráz-Stufe der Badener Kultur (mit weiterer Literatur zuletzt *Zápotocký 2013*) bezeichnend ist. Die Boleráz-Keramik ist in „reiner“ Form nachgewiesen, d. h. form- und verzierungsmäßig vollkommen identisch mit den Quellen aus dem Zentralgebiet ihrer Verbreitung im mittleren Donauraum und in Südmähren, an einigen Lokalitäten im Ostteil Mittelböhmens. Ihr plötzliches Vorkommen ist rational nur durch den Zustrom von Trägern der besagten Kultur aus der Mutterregion hinter dem Böhmisches-Mährischen Hochland hervor erklärbar (*Zápotocký 2000*, 114–117). In erheblichem Maß ist sie auch in den zeitgleichen böhmischen Siedlungen der jüngeren (Salzmünder) Stufe der TRB (siehe *Abb. 19*) vertreten. Außer ästhetisch wirkungsvollen Krügen und Tassen, die wir wie in vielen weiteren Fällen als Nachweis für eine Nachfrage nach neuen modischen Formen insbesondere im Zusammenhang mit Trinkritualen betrachten können, tauchten in den Salzmünder Siedlungen wiederholt auch Fragmente grober Vorratskeramik auf (z. B. Líbeznice, Hostivice, siehe beiliegendes Lokalitätenverzeichnis), die mit großer Wahrscheinlichkeit eher auf den Aufenthalt der Hersteller dieser Keramik direkt in den TRB-Siedlungen als auf Importe hinweisen. Dies wird übrigens auch durch die entsprechenden Analysen der stilvollen Boleráz-Keramik in der Siedlung aus dem Übergang von der Pfynner zur Horgener Kultur in Arbon-Bleiche am Ufer des Bodensees bewiesen (*de Capitani et al. 2002*, 135–276, 367, *Abb. 311*; 353: 5–7, 361; *Bonzon 2004*). Das verstärkte Vordringen der Träger der BaK in das Kulturmilieu der TRB führte so offenbar bis zur Veränderung des Kulturmodells, bei dem, zumindest nach der Keramik zu urteilen, die Bindungen zur vorhergehenden Entwicklung der TRB völlig abgebrochen wären. Das Material der klassischen BaK-Stufe aus Kolín passt perfekt in diese Vorstellung, denn auch auf der Vorratskeramik sind klare Resonanzen der Boleráz-Formenlehre auf Kosten der technologischen Tradition der TRB zu beobachten. Beide Kulturen unterscheiden sich auch in Details wie der Armierung der Ränder oder der Aufmachung der Oberfläche grober Vorratsstöpfe (Details siehe *Kap. 5.2*).

Der Kultur-Umbildungsprozess verlief jedoch den bestehenden Quellen zu Folge im ganzböhmischen Maßstab nicht innerhalb eines Horizonts, sondern musste ein Mehrgenerationen-Prozess sein, von Mittelböhmen nach Nordwesten verlaufend – darauf verweist das Vorkommen von Keramik der klassischen BaK-Stufe in der Spätphase der TRB in Nordwestböhmen (*Dobeš — Zápotocký*

2013, 493) und die tatsächliche Abwesenheit der älteren, d. h. verzierten Phase der klassischen BaK-Stufe ebendort (in der Region ist erst die Phase nachgewiesen, die der nachfolgenden Řivnáč-Kultur voraus geht, vergl. *Zápotocký 2008*, 446–447). Zu Gunsten einer parallelen Existenz der TRB im Horizont der klassischen BaK könnte auch der Trichterbecher aus der Kolíner Siedlung aussagen (*Abb. 8: 12*), für den wir im Material der klassischen BaK keine entsprechenden Beispiele finden und den wir dagegen als Kontaktelement mit dem oben genannten Milieu der (nord) böhmischen späten TRB betrachten könnten.

Die Ursachen für das Vordringen der Badener Kultur und ihrer Elemente aus dem weiteren Gebiet des Karpatenbeckens nach Norden und Westen sind natürlich nicht zuverlässig erklärt, sicher verbergen sich dahinter wesentlichere Vorgänge als der Ersatz eines Küchengeschirr-Stils durch einen anderen, wir befinden uns offensichtlich keineswegs zufällig in einer Zeit, als in Mitteleuropa zugleich mit dieser Kulturformation der Wagen auftaucht (*Bondár 2012*).

Deutsch von Bettina Žídková

Literatura

- Axamit, J. 1932:*
Bádenská keramika v Čechách. Památky archaeologické 38, 2–8.
- Bondár, M. 2012:*
Prehistoric wagon models in the Carpathian Basin (3500–1500 BC). Budapest.
- Bonzon, J. 2004:*
Archaeometrical study (petrography, mineralogy and chemistry) of the ceramics. In: *Jacomet, S. — Leuzinger, U. — Schibler, J.*: Die jungsteinzeitliche Seeufersiedlung Arbon-Bleiche 3. Umwelt und Wirtschaft. Archäologie im Thurgau 12. Frauenfeld, 294–312.
- Budinský, P. 1985:*
Archeologické nálezy z Litoměřicka a z neznámých nalezišť ve sbírce teplického muzea. Teplice.
- de Capitani, A. et al. 2002:*
de Capitani, A. — Deschler-Erb, S. — Leuzinger, U. — Marti-Grädel, E. — Schibler, J.: Die jungsteinzeitliche Seeufersiedlung Arbon/Bleiche 3. Funde. Archäologie im Thurgau 11. Frauenfeld.
- Čurková, M. 1984:*
Archeologická sbírka Okresního vlastivědného muzea v Ústí nad Labem. Teplice.
- Čtverák, V. 1987:*
Poříčany, okr. Nymburk. Výzkumy v Čechách 1984/1985, 153–154.
- Čtverák, V. 1997:*
Poříčany, okr. Nymburk. Struktura pravěkého až raně středověkého osídlení. Archeologie ve středních Čechách 1, 7–33.
- Čtverák, V. — Rulf, J. 1989:*
Třebestovice, okr. Nymburk. Výzkumy v Čechách 1986/1987, 203–204.
- Daněček, D. — Hložek, J. 2009:*
Velké Přílepy – Skalka, okr. Praha-západ, v letech 2006–2008. In: *Zprávy České archeologické společnosti. Supplément 75* (Archeologické výzkumy v Čechách 2008. Sborník referátů z informačního kolokvia). Praha, 14.
- Daněček, D. et al. 2007:*
Daněček, D. — Hložek, J. — Klementová, J. — Nový, P. — Smíšek, K. — Šulová, L.: Archeologické výzkumy Středočeského muzea v Roztokách u Prahy v roce 2006. Středočeský vlastivědný sborník 25, 94–110.
- Daněček, D. et al. 2008:*
Daněček, D. — Hložek, J. — Klementová, J. — Nový, P. — Smíšek, K.: Archeologické výzkumy Středočeského muzea v Roztokách u Prahy v roce 2007. Středočeský vlastivědný sborník 26, 104–117.
- Daněček, D. et al. 2011:*
Daněček, D. — Klementová, J. — Nový, P. — Smíšek, K.: Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy. Archeologické výzkumy v roce 2010. Středočeský vlastivědný sborník 29, 154–173.
- Demek, J. — Mackovčín, P. a kol. 2006:*
Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny. Brno.
- Dobeš, M. 1997:*
Katalog šňůrové keramiky v Čechách IX. Kadaňsko. Praehistorica 22, 57–74.
- Dobeš, M. 2015:*
Poznámky k výzkumu E. Janské v Hostivici, okr. Praha-západ. Archaeologica Pragensia 22, 462–474.
- Dobeš, M. — Kostka, M. 2008:*
Další sídliště raného a starého eneolitu v Praze-Ďáblicích. Archeologie ve středních Čechách 12, 71–106.
- Dobeš, M. — Kostka, M. — Likovský, J. 2011:*
Pohřebiště mladšího stupně kultury nálevkovitých pohárů v Praze-Bubenči a Dejvicích. Archeologie ve středních Čechách 15, 139–162.
- Dobeš, M. — Kostka, M. — Stolz, D. 2010:*
K periodizaci mladších nálevkovitých pohárů: sídliště v okolí Řepné ulice v Praze-Ďáblicích. Archeologie ve středních Čechách 14, 605–642.
- Dobeš, M. — Limburský, P. 2014:*
Obytný a výrobní areál kultury badenské ve Vliněvsi, okr. Mělník. Archeologie ve středních Čechách 18, 65–86.
- Dobeš, M. — Šumberová, R. 2014:*
Sídlištní objekty středního eneolitu z obchvatu Kolína ve světle jejich chronologické a kulturní homogenity. Archeologické rozhledy 66, 310–346.
- Dobeš, M. — Šumberová, R. — Kyselý, R. 2013:*
Bošácká keramika z Kolína. Doklad kontaktu postbadenských kultur v závěru středního eneolitu. Archeologické rozhledy 65, 382–400.
- Dobeš, M. — Vojtěchovská, I. 2008:*
Řivnáčské sídliště v Úholičkách, okr. Praha-západ. Archeologické rozhledy 60, 261–297.
- Dobeš, M. — Zápotocký, M. 2009:*
Sídliště raného až staršího eneolitu v Hřebčici, okr. Kladno. Příklad dlouhodobě otevřeného pravěkého objektu. Archeologické rozhledy 61, 265–284.
- Dobeš, M. — Zápotocký, M. 2013:*
Pozdní fáze kultury nálevkovitých pohárů v severozápadních Čechách: sídliště Brozany nad Ohří. Archeologické rozhledy 65, 451–503.
- Dvořák, F. 1936:*
Pravěk Kolínska. Soupis archeologických památek Kolínska a Kouřimska. Kolín.
- Felcman, J. — Schmidt, V. 1900:*
Archaeologický výzkum „Údolí Svatojiřského“ a okolí, předseřazený J. Felcmanem. Památky archaeologické a místopisné 18, 13–40, 227–252, 551–564.
- Filip, J. 1947:*
Dějinné počátky Českého ráje. Praha.

- Frolík, J. 2013a:
Archeologický výzkum v areálu bývalé Jezuitské koleje v Kutné Hoře v letech 2011 a 2012. In: Zprávy České archeologické společnosti. Supplément 89 (Archeologické výzkumy v Čechách 2012. Sborník referátů z informačního kolokvia). Praha, 42–43.
- Frolík, J. 2013b:
Archeologický výzkum v areálu bývalé Jezuitské koleje v Kutné Hoře. *Archeologie ve středních Čechách* 17, 779–791.
- Frolík, J. 2014:
Archeologický výzkum v areálu bývalé Jezuitské koleje v Kutné Hoře v letech 1998 až 2012. *Archaeologia Historica* 39, 250–279.
- Furholt, M. 2009:
Die nördlichen Badener Keramikstile im Kontext des mitteleuropäischen Spätneolithikums (3650–2900 v. Chr.). Studien zur Archäologie in Ostmitteleuropa Band 3/Studia nad Pradziejami Europy Środkowej Tom 3. Bonn.
- Hájek, L. 1941:
Eine Skelettbestattung in einer Nosswitzer Kulturgrube in Prag XIX. *Sudeta NF* 1, 28–30.
- Hájek, L. — Moucha, V. 1986:
Nálezy ze Zámku u Bohnic v Národním muzeu v Praze III. *Archaeologica Pragensia* 7, 5–70.
- Hájek, L. — Vlček, E. 1956:
Kostrové hroby z Předměřic. *Památky archeologické* 47, 1–30.
- Havel, J. 1981:
Praha 8 - Čimice. Výzkumy v Čechách 1976–77, 115.
- Havel, J. 1986:
Baba – výšinné sídliště KNP v Praze 6/Dejvicích. *Acta Musei Pragensis* 82. Praha.
- Hložek, J. 2009a:
Výzkumy společnosti Archeocentrum, institut pro archeologii a památkovou péči středních Čech, o. p. s., v roce 2008. Střeďočeký vlastivědný sborník 27, 158–163.
- Hložek, J. 2009b:
Výzkum komunikace obytné zóny v obci Holubice, okr. Praha-západ. In: Zprávy České archeologické společnosti. Supplément 75 (Archeologické výzkumy v Čechách 2008. Sborník referátů z informačního kolokvia). Praha, 14–15.
- Hložek, J. — Menšík, P. 2011:
Kamenná industrie období eneolitu a její možné širší symbolické souvislosti na příkladu obj. 214 z Velkých Přílep. *Živá archeologie. (Re)konstrukce a experiment v archeologii* 12, 54–57.
- Hlodňák, P. 2000:
Chudeřín, o. Nové Sedlo, okr. Louny. Výzkumy v Čechách 1998, 63.
- Horáková-Jansová, L. 1933:
Prehistorické nálezy v roce 1932. *Památky archeologické* 39, 87–90.
- Horváth, T. 2010:
Manifestationen des Transzendenten in der Badener Siedlung von Balatonöszöd-Temetői Dúló – Kultgegenstände. *Prähistorische Zeitschrift* 85, 79–119.
- Horváth, T. 2012a:
Animal Deposits in the Late Copper Age Settlement of Balatonöszöd-Temetőidúló, Hungary. In: Pluskowski, A. /ed./: The ritual killing and burial of animals. European perspectives. Oxford, 115–136.
- Horváth, T. 2012b:
„Spool-shaped clay artefact“: an unknown object-type of the Boleráz/Baden cultures. *Archeologia Moldovei* 35, 297–310.
- Horváth, T. — Svingor, S. E. — Molnár, M. 2008:
New radiocarbon dates for the Baden culture. *Radiocarbon* 50, 447–458.
- Janská, E. 1957:
Sídliště v Hostivicích u Prahy a otázka salzmündské skupiny. *Archeologické rozhledy* 9, 152–160, 185–186.
- Jelínek, B. 1884:
Aus den Gräberstätten der liegenden Hocker. *Mittheilungen der anthropologischen Gesellschaft in Wien* 14, 175–194.
- Jíra, J. A. 1910:
O keramice nordické a durynské. *Pravěk* 6, 162–206.
- Juřinová, Š. 2014:
Sídlní struktura areálu kultury nálevkovitých pohárů na polykulturním sídlišti ve Velkých Přílepech. Nepublikovaná diplomová práce. Praha, FF UK.
- Kabát, J. — Zápotocký, M. 1962:
Pravěké osídlení na území Chemického kombinátu Spolany v Neratovicích u Mělníka. *Památky archeologické* 53, 1–18.
- Kalferst, J. — Zápotocký, M. 1991:
Sídliště ze staršího období kultury nálevkovitých pohárů u Benátek, okr. Hradec Králové. *Archeologické rozhledy* 43, 376–410.
- Kočár, P. — Kočárová, R. 2012:
A o rostlinách. In: Šumberová, R. a kol.: 71–80.
- Kočár, P. — Šumberová, R. — Kočárová, P. 2014:
Antrakologický soubor z neolitického sídliště u Kolína. Příspěvek (nejen) k rekonstrukci lesní vegetace v neolitu České republiky. *Archeologické rozhledy* 66, 391–414.
- Košťuřík, P. — Šebela, L. 1992:
Eneolitická sídliště v Dolních Věstonicích, okr. Břeclav. *Pravěk NŘ* 2, 183–204.
- Koutecký, D. a kol. 1980:
Archeologické výzkumy v severozápadních Čechách v letech 1953–1972. *Archeologické studijní materiály* 13. Praha.
- Kudrnáč, J. 1962:
Archeologické výzkumy a nálezy na Českokobrodsku v letech 1959 až 1961. In: Havelková, V. /red./: Zpráva Městského podlipanského muzea v Českém Brodě za léta 1959 až 1961. Český Brod, 9–15.
- Kuna, M. 2002:
Intruze jako doklad „nenalezených“ fází osídlení. In: Neustupný, E. /red./: Archeologie nenalezaného. Sborník přátel, kolegů a žáků k životnímu jubileu Slavomila Vencla. Plzeň – Praha, 119–132.
- Kuna, M. 2003:
Dolní Beřkovice, okr. Mělník. Výzkumy v Čechách 2001, 55–56.
- Kuna, M. 2006:
Tišice, okr. Mělník. Výzkumy v Čechách 2003, 297.
- Kuna, M. — Foster, P. 2009:
Pískovna Pikaso v Tišicích, okr. Mělník – výzkum v letech 2007–2008. In: Zprávy České archeologické společnosti. Supplément 75 (Archeologické výzkumy v Čechách 2008. Sborník referátů z informačního kolokvia). Praha, 13–14.
- Kytlicová, O. 1965:
Neolitické a eneolitické osídlení v Mochově. *Archeologické rozhledy* 17, 178–182.
- Lutovský, M. — Smejtek, L. a kol. 2005:
Pravěká Praha. Praha.
- Mašek, N. 1970:
Nové poznatky z výzkumu na hradišti v Praze-Butovicích. *Archeologické rozhledy* 22, 272–285.

- Mašek, N. 1971:*
Pražská výšinná sídliště pozdní doby kamenné. Acta Musei Pragensis 71. Praha.
- Matoušek, V. — Jenč, P. — Peša, V. 2005:*
Jeskyně Čech, Moravy a Slezska s archeologickými nálezy. Praha.
- Mayer, Ch. 1996a:*
Die Stellung der Funde vom Grasberg bei Ossarn im Rahmen der Badener Kultur. Textband. Mitteilungen der Prähistorischen Kommission der Österreichischen Akademie der Wissenschaften 30. Wien.
- Mayer, Ch. 1996b:*
Die Stellung der Funde vom Grasberg bei Ossarn im Rahmen der Badener Kultur. Tafelband. Mitteilungen der Prähistorischen Kommission der Österreichischen Akademie der Wissenschaften 30. Wien.
- Mellnerová-Šuteková, J. — Barta, P. 2013:*
Chronometry versus relative chronology of Baden culture. In: Abstract book. Methods of Absolute Chronology. 11th International Conference, 15–18th May 2013, Gliwice/Podlesice, Poland. Abstracts and Programme, 24.
- Moravec, J. 2007:*
Hlízov, okr. Kutná Hora. Výzkumy v Čechách 2004, 60.
- Motyková, K. — Zápotocký, M. 2002:*
Eneolitická sídliště (KNP, badenská k.) v poloze „Na Vrších“ u Mlékojed, okr. Mělník. Archeologie ve středních Čechách 6, 113–132.
- Moucha, V. 1960:*
Příspěvek k datování velvarského hrobu. Archeologické rozhledy 12, 465–476, 497–498.
- Němčovicová-Pavůvková, V. 1981:*
Náčrt periodizácie badenskej kultúry a jej chronologických vzťahov k juhovýchodnej Európe. Slovenská archeológia 29, 261–296.
- Neuhäuslová, Z. a kol. 1998:*
Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Praha.
- Neustupný, E. 1959:*
Zur Entstehung der Kultur mit kannelierter Keramik. Slovenská archeológia 7, 260–284.
- Neustupný, E. 1965:*
Hrob z Tušimic a některé problémy kultur se šňůrovou keramikou. Památky archeologické 56, 392–456.
- Neustupný, E. 1966:*
Valtířov, o. Ústí nad labem. Bulletin záchranného oddělení 3/1965, 37.
- Neustupný, E. 1968:*
Absolute Chronology of the Neolithic and Aeneolithic Periods in Central and South-Eastern Europe. Slovenská archeológia 16, 19–60.
- Neustupný, E. 1969:*
Absolute Chronology of the Neolithic and Aeneolithic Periods in Central and South-East Europe II. Archeologické rozhledy 21, 783–810.
- Neustupný, E. 1973:*
Die Badener Kultur. In: Chropovský, B. /ed./: Symposium über die Entstehung und Chronologie der Badener Kultur. Bratislava, 317–352.
- Neustupný, E. 1985:*
K holocénu Komořanského jezera. Památky archeologické 76, 9–70.
- Neustupný, E. 1996:*
Poznámky k pravěké sídlištní keramice. Archeologické rozhledy 48, 490–509.
- Neustupný, E. 2008:*
Základní charakteristika středního eneolitu. In: Neustupný, E. /ed./: Archeologie pravěkých Čech/4. Eneolit. Praha, 87–89.
- Neustupný, E. 2013a:*
General overview of the Eneolithic period. In: Neustupný, E. /ed./: The Prehistory of Bohemia 3. The Eneolithic. Praha, 11–39.
- Neustupný, E. 2013b:*
The Middle Eneolithic. A Basic Description. In: Neustupný, E. /ed./: The Prehistory of Bohemia 3. The Eneolithic. Praha, 91–94.
- Neustupný, E. — Zápotocký, M. 2008:*
Badenská kultura ve středním eneolitu. In: Neustupný, E. /ed./: Archeologie pravěkých Čech/4. Eneolit. Praha, 89–95.
- Neustupný, E. — Zápotocký, M. 2013:*
The Baden Culture in the Middle Eneolithic Period. In: Neustupný, E. /ed./: The Prehistory of Bohemia 3. The Eneolithic. Praha, 94–100.
- Neustupný, J. 1937:*
Drobné přírůstky Národního musea v Praze. Obzor praehistorický 10, 284–287.
- Neustupný, J. 1958:*
Museologické zásady výstavy Pravěk Československa. Časopis Národního musea. Oddíl věd společenských 107, 177–189.
- Nevizánsky, G. 2001:*
Delené misy badenskej kultúry. In: Čížmář, M. /red./: Otázky neolitu a eneolitu našich zemí. Sborník referátů z 18. pracovního zasedání badatelů pro výzkum neolitu a eneolitu Čech, Moravy a Slovenska. Mostkovice 14.–17. září 1999. Pravěk – Supplementum 8. Brno, 311–318.
- Novák, R. — Foster, P. 2010:*
Keramický depot z Tišic a otázka picích rituálů v eneolitu. Živá archeologie. (Re)konstrukce a experiment v archeologii 11, 41–44.
- Olsen, J. — Heinemeier, J. 2007:*
AMS dating of human bone from the Ostorf cemetery in the light of new on dietary habits and freshwater reservoir effects. Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 88, 339–352.
- Pavelčík, J. 1983:*
Drobné terrakoty z Hlinska u Lipníku (okr. Přešov) II. Památky archeologické 74, 295–315.
- Pavůl, I. — Květina, P. 2005:*
Artefaktální odpad na neolitickém sídlišti. In: Cheben, I. — Kuzma, I. /eds./: Otázky neolitu a eneolitu našich krajín – 2004. Zborník referátov z 23. pracovného stretnutia badateľov pre výskum neolitu a eneolitu Čiech, Moravy a Slovenska. Skalica 21.–24. 9. 2004. Nitra, 285–289.
- Píč, J. L. 1899:*
Starožitnosti země české. Díl I, sv.1. Čechy předhistorické. Praha.
- Plesl, E. — Pleslová-Štiková, E. 1970:*
Výsledky výzkumu v r. 1929 na Hradech u Mnichova Hradiště. Archeologické rozhledy 22, 689–720.
- Pleslová-Štiková, E. 1972:*
Eneolitické osídlení v Lysolajích u Prahy (s příspěvkem B. Soudského: Výzkum v r. 1953, str. 58–70). Památky archeologické 63, 3–141.
- Pleslová-Štiková, E. 1973:*
Die Kultur mit kannelierter Keramik in Böhmen. In: Chropovský, B. /ed./: Symposium über die Entstehung und Chronologie der Badener Kultur. Bratislava, 393–425.

- Pleslová-Štiková, E. 1981:*
Mužský u Mnichova Hradiště. Pravěká skalní pevnost. Památky naší minulosti 10. Praha.
- Polák, M. 2005:*
Osídlení pozdní doby kamenné. In: Podborský, V. /red./: Pravěk mikroregionu potoka Těšetičky/Únanovky. K problematice pravěkých sociálních struktur. Brno, 161–169.
- Preidel, H. 1934:*
Die urgeschichtlichen Funde und Denkmäler des politischen Bezirkes Brüx. Brüx.
- Preidel, H. 1953:*
Die vor- und frühgeschichtlichen Siedlungsräume in Böhmen und Mähren. München.
- Rataj, J. 1962:*
Soubor kanelovaných čerpáček z Hrušova, okres Mladá Boleslav. Archeologické rozhledy 14, 553, 567–568.
- Rulf, J. 1997:*
Intruze keramiky. Příspěvek ke kritice pramenů. Archeologické rozhledy 49, 439–461.
- Sakař, V. 1966:*
Archeologický výzkum v Lomazicích u Kadaně v r. 1963. Archeologické rozhledy 18, 541–546, 563–564.
- Schmitsberger, O. 2004:*
Eine Siedlung der klassischen Badener Kultur in Stoitzendorf im Weinviertel. Mit Beiträgen von Herbert Böhm, Günter Karl Kunst, Monika Derndarsky, Michael A. Götzinger und Reinhardt Roetzel. Fundberichte aus Österreich 43, 135–196.
- Sklenář, K. 1966:*
Vlastivědné muzeum v Mělníku. Katalog pravěké sbírky. Zprávy Československé společnosti archeologické. Supplément 2. Praha.
- Sklenář, K. 1969:*
Sídlištní objekt s kanelovanou keramikou u Ovčár, okr. Mělník. Archeologické rozhledy 21, 232–235.
- Sklenář, K. 1971:*
Nález eneolitického kostrového hrobu ve Vepřku (o. Mělník). Archeologické rozhledy 23, 201–202.
- Sklenář, K. 1982:*
Pravěké nálezy na Mělnicku a Kralupsku. Archeologický místopis okresu Mělník v pravěku a rané době dějinné. Mělník.
- Sklenář, K. 1989:*
Okresní muzeum v Mělníku. Katalog pravěké sbírky IV. Zprávy Československé společnosti archeologické 36. Praha.
- Sklenář, K. — Matoušek, V. 1994:*
Die Höhlenbesiedlung des Böhmischen Karstes vom Neolithikum bis zum Mittelalter. Fontes Archaeologici Pragenses 20. Praha.
- Smejtek, L. — Vojtěchovská, I. 1997:*
Velké Přílepy 1994–1995: předběžné výsledky a strategie výzkumu zanikající lokality. Archeologické rozhledy 49, 9–18.
- Sosnová, A. 2012:*
Sídliště s kulturou nálevkovitých pohárů v Líbeznicích. Nepublikovaná bakalářská práce. Praha, FF UK.
- Sosnová, A. 2014:*
Sídliště kultury nálevkovitých pohárů v Líbeznicích. Nepublikovaná diplomová práce. Praha, FF UK.
- Soudský, B. 1954:*
Eneolitická hrazená osada v Praze-Kobylicích. Archeologické rozhledy 6, 142–147, 170–171, 270, 279.
- Spurný, V. 1953:*
Archeologická sbírka strahovské knihovny v Praze. Zprávy památkové péče 13, 219–224.
- Stocký, A. 1921:*
Výkopy v Brázděm. Památky archeologické 32, 238.
- Stocký, A. 1923:*
Zpráva o výkopech prehistorického oddělení Národního musea v r. 1921. Památky archeologické 33, 132–133.
- Stocký, A. 1925:*
Přirůstky prehistorické sbírky Národního musea za r. 1924. Památky archeologické 34, 248–249.
- Stocký, A. 1926:*
Pravěk země České. Věk kamenný. Praha.
- Suter, P. J. 2008:*
Das endneolithische Becher-Phänomen – alternative Vorstellungen. In: Dörfler, W. — Müller, J. /Hrsg./: Umwelt – Wirtschaft – Siedlungen im dritten vorchristlichen Jahrtausend Mitteleuropas und Südskandinaviens. Neumünster, 335–354.
- Šmíd, M. 2007:*
Příspěvek k poznání vývoje kultury s kanelovanou keramikou na střední Moravě. Pravěk NŘ 17, 89–119.
- Špaček, J. 1973:*
Čelákovice, okr. Praha-východ. Výzkumy v Čechách 1970, 18–19.
- Špaček, J. 2004:*
Z dávné minulosti Čelákovic a jejich okolí. In: Špaček, J. /red./: 100 let městského muzea v Čelákovicích. Čelákovice, 145–200.
- Špaček, J. — Snitilý, P. 2003:*
Archeologické akce na území sledovaném Městským muzeem v Čelákovicích od konce 19. stol. do roku 2000. Výzkumy v Čechách 2000, 317–415.
- Štorch, E. 1921:*
Praha v době předhistorické. Praha.
- Šumberová, R. 1996:*
Neolithic underground storage features. Památky archeologické 87, 61–103.
- Šumberová, R. a kol. 2012:*
Cesta napříč časem a krajinou. Katalog k výstavě nálezů ze záchranného archeologického výzkumu v trase obchvatu Kolína 2008–2010. Praha.
- Šumberová, R. et al. 2010:*
Šumberová, R. — Malyková, D. — Vepřeková, J. — Pecinová, M.:
Sídlní aglomerace v prostoru dnešního Kolína. Záchranný výzkum v trase obchvatu města. Archeologické rozhledy 62, 661–679.
- Turek, J. 1998:*
Kvíc, okr. Kladno. Výzkumy v Čechách 1996/7, 93–94.
- Turek, J. 2001:*
Tišice, okr. Mělník. Výzkumy v Čechách 1999, 312–313.
- Turek, J. — Daněček, V. 1997:*
Nově objevená eneolitická naleziště na Kladensku a Slánsku. Poznámky ke studiu kamenné broušené industrie českého eneolitu. Archeologie ve středních Čechách 1, 127–141.
- Tvrdlík, R. 2003:*
Štítary, okr. Kolín. Výzkumy v Čechách 2000, 273.
- Vencl, S. 1992:*
Záchranný výzkum v Praze 9 - Dolních Počernicích v roce 1982. Archeologické rozhledy 44, 29–64, 145–147.
- Vencl, S. — Zadák, J. 1981:*
Praha 9 - Běchovice. Výzkumy v Čechách 1976–77, 117–118.
- Vencl, S. — Zadák, J. 2010:*
Keramický depot mohylové kultury střední doby bronzové z Prahy 9 - Běchovic. Archeologické rozhledy 62, 211–258.

Vencl, S. et al. 2011:

Vencl, S. — Dobeš, M. — Zadák, J. — Řídký, J.:
K osídlení kultury řivnáčské na východním okraji Prahy. Archeologické rozhledy 63, 90–135.

Vokolek, V. 2004:

Katalog staré sbírky Oddělení prehistorie a protohistorie Národního muzea. Fontes Archaeologici Pragenses 30. Pragae.

Vokolek, V. 2007:

Katalog sbírky Oddělení prehistorie a protohistorie Národního muzea. 2. Nálezy do roku 1913 (neolit a eneolit). Fontes Archaeologici Pragenses 32. Pragae.

Vokolek, V. 2009:

Katalog sbírky Oddělení prehistorie a protohistorie Národního muzea. 4. Drobné přírůstky z let 1919–1939. Fontes Archaeologici Pragenses 34. Pragae.

Vokolek, V. — Zápotocký, M. 1990:

Východní Čechy ve středním eneolitu (otázka zásahu bošácké skupiny). Památky archeologické 81, 28–58.

von Weinzierl, R. R. 1895:

Der prähistorische Wohnplatz und die Begräbnisstätte auf der Lösskuppe südöstlich von Lobositz an der Elbe. Zeitschrift für Ethnologie 27, 49–81.

Włodarczak, P. 2007:

Problem chronologii radiowęglowej kultury ceramiki sznurowej w świetle dendrochronologicznych datowań późnoneolitycznych osad palafitowych ze Szwejcarii. Archeologia Polski 52, 35–80.

Zadák, J. — Vencl, S. — Venclová, N. 2006:

Povrchové sběry, průzkumy a výzkumy na východním okraji Prahy a v okolí v letech 1960–2004. Výzkumy v Čechách 2003, 391–464.

Zápotocký, M. 1958:

Problém periodisace kultury nálevkovitých pohárů v Čechách a na Moravě. Archeologické rozhledy 10, 664–700.

Zápotocký, M. 1960a:

Příspěvky k poznání českého středního eneolitu. Archeologické rozhledy 12, 693, 715–747.

Zápotocký, M. 1960b:

Konvice a čerpáky kultury s kanelovanou keramikou v českém eneolitu. In: Buchvaldek, M. — Spurný, V. — Břeň, J. — Zeman, J. /edd./: Sborník prací k počtě 60. narozenin akademika Jana Filipa. Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et historica 3. Praha, 53–60.

Zápotocký, M. 1989:

Pravěká výšinná sídliště a hradiště na Litoměřicku (2. část). Archeologické rozhledy 41, 506–542, 595–596.

Zápotocký, M. 1995:

Čáslavská kotlina v eneolitu (1. část). Archeologické rozhledy 47, 58–90.

Zápotocký, M. 1998:

Čáslavská kotlina v eneolitu (2. část). Výšinné sídliště Hrádek v Čáslavi. Archeologické rozhledy 50, 557–585.

Zápotocký, M. 2000:

Cimburk und die Höhensiedlungen des frühen und älteren Äneolithikums in Böhmen. Mit Beiträgen von Lubomír Pešek und Slavomil Vencl. Památky archeologické – Supplementum 12. Praha.

Zápotocký, M. 2002:

Eneolitická broušená industrie a osídlení v regionu Čáslav – Kutná Hora. In: Pavlů, I. /red./: Bylany, Varia 2. Praha, 159–228.

Zápotocký, M. 2008:

Badenská a řivnáčská kultura v severozápadních Čechách. Archeologické rozhledy 60, 383–458.

Zápotocký, M. 2013:

The earliest stage of the Baden culture. In: Neustupný, E. /ed./: The Prehistory of Bohemia 3. The Eneolithic. Praha, 87–90.

Zápotocký, M. — Dreslerová, D. 1996:

Jenštejn. Eine neuentdeckte frühäneolithische Gruppe in Mittelböhmen. Památky archeologické 87, 5–58.

Zápotocký, M. — Kudrnáč, J. 2008:

Eneolitický sídlištní a pohřební areál v Klučově - „Na vrchu“. Příspěvek k periodizaci řivnáčské kultury. Památky archeologické 99, 35–92.

Zápotocký, M. — Pavlů, I. 2004:

K neolitickému a eneolitickému osídlení severozápadního předpolí Pražského hradu. Archeologie ve středních Čechách 8, 103–116.

Zápotocký, M. — Zápotocká, M. 1997:

Hradiště Cimburk u Kutné Hory a otázka staršího (bolerázského) stupně badenské kultury v Čechách. Sborník prací Filozofické fakulty brněnské university M2, 135–153.

Zápotocký, M. — Zápotocká, M. 2001:

Die Boleráz Stufe der Badener Kultur in Böhmen. In: Roman, P. — Diamandi, S. /eds./: Cernavodă III-Boleráz. Ein vorgeschichtliches Phänomen zwischen dem Oberrhein und der unteren Donau. Symposium Mangalia/Neptun (18.–24. Oktober 1999). București, 579–603.

Zápotocký, M. — Zápotocká, M. 2008:

Kutná Hora - Denemark. Hradiště řivnáčské kultury (ca 3000–2800 př. Kr.). Památky archeologické – Supplementum 18. Praha.

PhDr. Miroslav Dobeš, Ph.D., Archeologický ústav AV ČR, v. v. i., Letenská 4, CZ 118 01 Praha;
e-mail: dobes@arup.cas.cz

PhDr. Radka Šumberová, Ph.D., Archeologický ústav AV ČR, v. v. i., Letenská 4, CZ 118 01 Praha;
e-mail: sumberova@arup.cas.cz

